

Elektronik Haberleşme Sektörü

3 Aylık Veriler Raporu 2020 – 3. Çeyrek

Yayın Tarihi: Aralık 2020

Elektronik Haberleşme Sektörü 3 Aylık Veriler Raporu

2020 – 3. Çeyrek

Sektörel Rekabet Bölümü

06/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası uyarınca, Kurumumuzun görev ve yetkileri arasında 'Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri takip etmek, sektörün gelişimini teşvik etmek amacıyla gerekli araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde çalışmak' yer almaktadır.

İlgili görev ve yetkilerden yola çıkarak, Kurumumuz işbu raporu hazırlayarak kamuoyuna sunmuştur. Burada paylaşılan bilgiler genel bilgi amaçlıdır. Yayımlanan tüm raporlarda bulunabilecek farklılıklardan ötürü, Kurum, değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

Bu rapor, Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu'nun resmi yayını olup, barındırdığı bilgilerin kısmı ve/veya tümü kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

<http://www.bthk.org>

info@bthk.org

İçindekiler

Terimler Sözlüğü	3
Giriş	4
Detaylı Veriler	13
Sektör Bazında Gelirler	13
Mobil Haberleşme Sektörü	15
Abone Sayısı Ve Penetrasyon	15
Mobil Trafik Hacmi	21
Mobil Gelirler	23
Abone Başına Ve Çağrı Başına Aylık Gelir	26
Aylık Kullanım Miktarı (MOU)	28
En Çok Trafik Gönderilen Ve Alınan Ülkeler	31
Kısa Numaralar	32
SMS – Short Messaging Service	33
Akıllı Telefon Ve Data Kullanımı	34
İstasyon Dağılımı	39
Sabit Haberleşme Sektörü	40
Sabit Pazarda Trafik Hacmi	42
Sabit Pazarda Gelirler	44
Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)	46
Aylık Kullanım Miktarı (MOU)	47
En Çok Trafik Gönderilen Ve Alınan Ülkeler	48

Sabit İnternet Ve Genişbant Sektörü	50
Sabit İnternet Hizmet Türlerine Göre Dağılım	51
Sabit İnternet Genişbant Bağlantı Hızları	53
Sabit Genişbant İnternet Pazarında Gelirler	54
Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)	56
Çağrı Taşıma Sektörü	60
Çağrı Taşıma Pazarında Gelirler	61
Detaylı Tablolar	62
Elektronik Haberleşme Sağlayıcılar	67

Terimler Sözlüğü

ARPM	Average revenue per minute - dakika başına ortalama gelir. Haberleşme sağlayıcıların veya sektörün ses görüşmelerinden elde edilen gelirin, aktif kullanıcıların görüşme süresi toplamına bölünmesi ile elde edilen rakam.
ARPU	Average revenue per user - abone başına ortalama gelir. Haberleşme sağlayıcıların veya sektörün seçilmiş gelir kalemlerinin, o gelir grubuna ait toplam aktif kullanıcı sayısına bölünmesi ile elde edilen rakam.
Genişbant	Her zaman açık ve çevrimiçi olan, aynı zamanda da hızı 128 KBit/s üzeri olan internet bağlantılarına verilen genel isim.
Cepten İnternet	Akıllı telefonlar aracılığı ile 3G teknolojisi üzerinden internete ulaşım.
Dial-Up	Özel bir telefon numarası aranarak modem aracılığı ile internete ulaşan, hızı 128 KBit/s altında olan bağlantılarına verilen isim.
xDSL	Digital subscriber line - sayısal abone hattı. Bakır telefon kabloları üzerinden evlere ve ofislere yüksek bant genişliği sağlayan bir internet teknolojisi.
Hotspot	Halka açık yerlerde kablosuz internet ya da ağ hizmetlerinin sağlandığı yerel alanlardır. Abonelik sözleşmesi gerektirmeden internete ulaşmak için kullanılmaktadır.
MBit/s	Megabits per second. Sayısal bilginin aktarım hızının ölçülmesinde kullanılan bir hız birimi.
MOU	Minutes of usage - abone başına aylık ortalama kullanım. Bir kullanıcının aylık ortalama konuşma süresini ölçen bir hesaplama yöntemidir.
Mobil İnternet	Ses kullanımına kapalı olan data GSM hatları kullanılarak 3G modem üzerinden internete ulaşım.
M2M	Cihazların kablosuz olarak birbirleri ile iletişim kurmasını sağlayan platform ve teknolojilere verilen genel tanımdır.
SMS	Short Message Service - Kısa Mesaj Hizmeti. Cep telefonu aracılığı ile yazılan azami 160 karakterlik mesajın bir cep telefonundan diğer bir cep telefonuna gönderilmesi, mesajlaşma hizmetidir.
Telemetri	Bir sistem ya da tesisin uzaktan izlenmesi veya kontrol edilmesine olanak sağlayan mobil teknolojidir.
Wireless	Radyo dalgaları ile çalışan ve kullanıcının hanesine monte edilen bir antenin, internet servis sağlayıcısının istasyonu ile bağlantı kurarak aldığı genişbant internet hizmetidir.

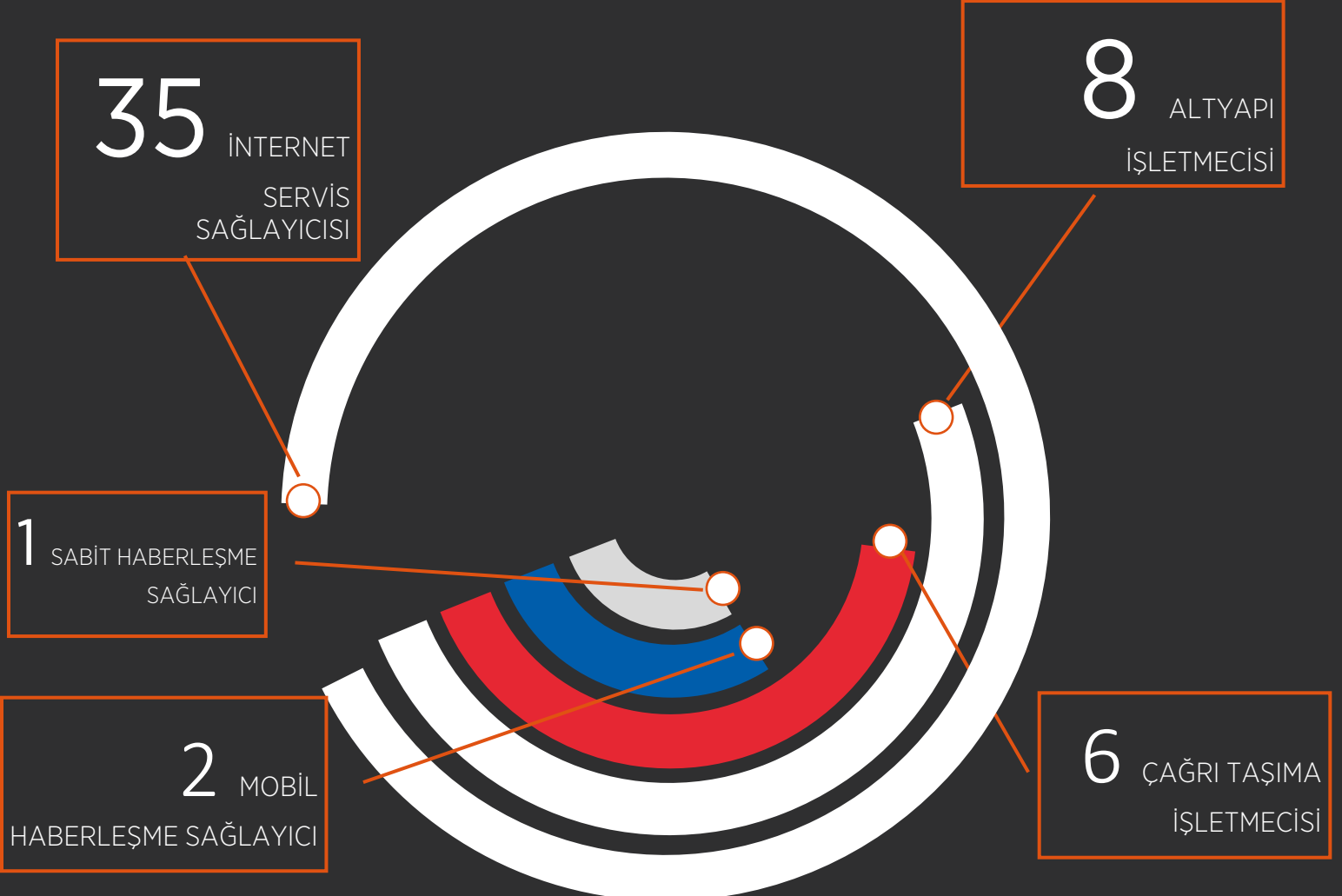
Giriş

Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri, haberleşme sağlayıcılar tarafından tarafımıza bildirilen veriler ışığında derlerken, 2011-2020 yıllarına ait veriler uygun olduğu ölçüde kullanılmıştır. Bunu takiben, ilgili veriler Kuzey Kıbrıs'taki elektronik haberleşme sektörüne ilişkin performans göstergeleri olarak kullanılmak üzere raporda işlenmektedir.

2020 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla Kuzey Kıbrıs elektronik haberleşme sektörünün durumu, yaşanan gelişmeler ve geçmiş yıllar ile yapılan kıyaslama takip eden sayfalardaki özet şekiller aracılığı ile görselleştirilmiştir. 2020 yılı üçüncü çeyreğini kapsayan döneme dair (Temmuz-Ağustos-Eylül) sektörel detaylar ve dağılımlar ise raporun ileriki bölümlerinde işlenmektedir.

Bu raporda kullanılan veriler aşağıdaki haberleşme sağlayıcıların BTHK'ya yapmış olduğu resmi bildirimlerden derlenerek hazırlanmıştır.

Çeyrek Veri Sağlayan Haberleşme Sağlayıcılar

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜ

2020 Yılı 3. Çeyrek Gelişmeleri

Yetkilendirme Sayıları*

2019 - 3

2020 - 2

2020 - 3

Mobil Haberleşme Kullanıcı Sayıları

* Haberleşme sayılayıcılar, sundukları hizmet türüne göre birden fazla yetkilendirmeye sahip olabilmektedir.

Mobil Ses (Kayıtlı ve Aktif abone bazında)

2020-2

2020-3

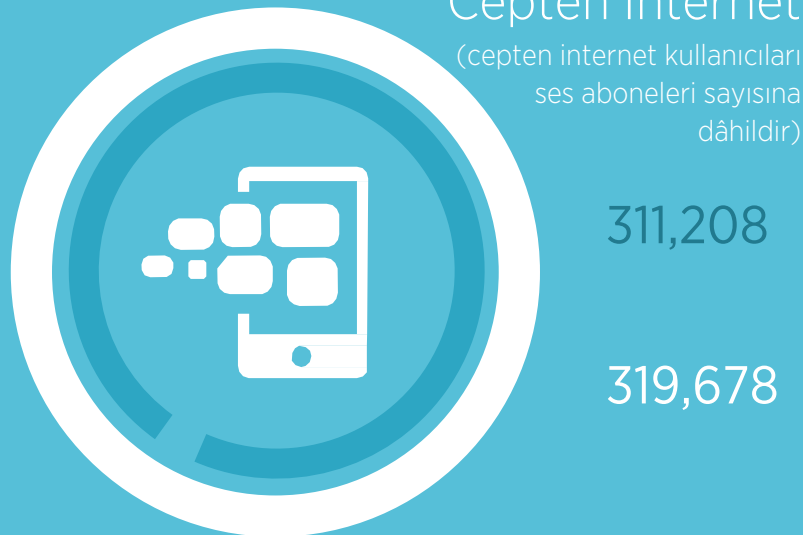
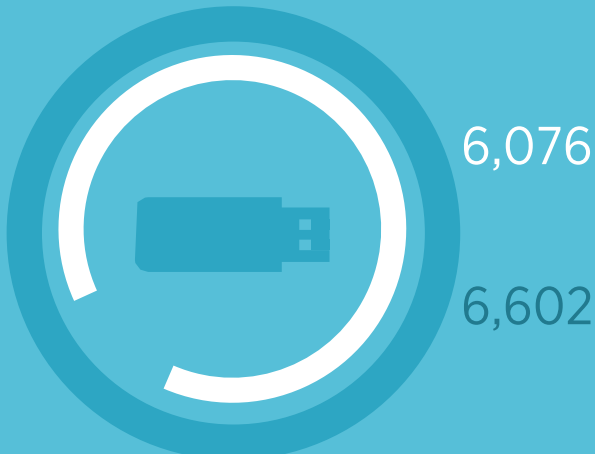

Bilgisayardan İnternet

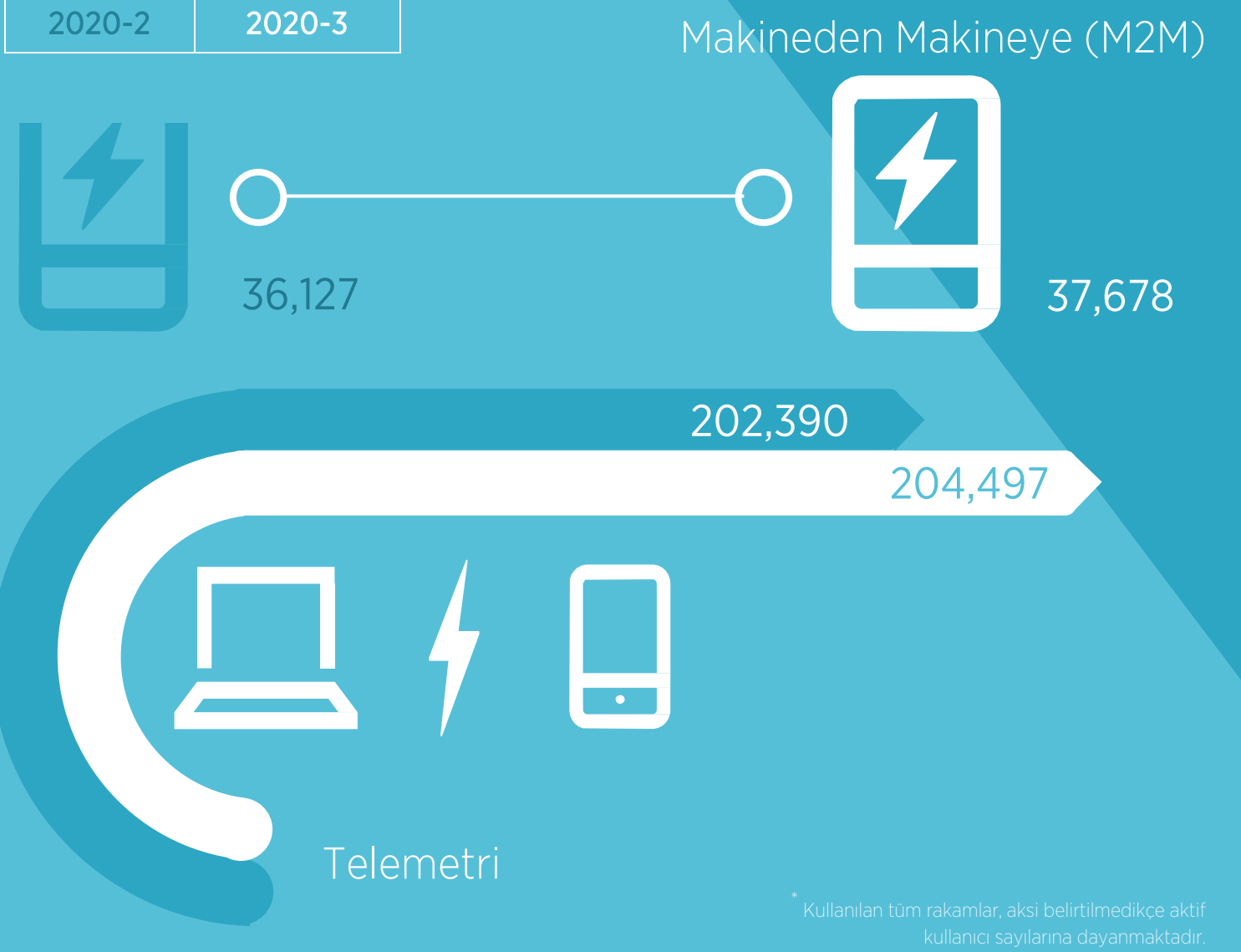
(3N mobil)

Cepten İnternet

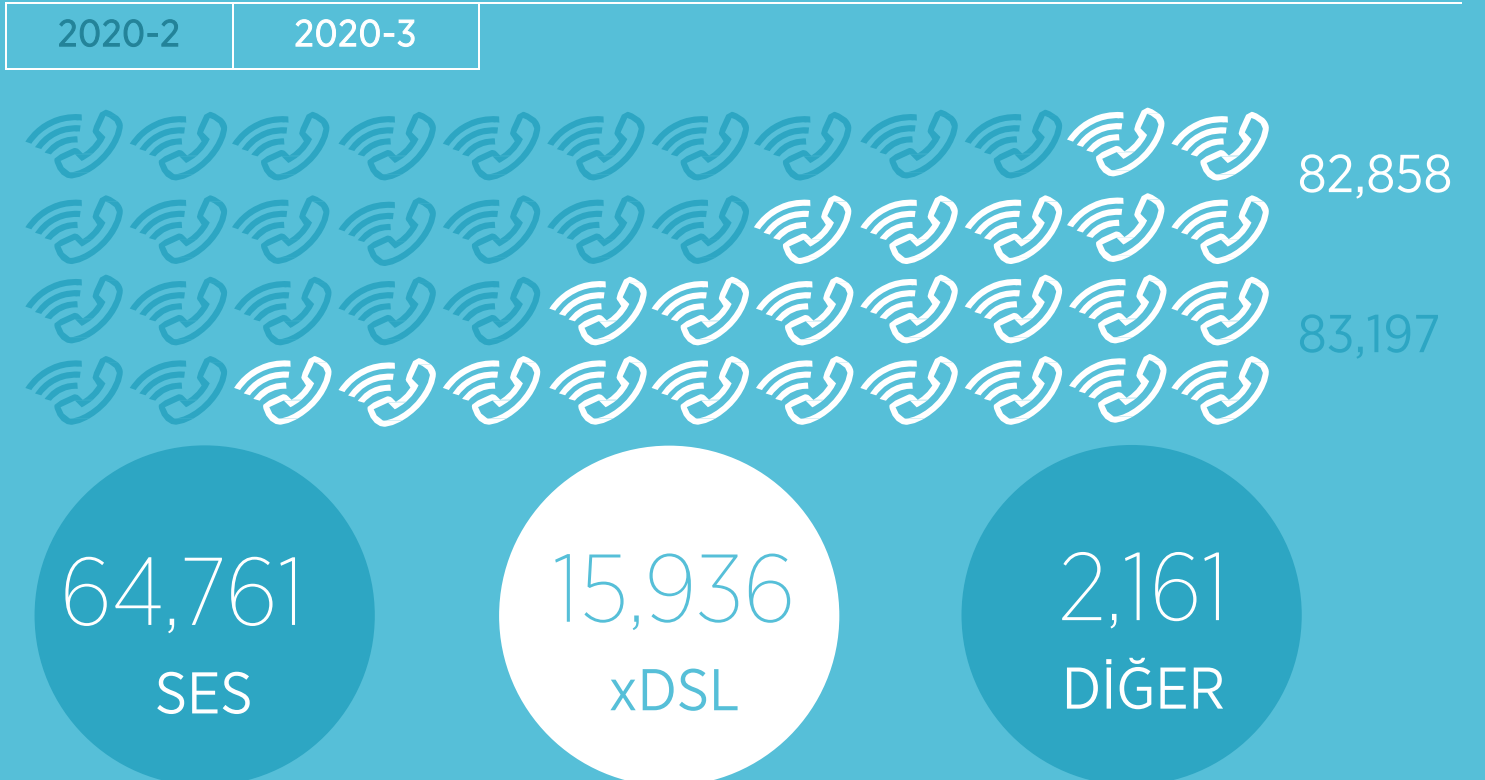
(cepten internet kullanıcıları ses aboneleri sayısına dâhildir)

Mobil Haberleşme Kullanıcı Sayıları*

Sabit Haberleşme Kullanıcı Sayıları

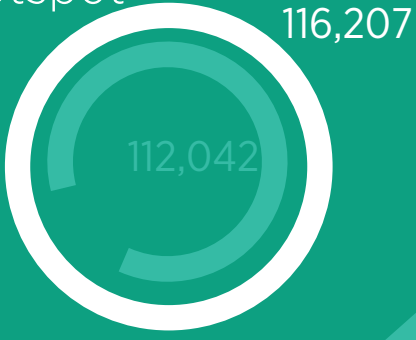
* Yukarıda belirtilen ses ifadesi, xDSL hizmetinden yararlanmayan abonelerdir. xDSL aboneleri ise ses ve sabit internet hizmeti alan aboneleri ifade etmektedir.

Sabit Genişbant Kullanıcı Sayıları

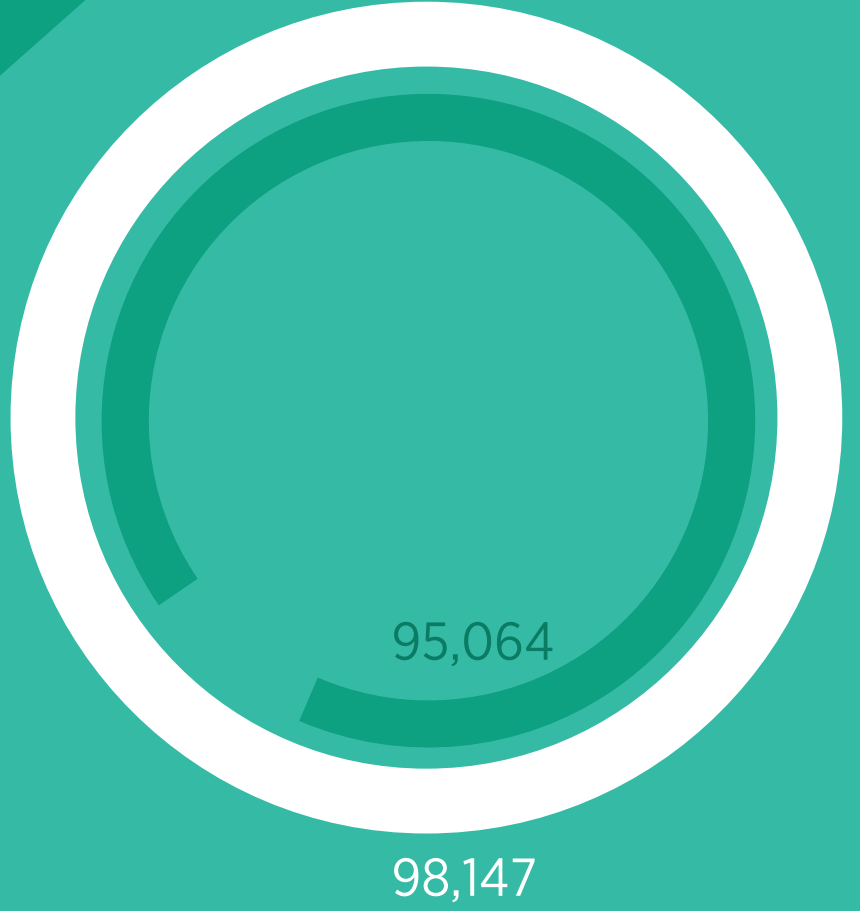
2020-2

2020-3

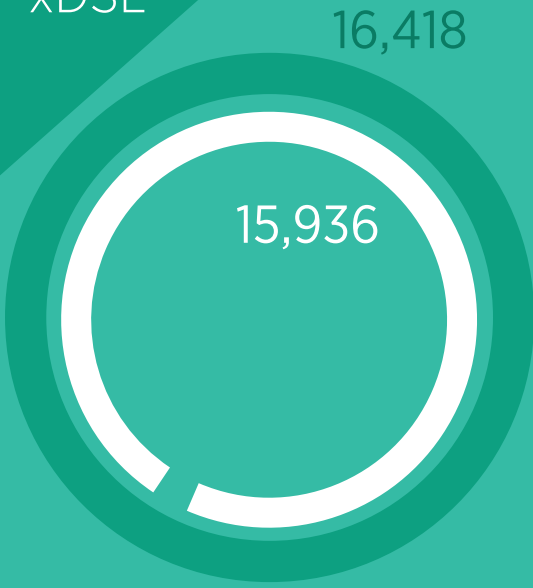
Hotspot

Wireless

xDSL

Aylık Genişbant İnternet Data Trafiği

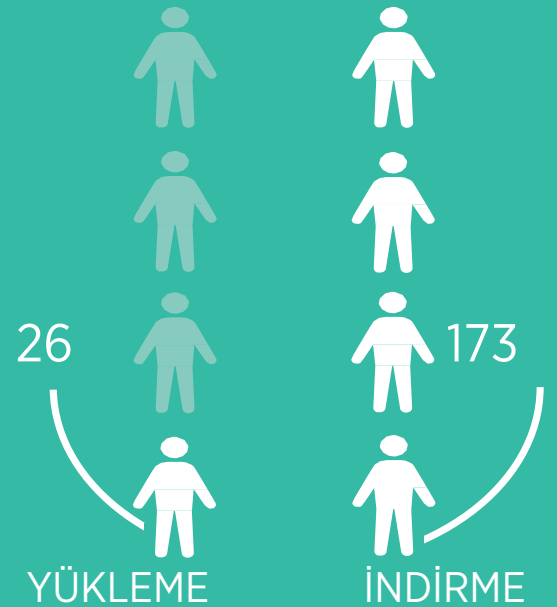
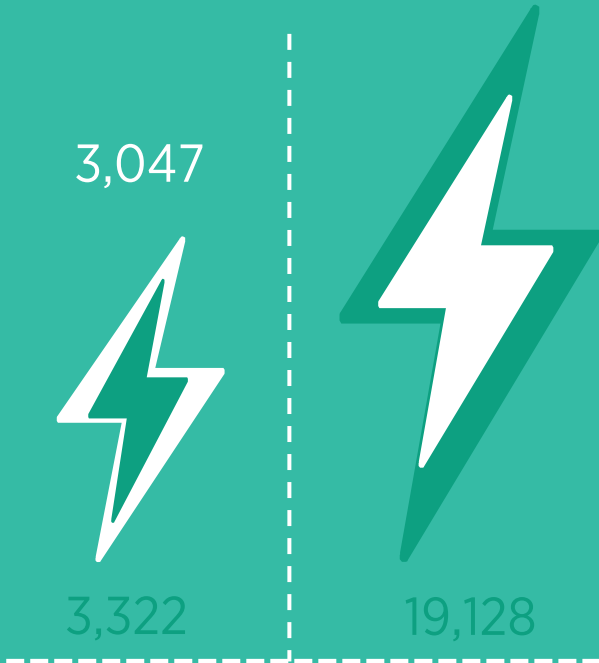
(Terabyte)

Abone Başına Aylık Data Trafiği

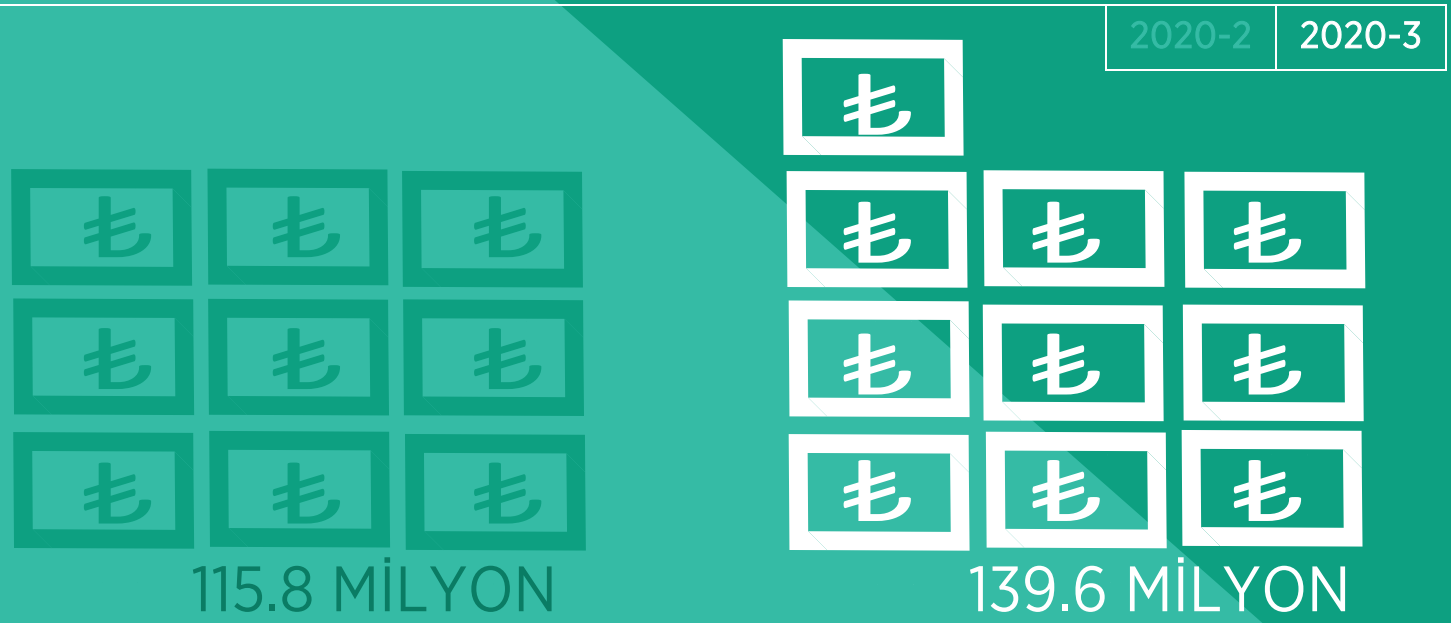
(Gigabyte)

2020-2

2020-3

Elektronik Haberleşme Sektör Gelirleri

Sabit Haberleşme

%25 artış

89.1M 2020-3

75.8M 2020-2

10,9M 2020-2

13.7M 2020-3

Mobil Haberleşme

%17 artış

Sabit Genişbant İnternet

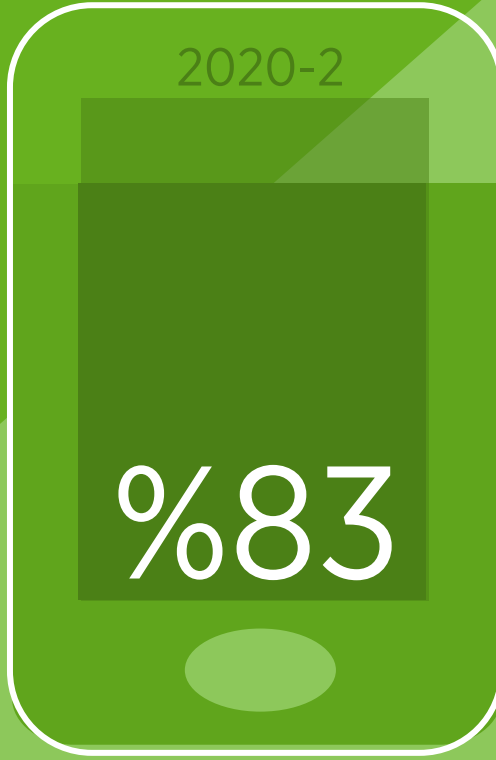
%28 artış

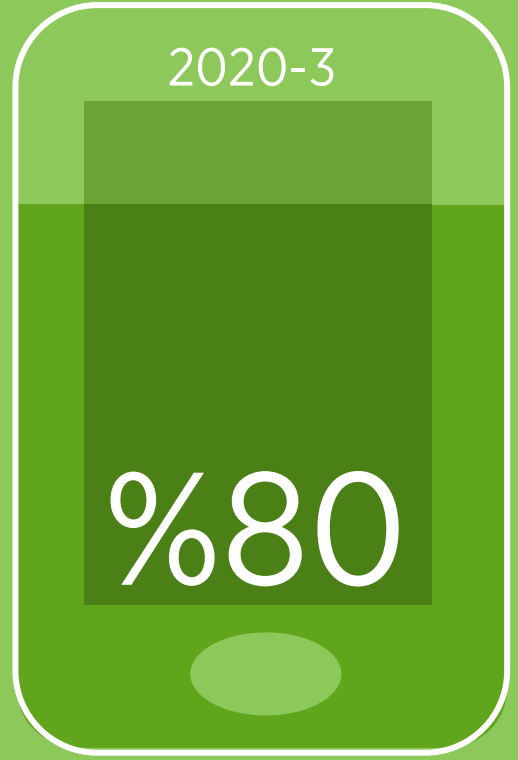
34.6M 2020-3

27M 2020-2

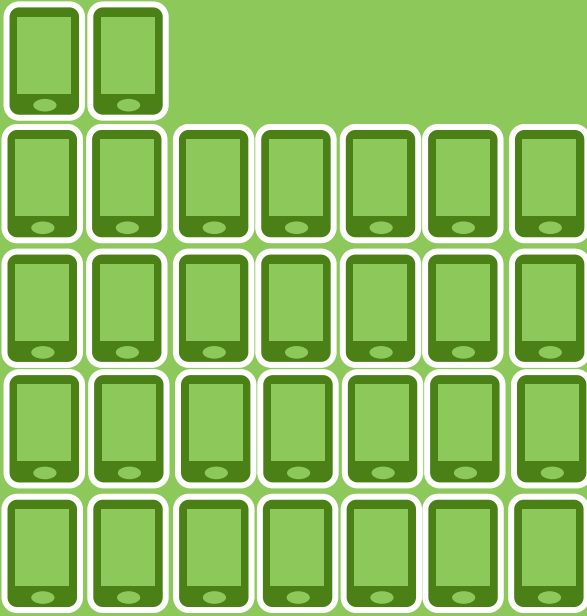
Abonelerin
Akıllı Cihaz
Kullanım
Oranı

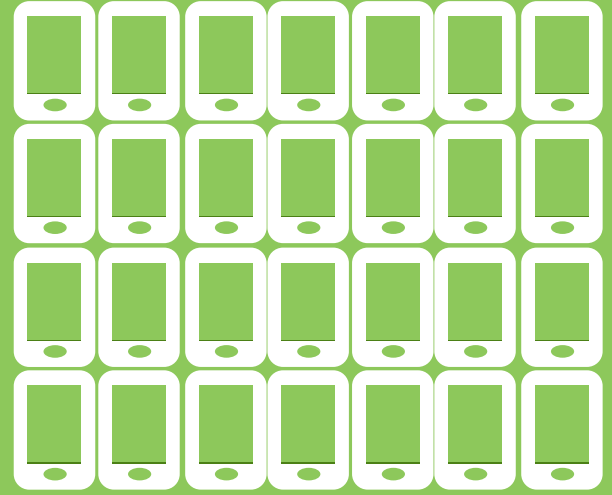
2020-2

2020-3

335,505

336,027

Platform Bazında Akıllı Cihazlar

%26

%73

DİĞER

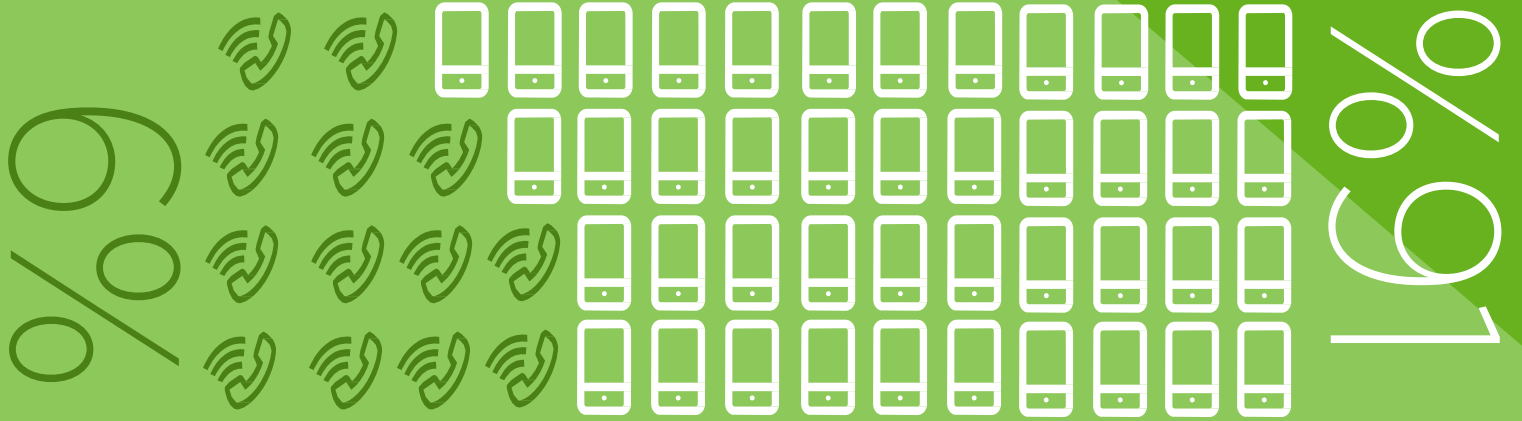
%1

Sabit

Mobil

359,292,238

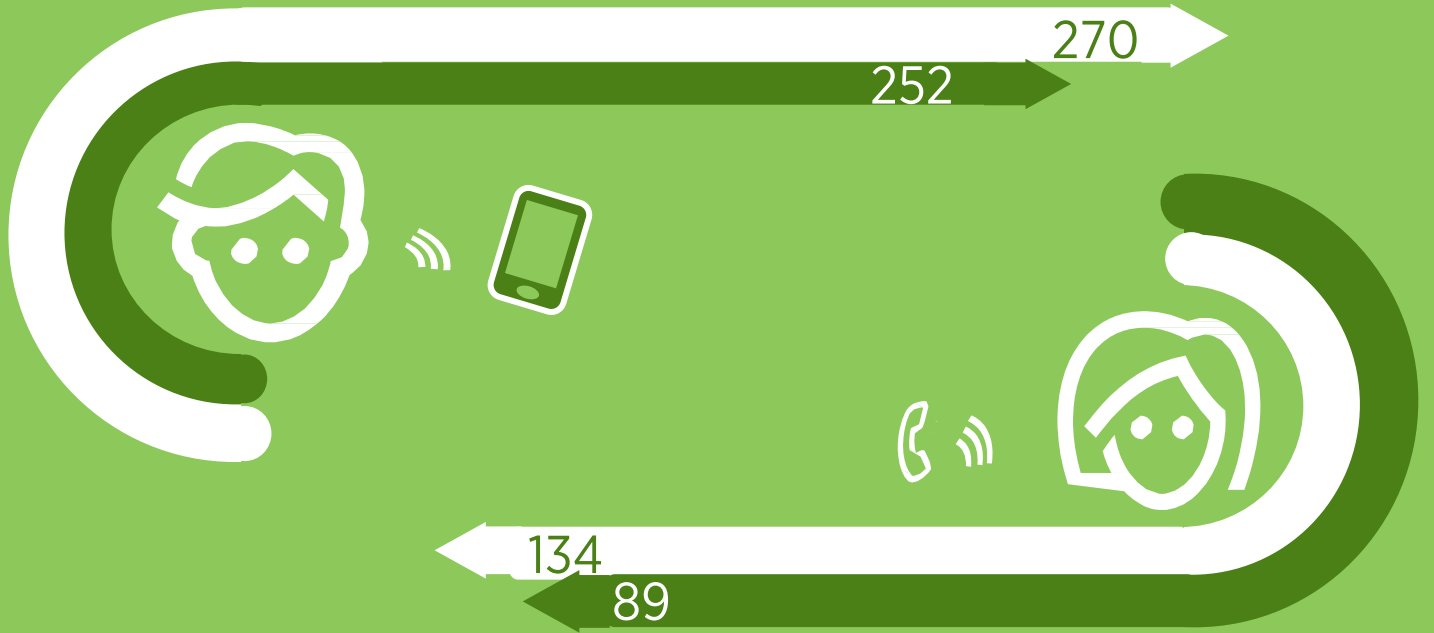
2020-3 TOPLAM GİDEN + GELEN DAKİKA

Abone Başına Ortalama Aylık Dakika (MoU)

2020-2

2020-3

Abone Başına Aylık Ortalama Çağrı Başlatma

Sabit

Mobil

200

dk.

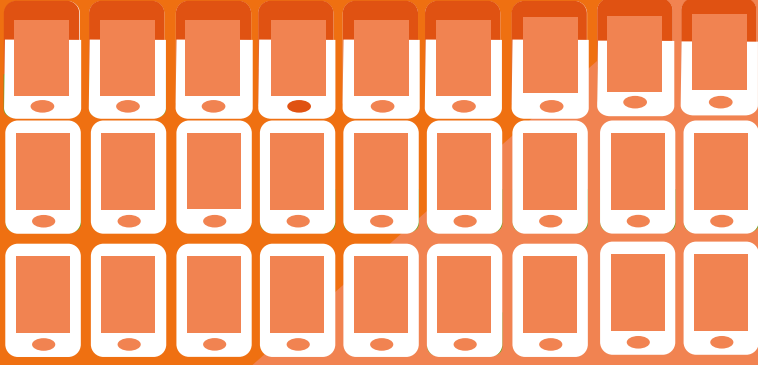
86

dk.

2020-2

2020-3

Mobil ARPU

33,89₺ 2020-3

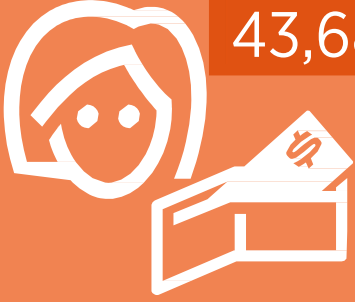
30.82₺ 2020-2

55,18₺ 2020-3

43,68₺ 2020-2

Sabit ARPU

Genişbant İnternet ARPU

50.60₺ 2020-3

39.58₺ 2020-2

Elektronik Haberleşme Sektörü İstihdam Rakamları

2020-2

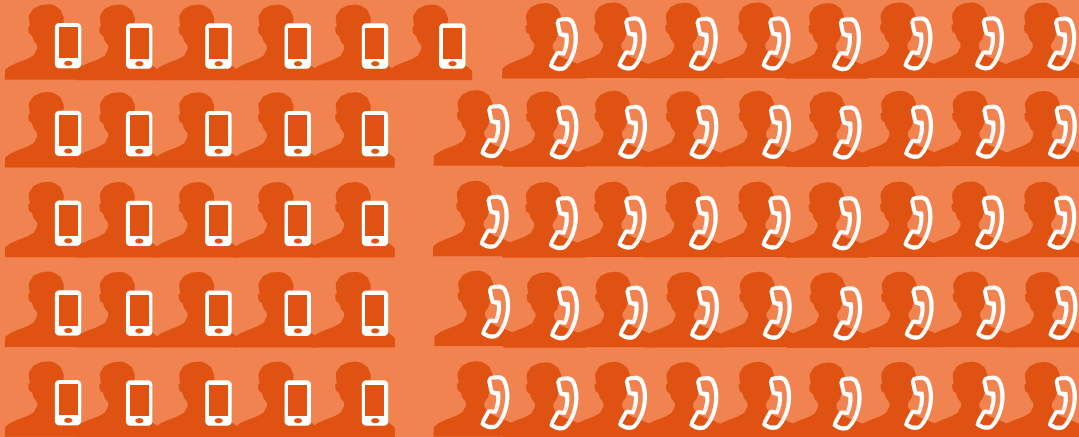
2020-3

964 İSTİHDAM

975 İSTİHDAM

Kim, Nerede Çalışıyor?

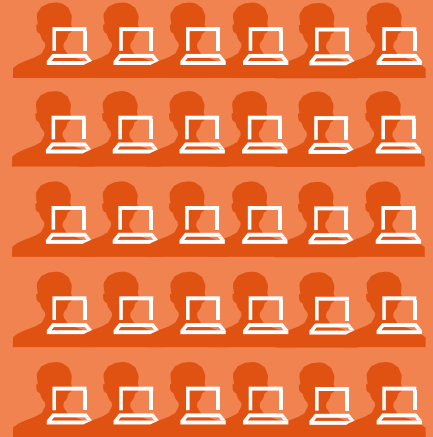

%29

Mobil Haberleşme

%36

Sabit Haberleşme

%35

İnternet
Servis Sağlayıcılar

Detaylı Veriler

2020 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla ülkemizdeki elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren 56 yetkilendirilmiş elektronik haberleşme sağlayıcısı bulunmaktadır. İlgili dönemde mobil şebeke elektronik haberleşme sağlayıcıları (Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd. & Vodafone Mobile Operations Ltd.) ve sabit şebekede elektronik haberleşme sağlayıcısı (KKTC Telekomünikasyon Dairesi) net satış gelirleri yaklaşık 102,86 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir. Diğer haberleşme sağlayıcılar olarak adlandırılabilir olan internet servis sağlayıcılarının net satış gelirleri 2020 yılı üçüncü çeyrekte yaklaşık 34,61 Milyon ₺, çağrı taşıma işletmecilerinin gelirleri 40,32 Bin ₺ ve altyapı işletmeciliği geliri 2,12 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

SEKTÖR BAZINDA GELİRLERİ

Mobil haberleşme sağlayıcıların, sabit haberleşme sağlayıcısının ve internet servis sağlayıcılarının 2012 yılından itibaren yıllık net satış gelirlerine Tablo 1'de yer verilmektedir. 2019 yılında toplam net satış gelirleri bir önceki yıla göre %19'luk artışla 489 Milyon ₺'ye ulaşmıştır.

Kaynak: BTHK

Sektörlerin Yıllık Net Satış Gelirleri, ₺

NET SATIŞ (₺)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
MOBİL HABERLEŞME SAĞLAYICILAR	176,352,726	185,811,762	209,871,001	214,444,127	227,252,264	247,993,391	276.476.952	310.088.851
SABİT HABERLEŞME SAĞLAYICI	37,496,778	37,496,778	50,700,520 ¹	47,798,951	51,604,636	51,019,248	52.508.815	68.350.215
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILARI	8,669,816	11,466,346	16,090,333	18,409,085	25,524,593	50,042,982	73.503.493	103.183.196
ÇAĞRI TAŞIMA İŞLETMECİLERİ	-	-	-	2,928,440	2,505,813	1,809,257	1.890.582	486,197
ALTYAPI İŞLETMECİLERİ	-	-	-	-	-	4,541,260	4.932.948	7.004.502
TOPLAM	222,519,321	234,058,450	276,661,854	283,580,603	306,887,306	355,406,138	409,312,792	489,112,961

Tablo 1

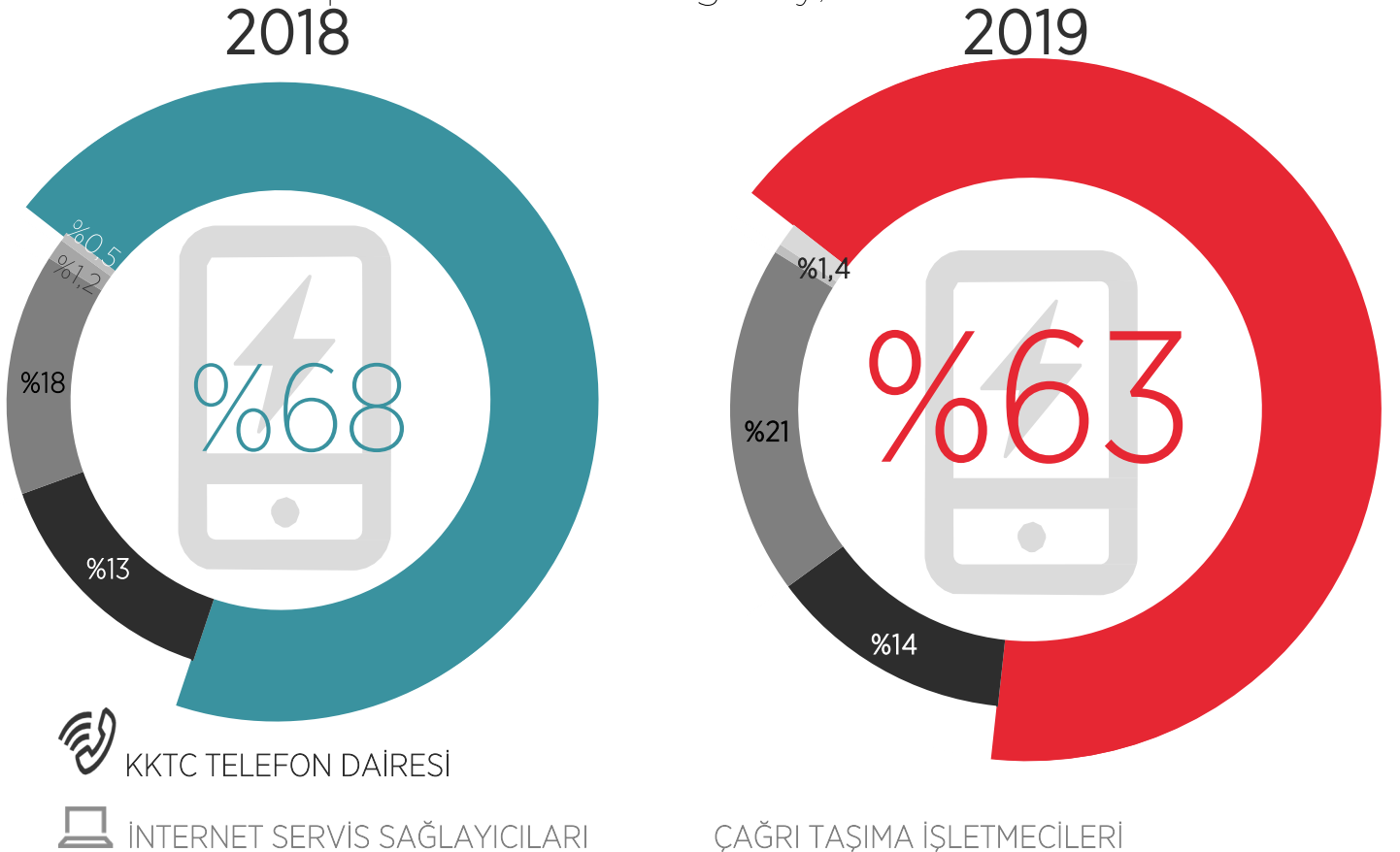
¹ KKTC Telekomünikasyon Dairesi tarafından Kurumumuza sunulmuş olan 2014 gelirleri güncellendiğinden, söz konusu veri bu dönemde değişmiştir.

Şekil I'de 2012- 2019 yılları arasında elde edilen toplam gelirin sektörler arasında yüzdesel dağılımına yer verilmektedir. Buna göre mobil şebekede faaliyet gösteren haberleşme sağlayıcılar, 2019 yılında 310 Milyon ₺, sabit haberleşme sağlayıcı yaklaşık 68 Milyon ₺, sabit genişbant haberleşme sağlayıcıları yaklaşık 103 Milyon ₺, çağrı taşıma işletmecileri 486 Bin ₺ ve altyapı işletmecileri 7 Milyon ₺ gelir elde etmişlerdir.

2019 yılında elde edilen toplam gelirlerin yaklaşık %63'ünü mobil haberleşme sağlayıcılar, %14'ünü sabit haberleşme sağlayıcı, %21'ini internet servis sağlayıcıları, %0,2'sini çağrı taşıma işletmecileri ve %1,4'ünü altyapı işletmecileri elde etmiştir. Bir önceki yıla (2018) bakıldığında ise, elde edilen toplam gelirlerin %68'ini mobil haberleşme sağlayıcılar, %13'ünü sabit haberleşme sağlayıcı ve %18'ini internet servis sağlayıcıları ve %1,2'sini altyapı işletmecileri elde etmiştir.

Kaynak: BTHK

Sektörlerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, %

Şekil I

Mobil Haberleşme Sektörü

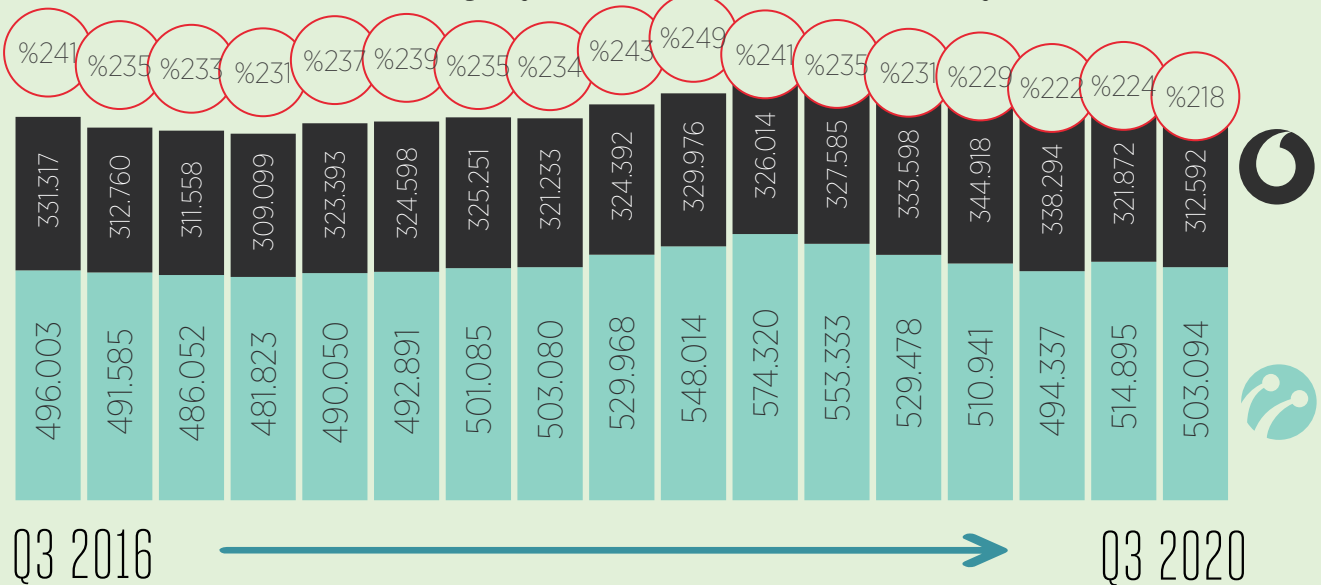
2020 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %218 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 815,686 kayıtlı mobil abone bulunmaktadır. Mobil haberleşme sektöründe yetkili olan iki haberleşme sağlayıcı bulunmakta olup, bunlar Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd. (K.K. Turkcell -) ve Vodafone Mobile Operations Ltd. (Telsim -) şirketleridir. 2020 yılı üçüncü çeyrek dönemi itibarıyla kayıtlı abone sayısına göre K.K. Turkcell'in %62 Telsim'in ise %38 pazar paylarına sahip oldukları görülmektedir.

Abone Sayısı Ve Penetrasyon

2020 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla ülkemizde yaklaşık %218² penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 815,686 kayıtlı mobil abone ve 662,810 aktif abone bulunmaktadır. (Şekil A)

Kaynak: BTHK & Devlet Planlama Örgütü

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında Abone Sayıları³

Şekil A

² KKTC 2011 De-facto nüfusu 294,600 olup, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin olarak nüfus DPÖ tarafından projeksiyon alınarak hesaplanmıştır. (2013 DPÖ Projeksiyonu: 306,368 & 2014 DPÖ Projeksiyonu: 320,884 & 2015 Projeksiyonu: 338,537 & 2017 Projeksiyonu: 351,965 & 2019 Projeksiyonu: 374,299)

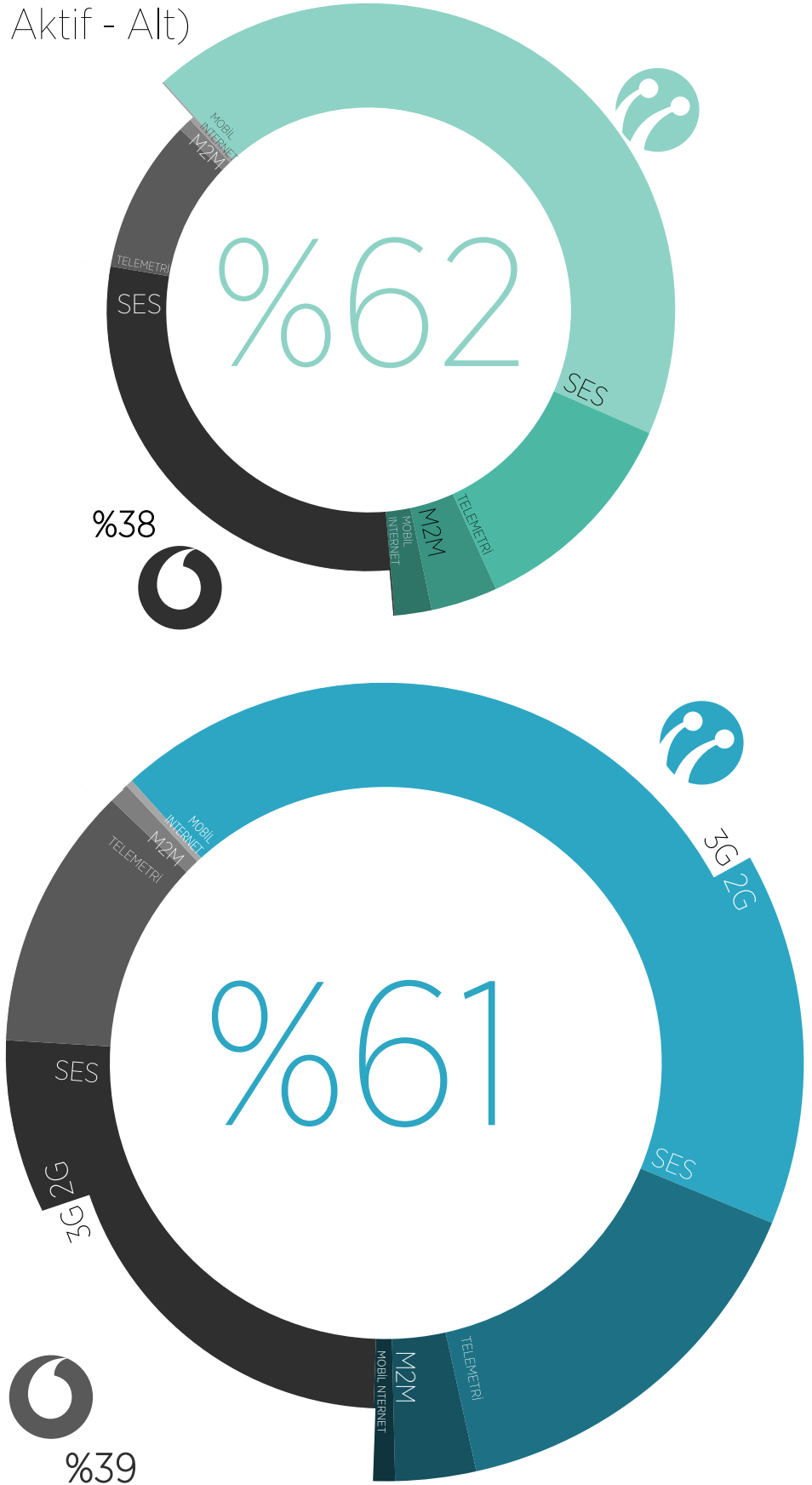
³ Raporda kullanılan logolar Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd. ve Vodafone Mobile Operations Ltd.'nin tescilli markalarıdır.

Mobil haberleşme sağlayıcı bazında, haberleşme sağlayıcıların üçer aylık dönemler itibarıyla toplam kayıtlı abone sayıları önceki sayfada yer alan şekilde verilmektedir. 2020 yılının üçüncü çeyreğinde, önceki üç aylık döneme kıyasla kayıtlı abone sayıları bakımından K.K. Turkcell'de %2,2 düşüş, Telsim'de ise %2,9 düşüş yaşanmıştır.

Şekil B'da, mobil kayıtlı abonelerin, haberleşme sağlayıcı bazında ayrımı görülmektedir. Burada görülebileceği üzere, 815,686 kayıtlı abonenin 503,094 tanesi K.K. Turkcell şebekesinde kayıtlı bulunmakta olup, buna göre ilgili haberleşme sağlayıcının pazar payı yaklaşık olarak %62'ye denk gelmektedir. Kayıtlı abonelerin 321,592 tanesi ise Telsim şebekesinde olup, haberleşme sağlayıcının pazar payı yaklaşık %38 olarak izlenmektedir.

Yine aynı şekilde, aktif mobil abonelerin, haberleşme sağlayıcı bazında ayrımı görülmektedir. Şekilde de görülebileceği üzere, 662,810 aktif abonenin 406,581 tanesi K.K. Turkcell şebekesinde kayıtlı bulunmaktadır. Aktif abonelerin 256,229 tanesi ise Telsim şebekesinde kayıtlı oldukları izlenmektedir.

Mobil Abone Dağılımı (Kayıtlı - Üst & Aktif - Alt)

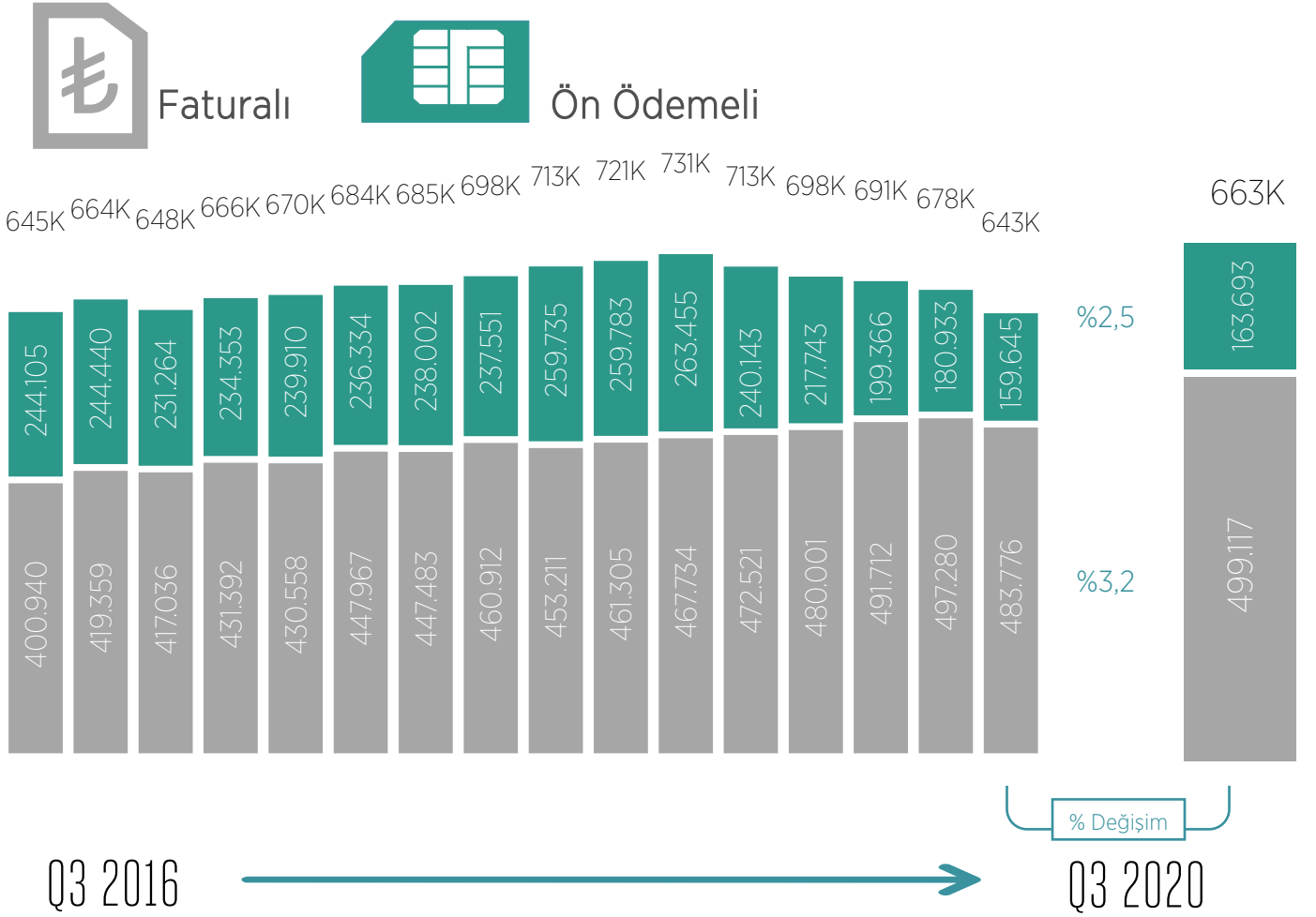
Şekil B

Şekil C’de ülkemizdeki faturalı-ön ödemeli ayrımında mobil abone sayılarına yer verilmektedir. 2020 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla ön ödemeli mobil abone sayısı 163,693, faturalı mobil abone sayısı ise 499,117 olarak gerçekleşmiştir. Ön ödemeli kullanıcıların sayısı, 2020 yılının üçüncü çeyreğinde, bir önceki üç aylık döneme göre %2,5 artmış, faturalı abonelerin sayısı ise %3,2 oranında artış göstermiştir.

Toplam mobil kullanıcı sayılarına bakıldığında, mobil abonelerin yaklaşık %25’ini ön abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %69’dan %75’e yükseldiği görülmektedir.

Kaynak: BTHK

Ön Ödemeli Ve Faturalı Mobil Aboneler, Bin (K)⁴

Şekil C

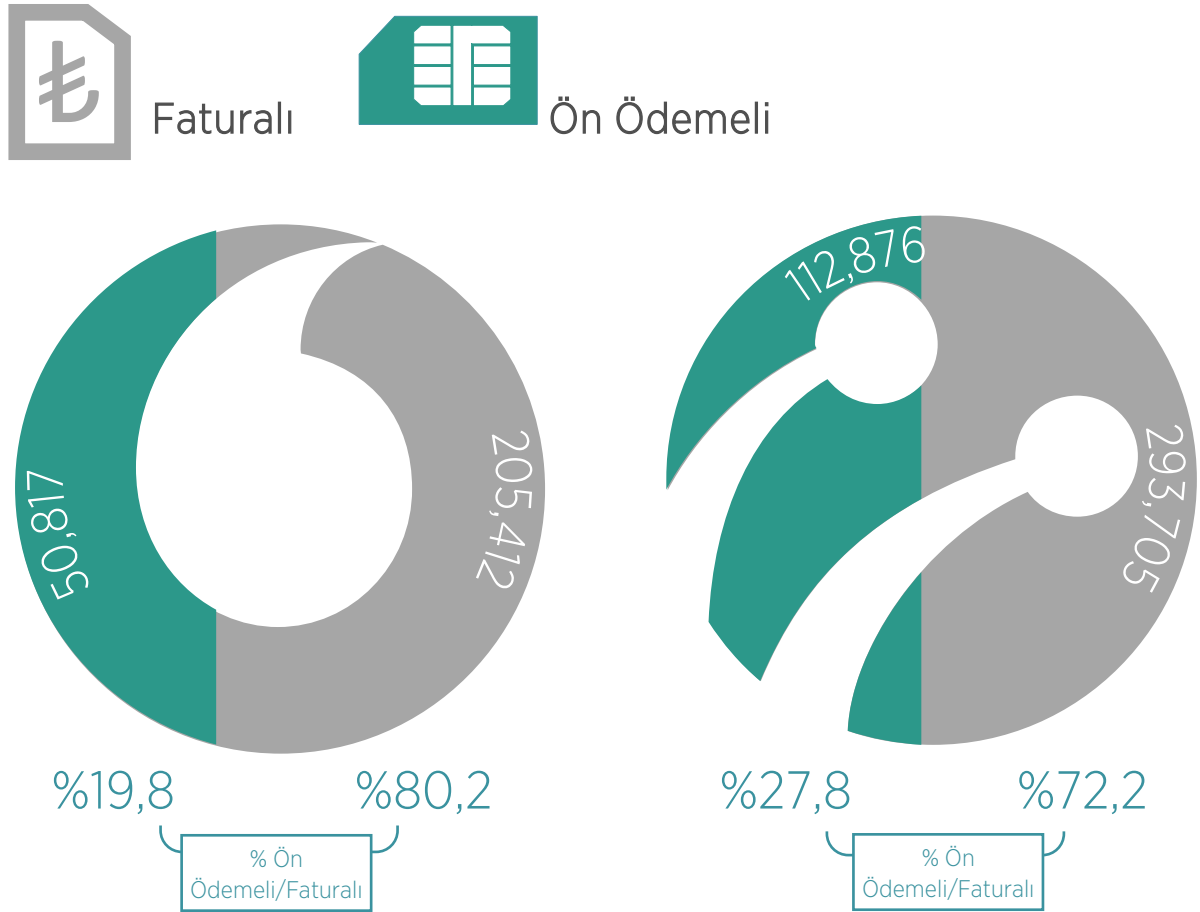
⁴ Telsim tarafından sunulan ön ödemeli abone rakamları 2015-4. çeyrekte değişmiştir, buna bağlı olarak haberleşme sağlayıcı verilerini geriye dönük olarak güncellemiştir.

Alt görselde ise, (Şekil D) ülkemizdeki mobil haberleşme sağlayıcıların ön ödemeli/faturalı dağılımları görülmektedir⁵. Oransal olarak en fazla faturalı aboneye Telsim'in sahip olduğu ve abonelerinin %80,2'sinin faturalı abonelerden oluştuğu görülmektedir. Telsim'i %72,2 ile K.K. Turkcell takip etmektedir.

Ön ödemeli abonelere bakıldığında ise, Telsim şebekesine kayıtlı ön ödemeli abonelerin %19,8 oranında olduğu, K.K. Turkcell şebekesine kayıtlı ön ödemeli abone oranının ise %27,8 olduğu görülmektedir. Önceki döneme bakıldığında, K.K. Turkcell faturalı abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %0,1 oranında azaldığı, Telsim faturalı abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %0,6 oranında arttığı görülmektedir. Aynı dönemde, K.K. Turkcell ön ödemeli abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %0,1 oranında arttığı, Telsim ön ödemeli abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %2,2 oranında azaldığı görülmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcılar Bazında Ön Ödemeli Ve Faturalı Oranları, 2020 - 3. Çeyrek

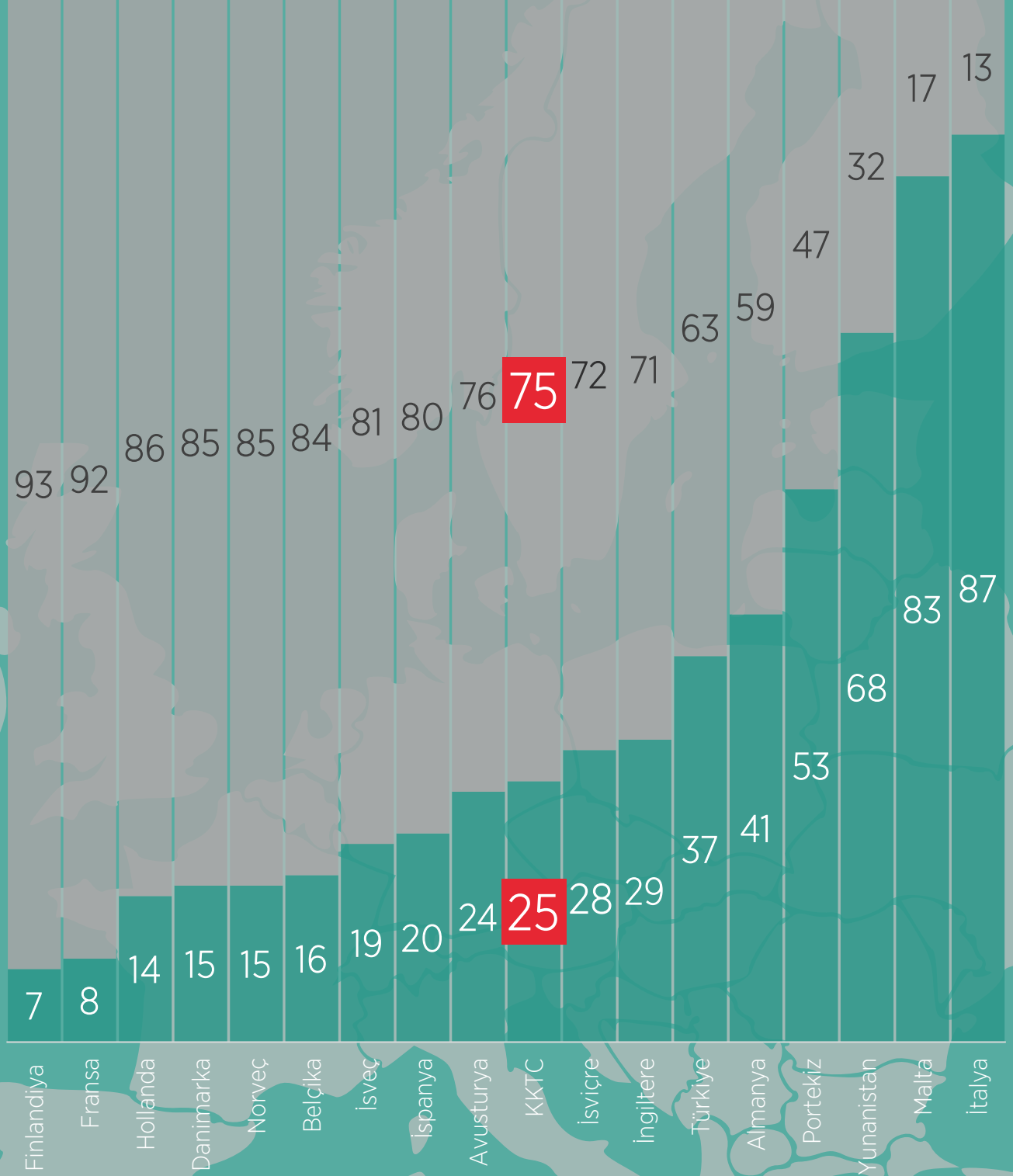
Şekil D

⁵ Mobil haberleşme sağlayıcıların, faturalı/faturasız abone oranları, aktif abone sayıları temel alınarak hesaplanmaktadır.

Şekil E'de bazı Avrupa ülkeleri ve ülkemizdeki ön ödemeli ve faturalı mobil abone oranları karşılaştırılmaktadır. Avrupa ülkelerinde ortalama ön ödemeli/faturalı abone oranı %29/%71 civarında iken ülkemizdeki ön ödemeli/faturalı oran da %25/%75 seviyesindedir.

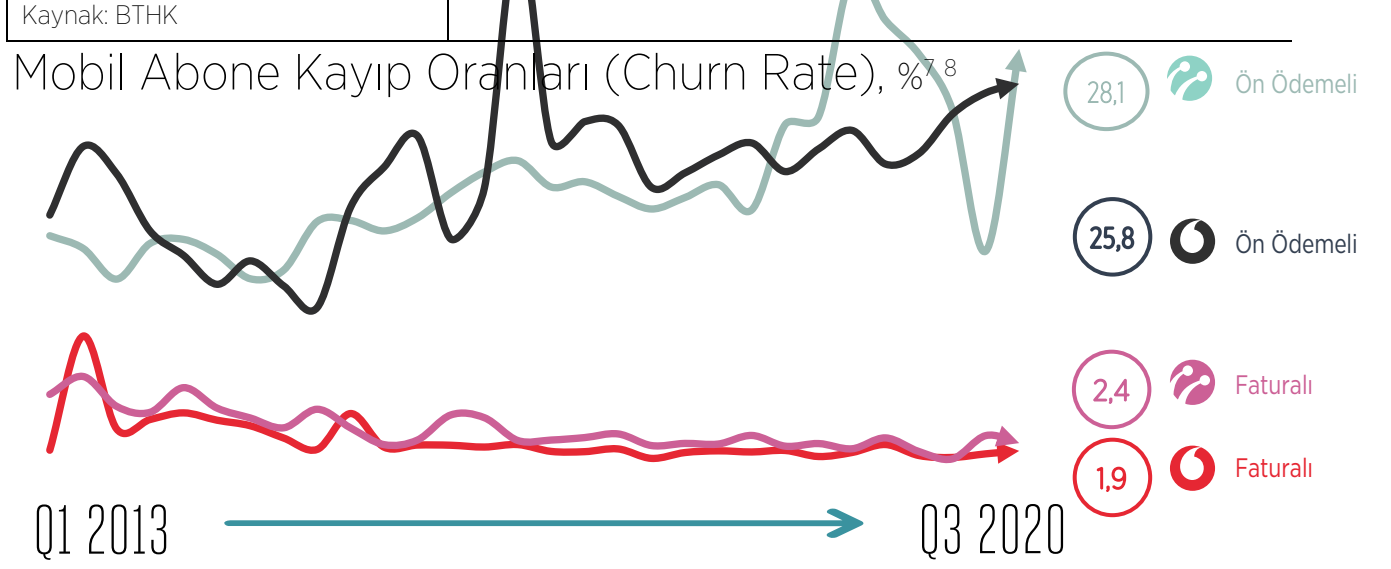
Kaynak: GSMA Wireless Intelligence

Bazı Avrupa Ülkeleri Ve Ülkemizdeki Ön Ödemeli/ Faturalı Abone Oranları, %

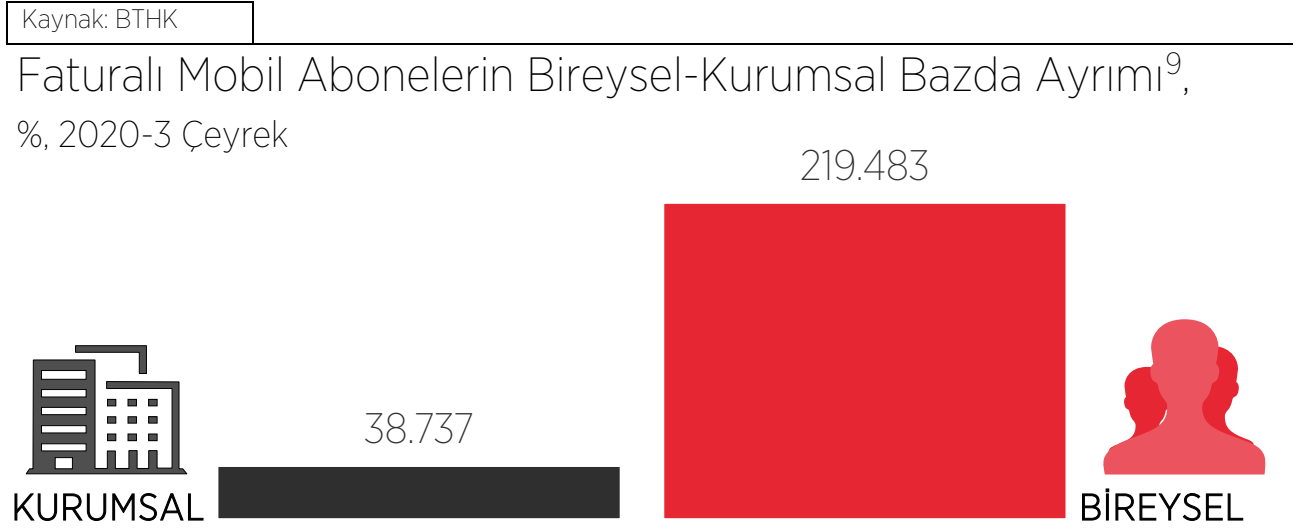
Şekil E

Şekil F’de 2020 yılının üçüncü çeyreğini de kapsayacak şekilde 2013 yılının başından günümüze kadar gerçekleşen mobil haberleşme sağlayıcıların abone kayıp oranlarına⁶ yer verilmektedir. Abone kayıp oranı farklı tarifeler, hizmet çeşitliliği ve hizmet kalitesi açısından yoğun rekabet yaşanan mobil telekomünikasyon hizmetleri sektöründe yaygın olarak kullanılan bir göstergedir. İlgili dönem itibarıyla K.K. Turkcell ve Telsim’in abone kayıp oranları faturalı hatlarda sırasıyla %2,4 ve %1,9, ön ödemeli hatlarda ise sırasıyla %28,1 ve %25,8 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil F

Şekil G’de mobil haberleşme sağlayıcıların abone portföyü içerisinde yer alan faturalı abonelerin bireysel /kurumsal (kurumsal abonelik sözleşme imzalayan) ayrımı incelenmektedir. Toplam faturalı aktif mobil abonelerin yaklaşık %85’i bireysel, %15’i ise kurumsaldır.

Şekil G

⁶ Abone kayıp oranı haberleşme sağlayıcılar tarafından kaybedilen müşterilerin miktarını ölçmek için kullanılan bir orandır. Abone kayıp oranı belli bir dönemde haberleşme sağlayıcıdan aldığı hizmeti sona erdiren abonelerin sayısının o dönemdeki mevcut ortalama abone sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Özellikle abone kitlesine sahip sektörler için kullanılan bir ölçüttür. Genellikle yıllık, çeyrek ve aylık olarak hesaplanmaktadır. Abone kayıp oranı haberleşme sağlayıcıların tüm abone kitlesi için bilgi veren bir ölçüttür.

⁷ Telsim tarafından kullanılan hesaplama yöntemi 2014 3. Çeyrekte değişmiştir, buna bağlı olarak haberleşme sağlayıcı verilerini geriye dönük olarak güncellemiştir.

⁸ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

⁹ Kurumsal abonelerin kapsamına, Araç Takip, Telemetri, POS cihazları ve El Terminalleri dâhil edilmemiştir.

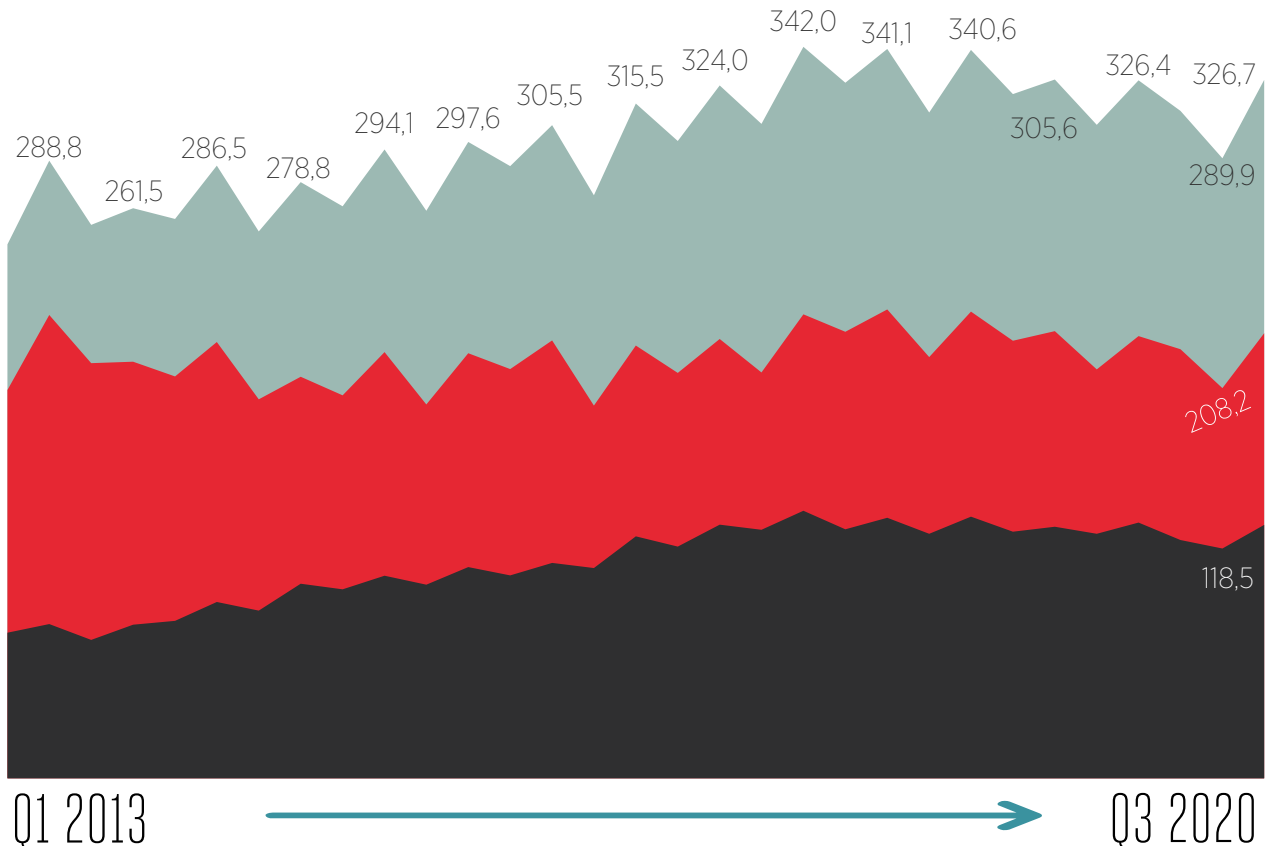
Mobil Trafik Hacmi

2020 yılının üçüncü çeyreğinde toplam mobil trafik hacmi 327 Milyon dakika olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılının üçüncü dönemine ait trafik bilgileri, bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %12,7 oranında yükseldiği, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %6,9 oranında arttığı görülmektedir. Elektronik haberleşme sağlayıcı bazında incelendiğinde ise bir önceki döneme göre K.K. Turkcell'in trafiğinin %14 oranında arttığı, Telsim'in trafiğinin ise %10,2 oranında arttığı görülmektedir. Geçen senenin aynı dönemine göre kıyaslandığında K.K. Turkcell'in trafik hacminde %8,9 artış, Telsim'in trafik hacminde ise %3,6 artış olduğu görülmektedir. Mobil trafik hacmindeki bu değişim dönemler itibarıyla Şekil H'de verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcıların Dönemlere Göre Toplam (Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafikleri, Milyon Dakika

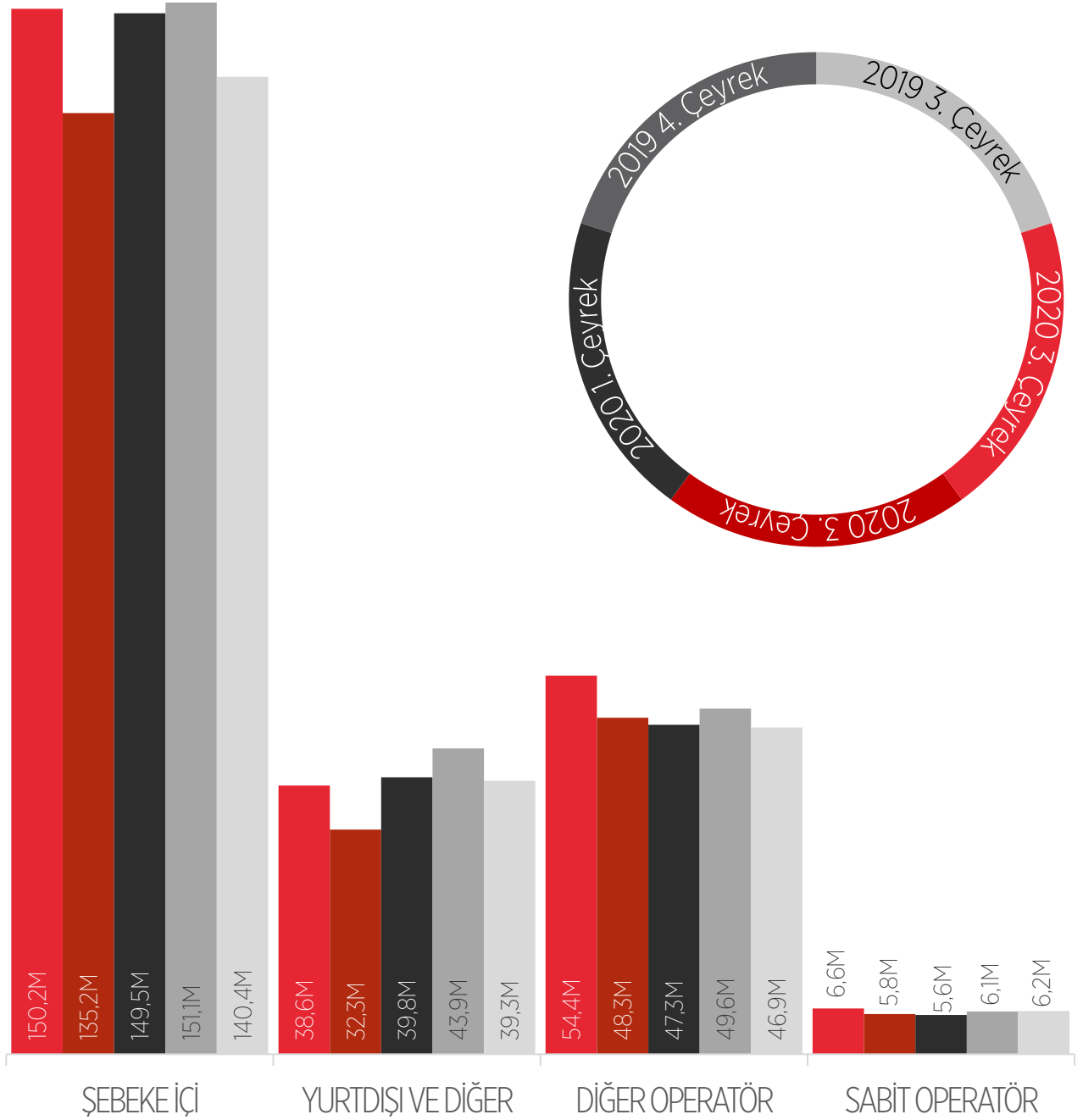

Şekil H

Şekil J'de mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından üretilen toplam trafiğin dağılımına yer verilmektedir. Raporlama döneminde, şekilde de görüleceği üzere, söz konusu trafiğin büyük bir kısmını (%62) mobil haberleşme sağlayıcıların kendi aboneleri arasındaki trafiği ifade eden şebeke içi trafik oluşturmaktadır. Mobil haberleşme sağlayıcılardan diğer operatöre doğru giden trafik ise toplam trafiğin %22'sini oluşturmaktadır. Toplam mobil şebeke içi trafik miktarı, 2020 yılının üçüncü çeyreğinde, bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %11,1 oranında artarak 150,2 Milyon dakika, karşı mobil operatöre doğru trafik miktarı ise %12,4 oranında artarak yaklaşık 54,4 Milyon dakika olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Trafik Dağılımı, Giden/Originating Milyon Dakika (M)

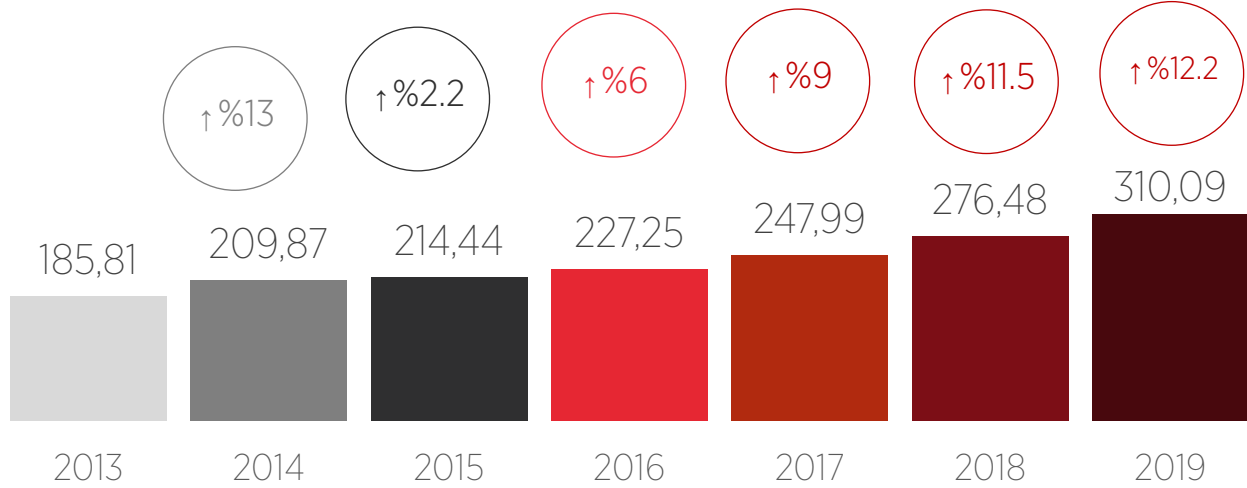
Şekil J

Mobil Gelirler

Aşağıdaki şekilde (Şekil K) 2012 yılından bu yana mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen net satış gelirlerine yıllık olarak yer verilmektedir. Yıllar itibarıyla artış eğiliminde olan mobil gelirler 2012 yılında 176.35 Milyon ₺ olarak gerçekleşirken 2013 yılında bir önceki yıla göre %5.4 oranında artış göstererek 185.81 Milyon ₺'ye yükselmiştir. 2014 yılına bakıldığında mobil gelirler 209.87 Milyon ₺'ye ulaşmış ve bir önceki yıla kıyasla %13 oranında artış göstermiştir. 2015 yılında mobil gelirler 214.44 Milyon ₺'ye ulaşırken, bir önceki yola kıyasla artış %2.2 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında mobil gelirler bir önceki yola kıyasla %6 artarak 227.3 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. 2017 yılında mobil gelirler bir önceki yola kıyasla %9 artarak 248 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. 2018 yılında mobil gelirler bir önceki yola kıyasla %11 artarak 276 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. Son olarak 2019 yılında mobil gelirler bir önceki yola kıyasla %12 artarak 310 Milyon ₺'ye ulaşmıştır.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibariyle Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Gelir, Milyon ₺

Şekil K

Çeyrek verilerine bakılacak olursa (Tablo 2), ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcıların dönemsel net satış gelirleri aşağıdaki tablolarda verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Geçen Döneme Ve Geçen Yılın Aynı Dönemine Kıyasla Net Gelirler, ₺

	2020 - 3	2020 - 2	2019 - 3
Abonelik	445.148	570.383	488.899
Ses	32.595.677	30.324.174	30.672.551
İnternet	17.811.819	17.717.459	17.571.895
Data (M2m)	646.811	629.758	497.360
Arabağlantı	6.932.867	5.643.248	6.206.784
Roaming	2.709.093	1.749.045	9.921.590
Katma Değerli Servisler	2.656.046	2.314.966	3.326.951
SMS/MMS	2.612.344	2.147.145	2.443.015
Diğer Gelirler	22.722.400	14.792.529	9.010.893
Toplam Gelir	89.132.206	75.888.706	80.139.938

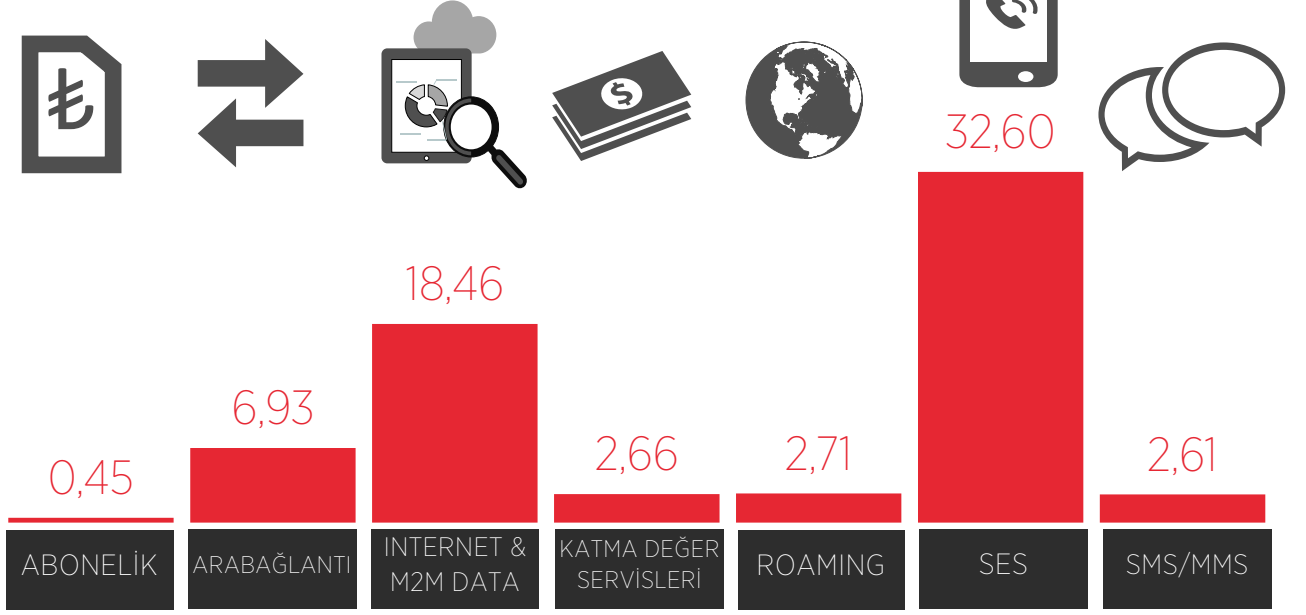
Tablo 2

Buna göre, mobil haberleşme sağlayıcıların son dönemdeki (2020 üçüncü çeyrek) net satış gelirleri bir önceki çeyreğe (2020 ikinci çeyrek) göre %17,5 artarak 89.132.206 ₺ olarak gerçekleşmiştir. Mobil haberleşme sağlayıcıların son dönemdeki (2020 üçüncü çeyrek) net satış gelirleri bir önceki yılın aynı çeyreğiyle 80.139.938 ₺- 2019 üçüncü çeyrek) kıyaslandığında ise %11 artış gerçekleştiği görülmektedir. Aşağıdaki Şekil L'de 2020 yılı ikinci ve 2020 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla mobil haberleşme sağlayıcıların gelir dağılımı gösterilmektedir.

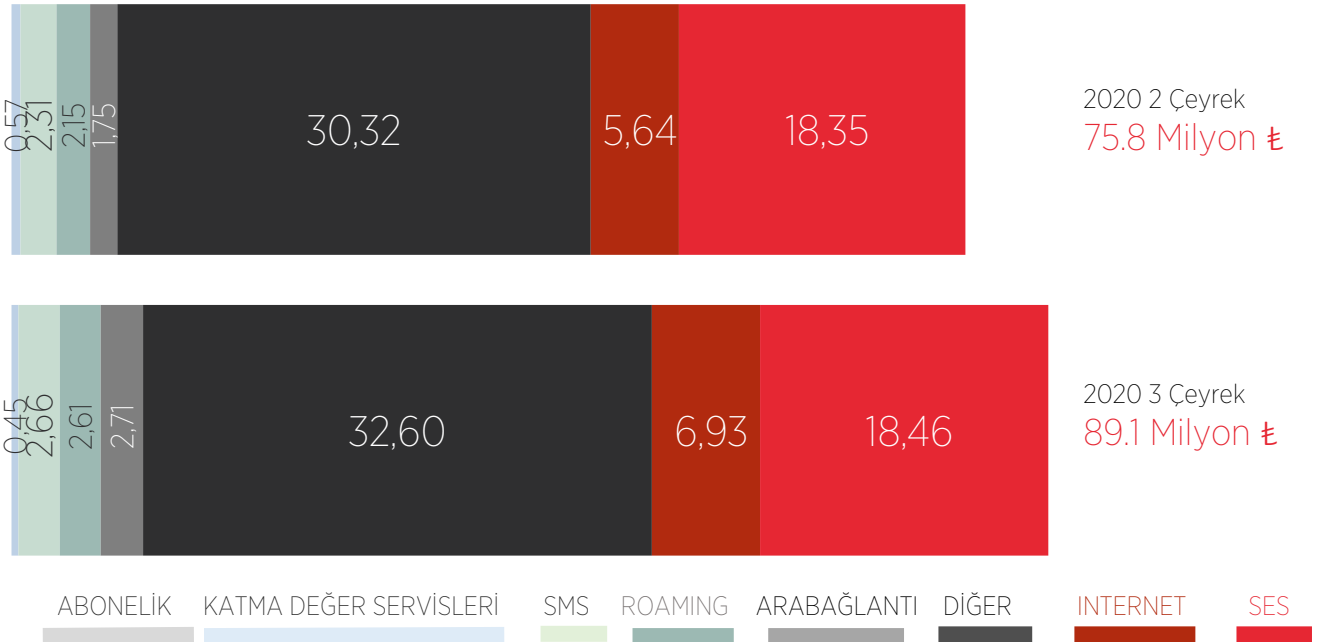
Kaynak: BTHK

Gelir Dağılımı,

2020 – 3. Çeyrek, Milyon ₺

2020 – 3. Çeyrek & 2020 – 2. Çeyrek, Milyon ₺

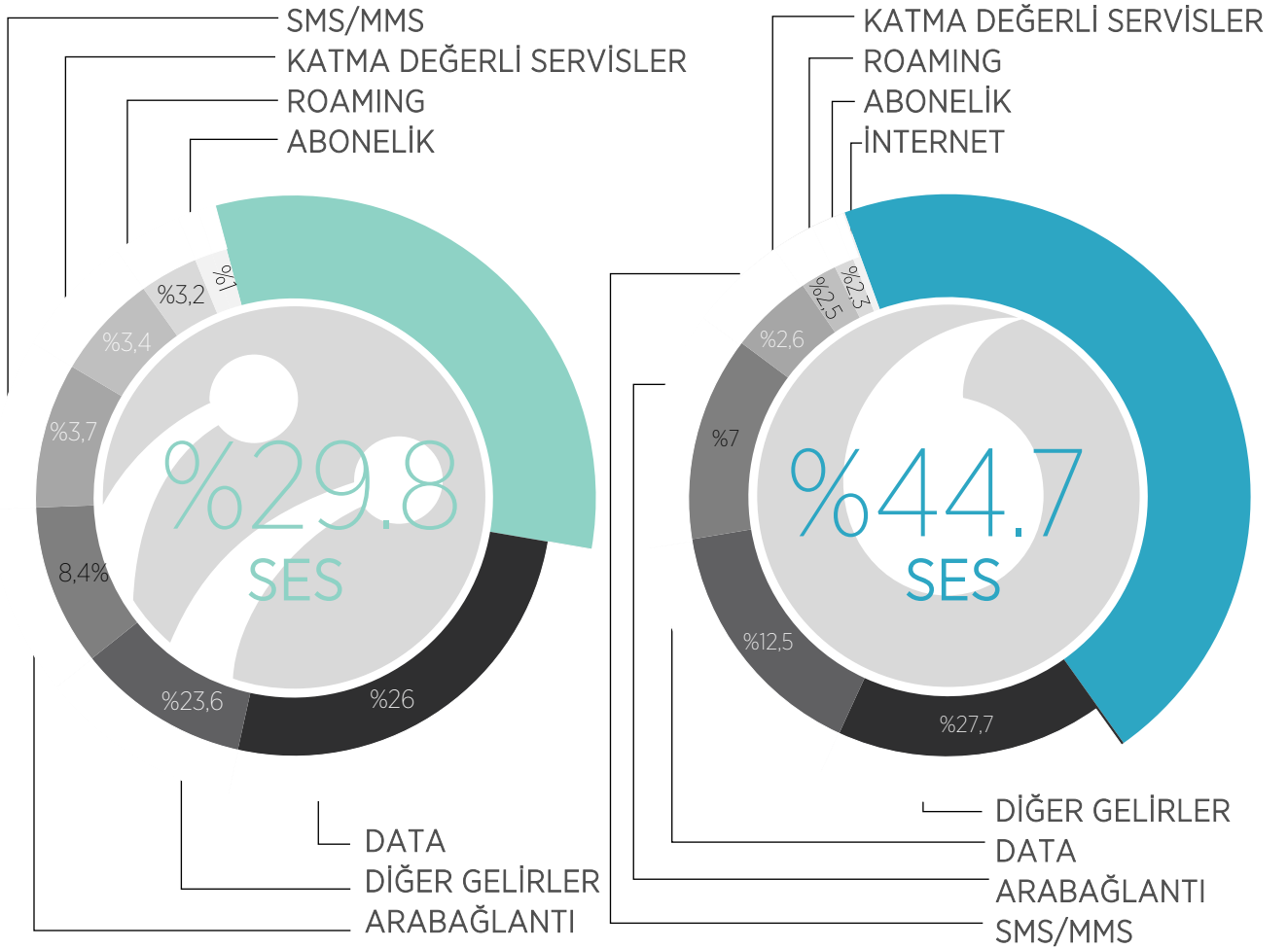
Şekil L

Şekil M’de her bir mobil haberleşme sağlayıcısının 2020 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam gelirlerine ait dağılıma karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir. Konuşma gelirleri K.K. Turkcell’in gelirlerinin %29.8’ini ve Telsim’in gelirlerinin %44.7’sini oluşturmaktadır. İnternet ve M2M Data gelirleri K.K. Turkcell’in gelirlerinin %27.3’ünü ve Telsim’in gelirlerinin %12.8’ini oluşturmaktadır. Ara bağlantı gelirleri ise K.K. Turkcell ve Telsim’de sırası ile %8,4 ve %7 paya sahiptir.

Konuşma gelirleri K.K. Turkcell’in gelirlerinin %29.8’ini ve Telsim’in gelirlerinin %44.7’sini oluşturmaktadır. SMS+MMS gelirleri K.K. Turkcell’in gelirlerinin %3.7’sini ve Telsim’in gelirlerinin %2.6’sını oluşturmaktadır. İnternet ve Data gelirleri ise K.K. Turkcell’de %27.3 ve Telsim’de %12.8 paya sahiptir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcılar Bazında Gelir Dağılımı, 2020 – 3. Çeyrek

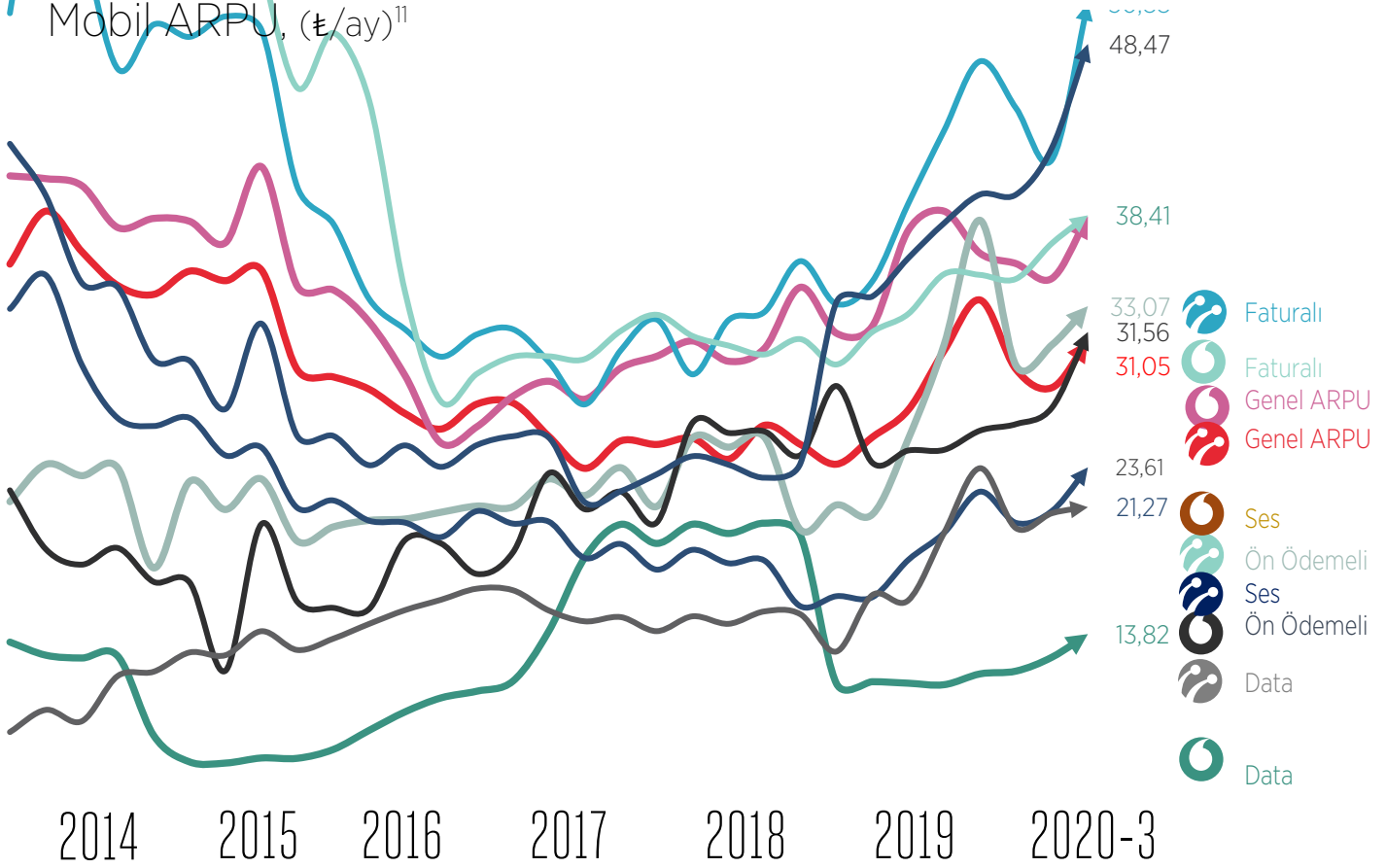
Şekil M

Abone Başına Ve Çağrı Başına Aylık Gelir

Şekil N’de ülkemizde hizmet veren mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılından itibaren üç aylık ortalama ARPU rakamlarına yer verilmektedir. 2020 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla K.K. Turkcell için aylık kullanıcı başına ortalama gelir 31,05 ₺ ve Telsim için 38,35 ₺’dir¹⁰.

Kaynak: BTHK

Mobil ARPU, (₺/ay)¹¹

Şekil N

Aynı şekilde 2020 yılı üçüncü çeyrek dönemi için mobil haberleşme sağlayıcıların ön ödemeli, faturalı ARPU ve ses & Data ARPU rakamlarına yer verilmektedir. Ön ödemeli ARPU rakamları incelendiğinde, 2020 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla K.K. Turkcell’in ön ödemeli ARPU’sunun 33,07 ₺ ve Telsim’in 31,56 ₺ olduğu görülmektedir. Faturalı ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte K.K. Turkcell’in faturalı ARPU’sunun 50,88 ₺ ve Telsim’in 38,41 ₺ olduğu görülmektedir. Ses ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte K.K. Turkcell’in ses¹² ARPU’sunun 23,61 ₺ ve Telsim’in 48,47₺ olduğu görülmektedir. Son olarak, Data ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte K.K. Turkcell’in Data ARPU’sunun 21,27 ₺ ve Telsim’in 13,82 ₺ olduğu görülmektedir.

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

¹⁰ Toplam ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Dönem Ortalama Aktif Abone Sayısı (Toplam gelire, taahhüt karşılığı satılan cihazlardan elde edilen gelirler dâhil edilmemiştir.)

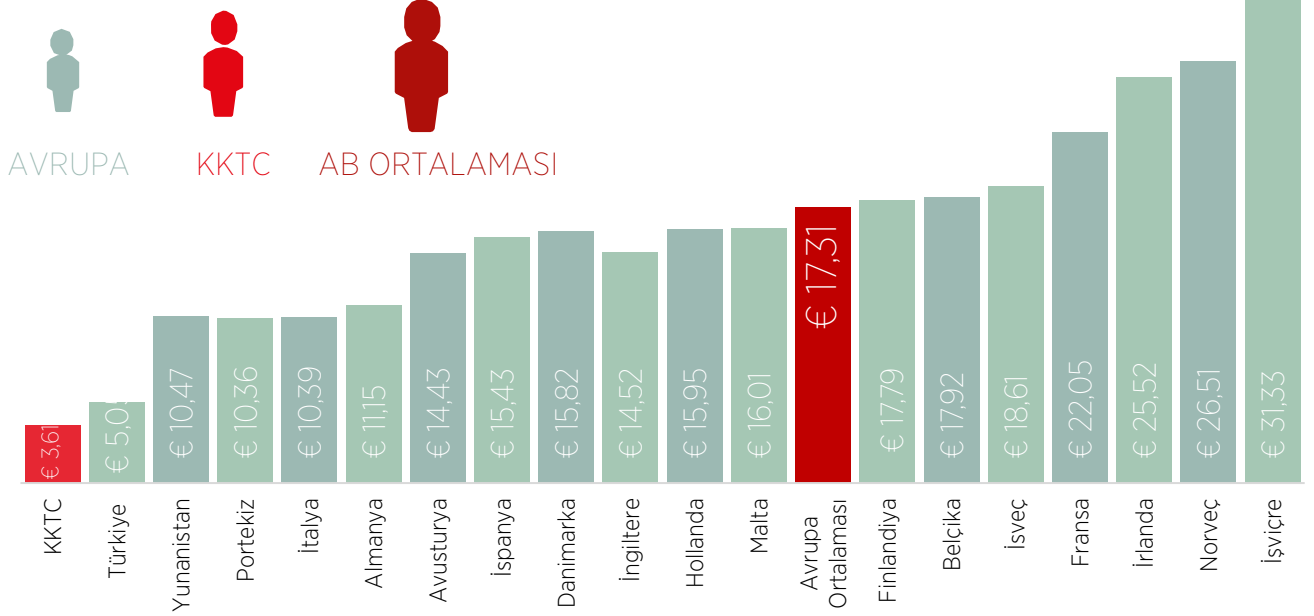
¹¹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

¹² Ses ARPU: Toplam Ses Geliri/Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı - Data ARPU: Toplam İnternet Geliri/Ortalama İnternet Kullanıcı Sayısı

Şekil O'da Avrupa ülkeleri ile ülkemizin mobil ARPU rakamları kıyaslanmaktadır. Şekilde incelenen Avrupa ülkelerinde ortalama ARPU¹³ €17,31 (Haziran 2020) seviyelerinde iken ülkemizde 2020 yılı üçüncü çeyrek için ise €3,61¹⁴ seviyelerindedir.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye & MCA

KKTC Ve AB'de Mobil ARPU, Ortalama, 2020 3. Çeyrek €

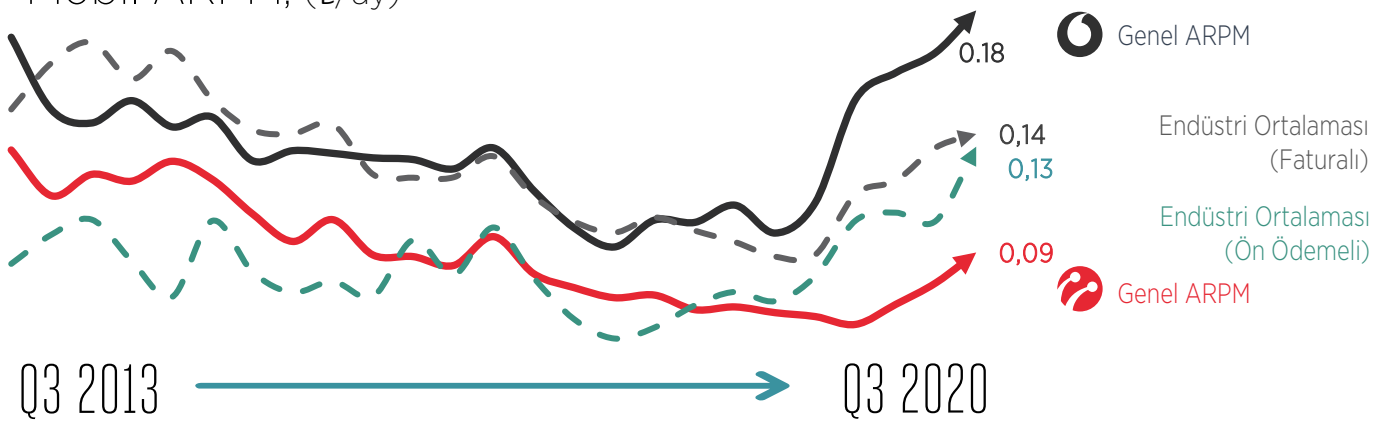

Şekil O

Şekil P'de ülkemizde hizmet veren mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılı dördüncü çeyreğinden itibaren üç aylık ortalama ARPM rakamlarına yer verilmektedir. 2020 yılının üçüncü çeyreğinde K.K. Turkcell için dakika başına aylık gelir 0.09 ₺ ve Telsim için 0.18 ₺'dir.¹⁵ Aynı şekilde, faturalı ve ön ödemeli ARPM endüstri ortalamaları da verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil ARPM, (₺/ay)¹⁶

Şekil P

ARPM AVERAGE REVENUE PER MINUTE
ARPM DAKİKA BAŞINA ORTALAMA GELİR

¹³ Avrupa ülkeleri için Wireless Intelligence 2020-2. Çeyrek verileri, Türkiye için 2020 2. Çeyrek BTK verisi kullanılmıştır.

¹⁴ Türk Lirası-Euro kuru olarak KKTC Merkez Bankası döviz kuru kullanılmıştır (1 Euro = 9,40 ₺ - 2 Aralık 2020)

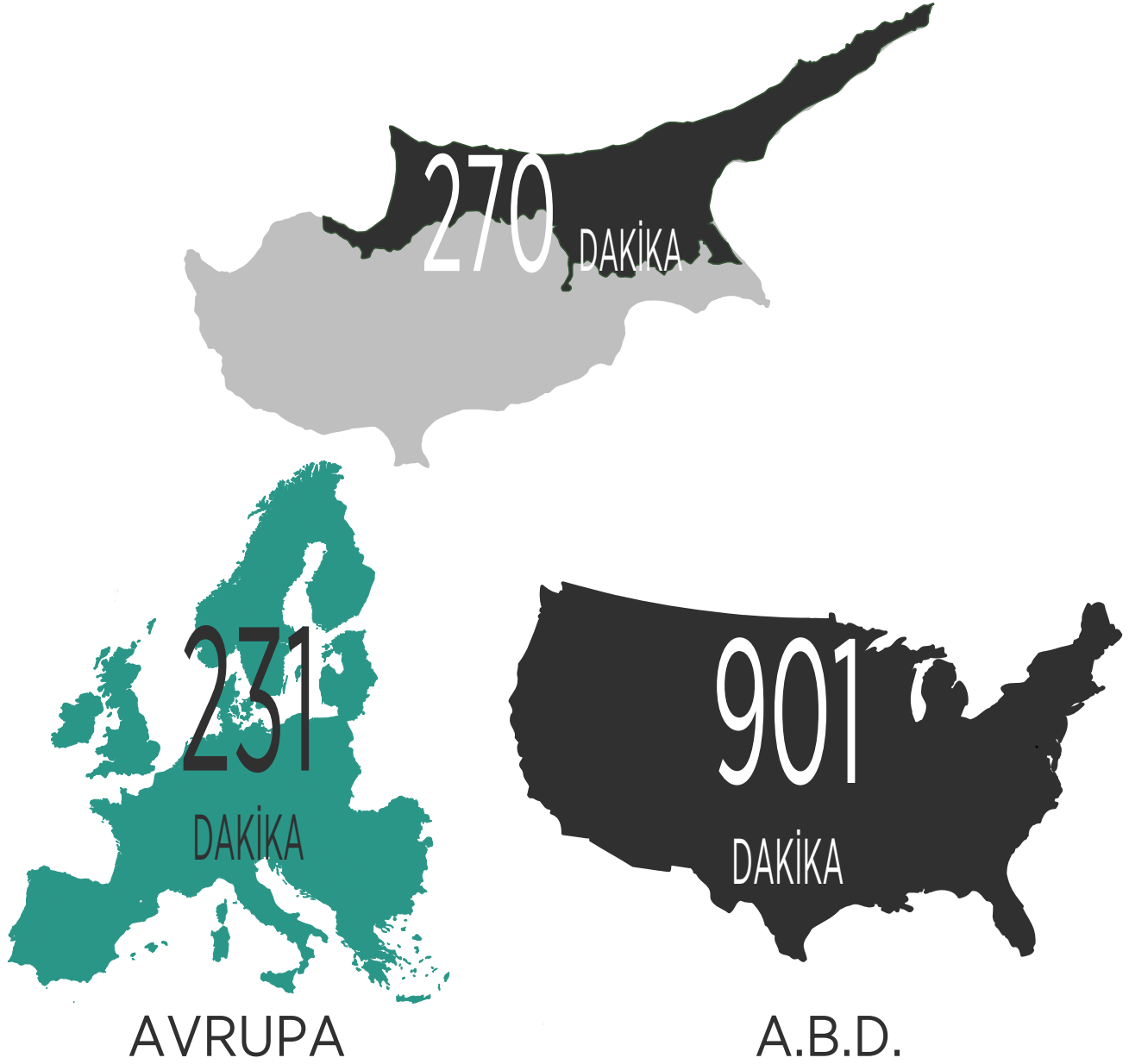
¹⁵ Genel ARPM Hesaplama Yöntemi: Toplam Ses Geliri / Abonelerin Oluşturduğu Toplam Trafik

¹⁶ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Aylık Kullanım Miktarı (MOU)

MoU¹⁷ terimi 'Minutes of Usage' yani abone başına aylık ortalama dakika kullanımı, mobil telefon kullanım seviyesinin ölçümünde yaygın olarak kullanılan bir gösterge olup bir abonenin aylık ortalama konuşma süresi olarak tanımlanmaktadır. Aşağıdaki şekilde ülkemiz, Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nde gerçekleşen ortalama aylık MoU rakamları paylaşılmaktadır. (Şekil R)

Kaynak: GSMA Mobile Economy 2014 & Wireless Intelligence

Şekil R

MOU MINUTES OF USAGE

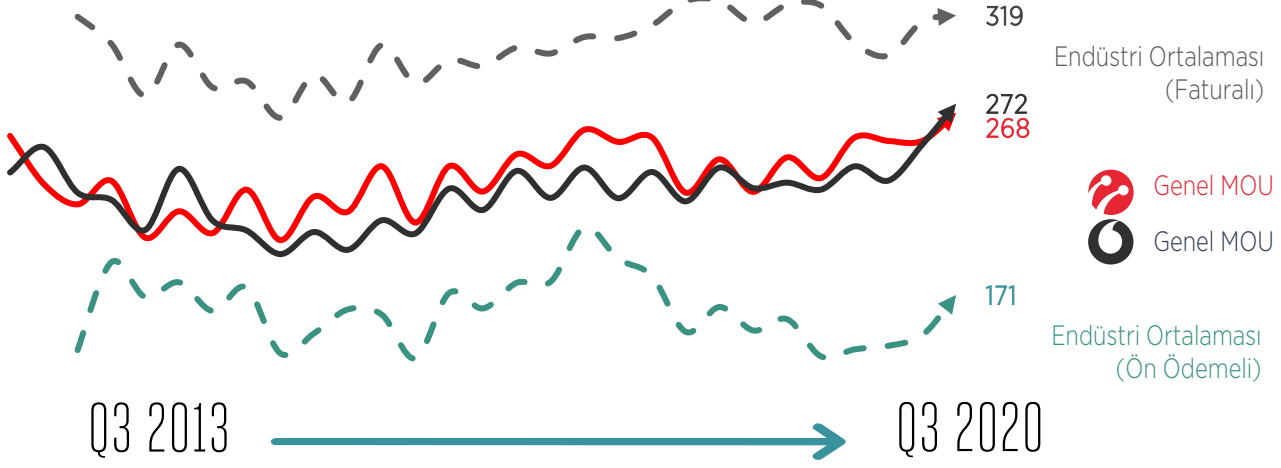
MOU ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA KULLANIM

¹⁷ MoU değerleri aktif kullanıcıların görüşme süresi ortalamasını dakika olarak veren bir değer olduğu için değerler toplam hat sayısından ses hizmetine açık olmayan mobil hatlar (M2M hatları ve mobil bilgisayardan internet hatları gibi yalnızca veri iletmek amaçlı kullanılan hatlar) düşülerek hesaplanmaktadır.

Şekil S'de mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren gerçekleşen çeyreklik MoU değerleri aylık bazda verilmektedir. 2020 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla K.K. Turkcell'in MoU değeri 268 dakika ve Telsim'in ise 272 dakika olarak gerçekleşmiştir¹⁸.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında MoU Değerleri, Dk./Ay¹⁹

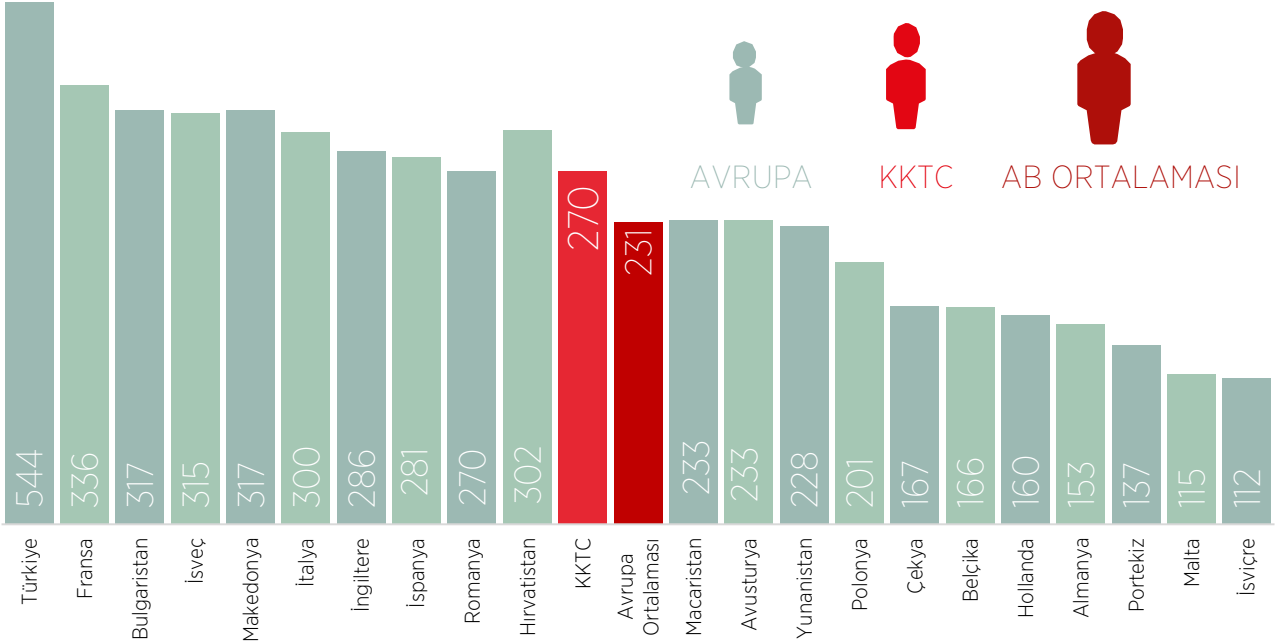

Şekil S

Şekil Ş'de bazı Avrupa ülkeleri ile ülkemizdeki ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. 2020'nin üçüncü çeyreğinde 270 dakika olan ortalama aylık mobil dakika kullanımı diğer Avrupa ülkelerinde gerçekleşen (2020 2. Çeyrek verileri) ile aşağıda kıyaslanmaktadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye & MCA

KKTC ve AB'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, Ortalama, 2020 3. Çeyrek, Dk./Ay

Şekil Ş

¹⁸ Genel MOU Hesaplama Yöntemi: Toplam Dönem Trafiki/ Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı

¹⁹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Aşağıdaki şekilde (Şekil T), 2009 yılının birinci çeyreğinden günümüze kadar çeyrek dönemler itibarıyla gerçekleşen Avrupa ve Türkiye aylık ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. Ülkemize ait aylık ortalama mobil telefon kullanım süreleri ise Kurumumuzun kuruluş tarihi dolayısı ile 2012 yılı dördüncü döneminden itibaren elimizde bulunmaktadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye

KKTC, Türkiye ve AB'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, Ortalama, Dk./Ay

Şekil T

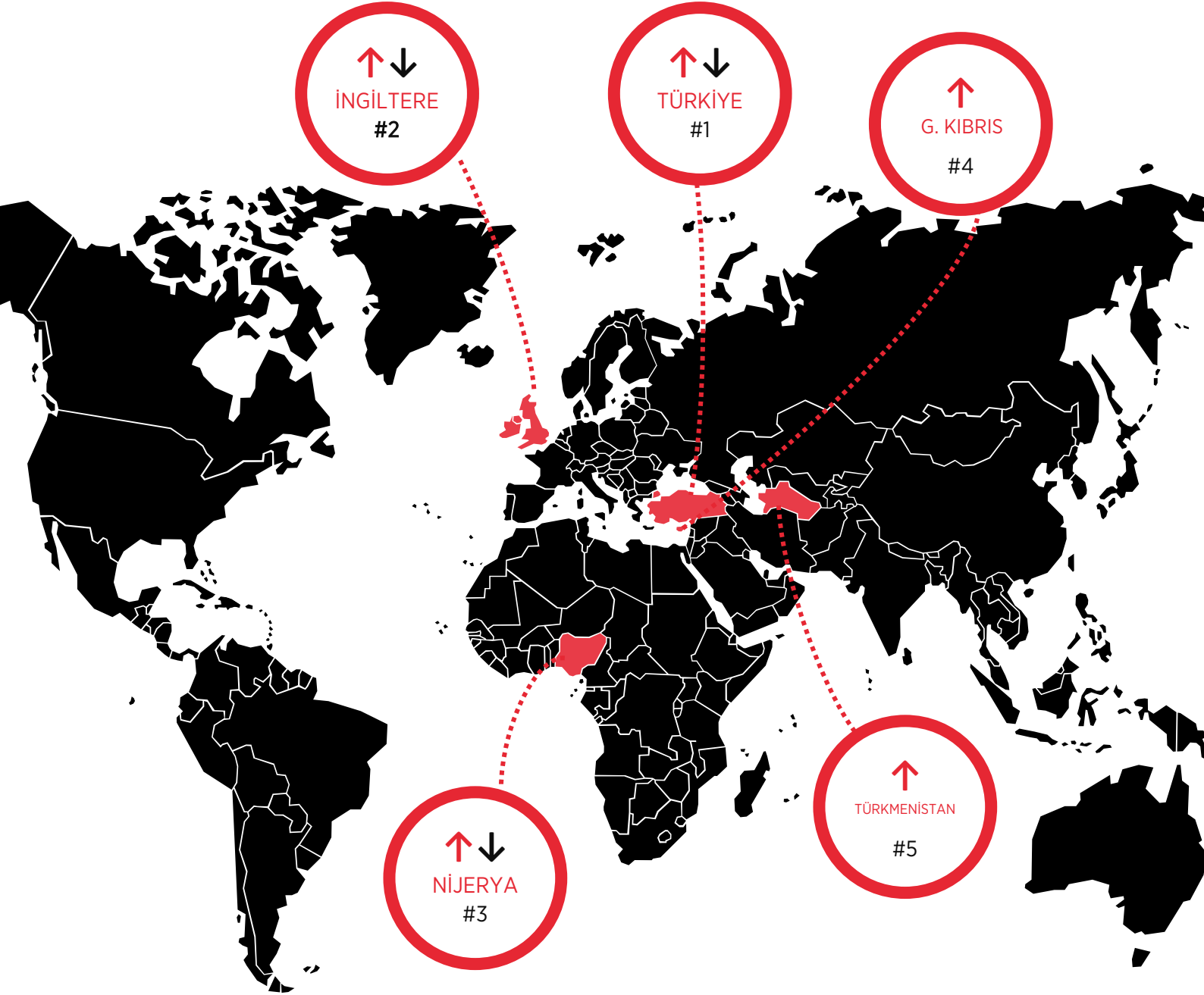
Üstteki şekilde görülebileceği üzere, Türkiye ortalama görüşme süresi 2009 yılı üçüncü döneminde Avrupa ortalamasının üzerine geçerek, günümüze dek Avrupa ortalamasından yüksek seyretmiştir. Öte yandan ülkemiz MoU değerleri (endüstri ortalaması), Türkiye MoU değerlerinin (endüstri ortalaması) altında seyretmektedir.

En Çok Trafik Gönderilen Ve Alınan Ülkeler

Aşağıda 2020 yılı üçüncü çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve alınan ülkelere yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Türkiye, İngiltere, Nijerya, Güney Kıbrıs ve Türkmenistan olmuştur. Mobil şebekelere en fazla çağrı gönderen ülkeler ise Türkiye, İngiltere ve Nijerya şeklinde sıralanmaktadır.

↑ EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN ÜLKELER ↓ EN FAZLA TRAFİK ALINAN ÜLKELER

Türkiye ve İngiltere dışında kalan ülkeler incelendiğinde, Nijerya yönüne gönderilen ve alınan trafiğin ülkede bulunan öğrencilerden, Türkmenistan yönüne gönderilen trafiğin ise ülkede bulunan yabancı iş gücünden kaynaklandığı görülmektedir.

Kısa Numaralar

Şekil U'da 2020 yılı üçüncü çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla aranan (arama sayısına göre) kısa numaralar görülmektedir. Buna göre, 2020 yılının üçüncü çeyreğinde en fazla aranan kısa numaralar arasında 533 (K.K. Turkcell müşteri hizmetleri), 155 (Polis İmdat), 1101 (Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesi) ve 112 (Ambulans) yer almaktadır.

Kaynak: BTHK

En Sık Aranan Kısa Numaralar,

2020 3. Çeyrek

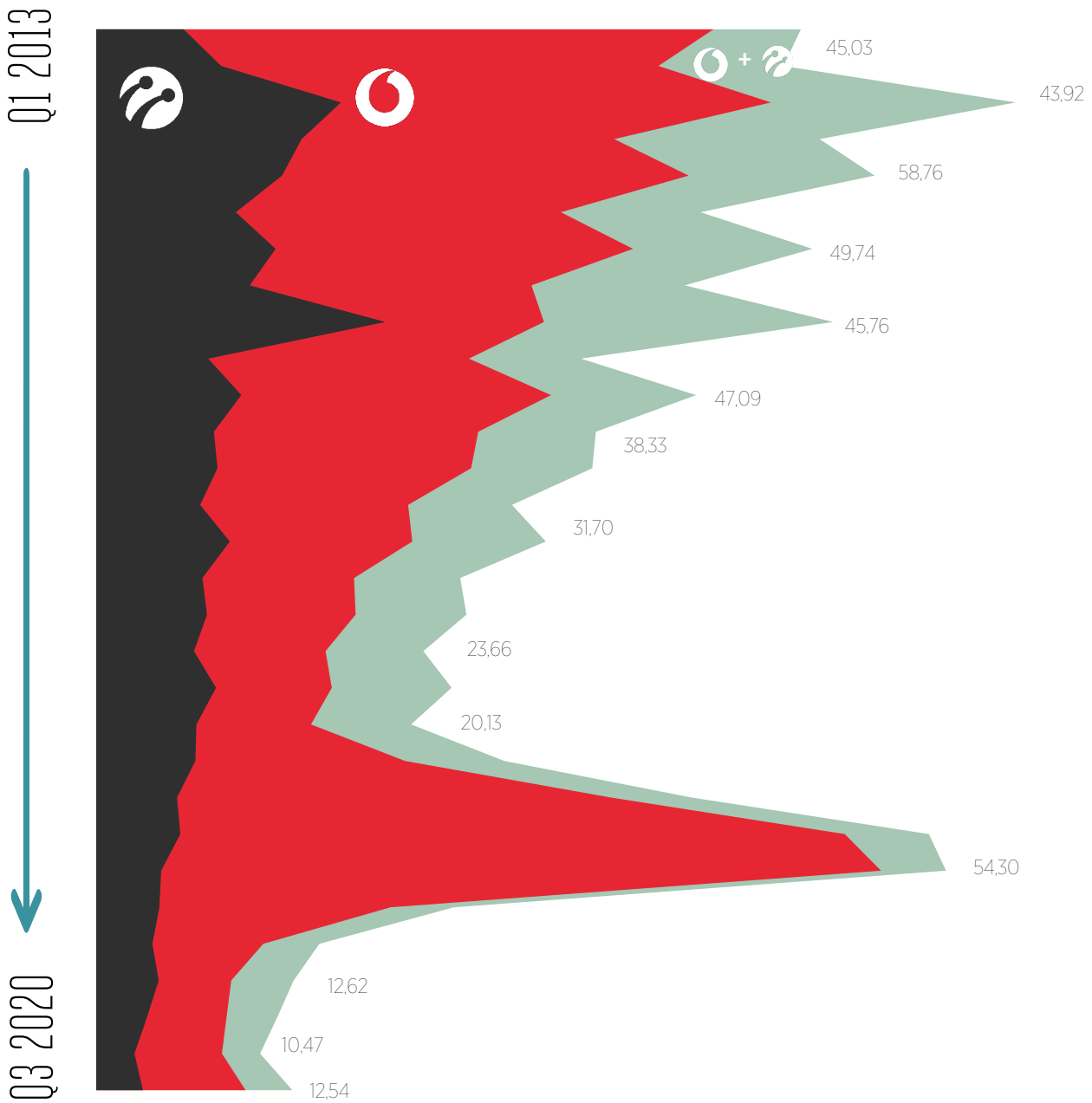
Şekil U

SMS – Short Messaging Service

2013 yılı ilk çeyreğinden itibaren gönderilen aylık ortalama SMS sayısına Şekil Ü’de yer verilmektedir. Buna göre aylık SMS ortalaması sayısı 2013’ün ilk çeyreğinde 37.33 Milyon adet iken, 2020 yılının üçüncü çeyreğine kadar geçen 8 yıllık süre zarfında artışlar ve düşüşler yaşamış, sonuç olarak yaklaşık %66’lık düşüşle 12,54 Milyon adet seviyesine gerilemiştir. SMS sayıları çeyrekler itibariyle incelendiğinde; bir önceki dönem olan 2020 yılı ikinci çeyreğinde SMS sayısı yaklaşık 10,47 Milyon adet civarında gerçekleşirken, bu dönemde %19,7’lik artışla 12,54 Milyona yükselmiştir.

Kaynak: BTHK

Çeyreklere Göre Gönderilen Mobil SMS Miktarı, Milyon Adet

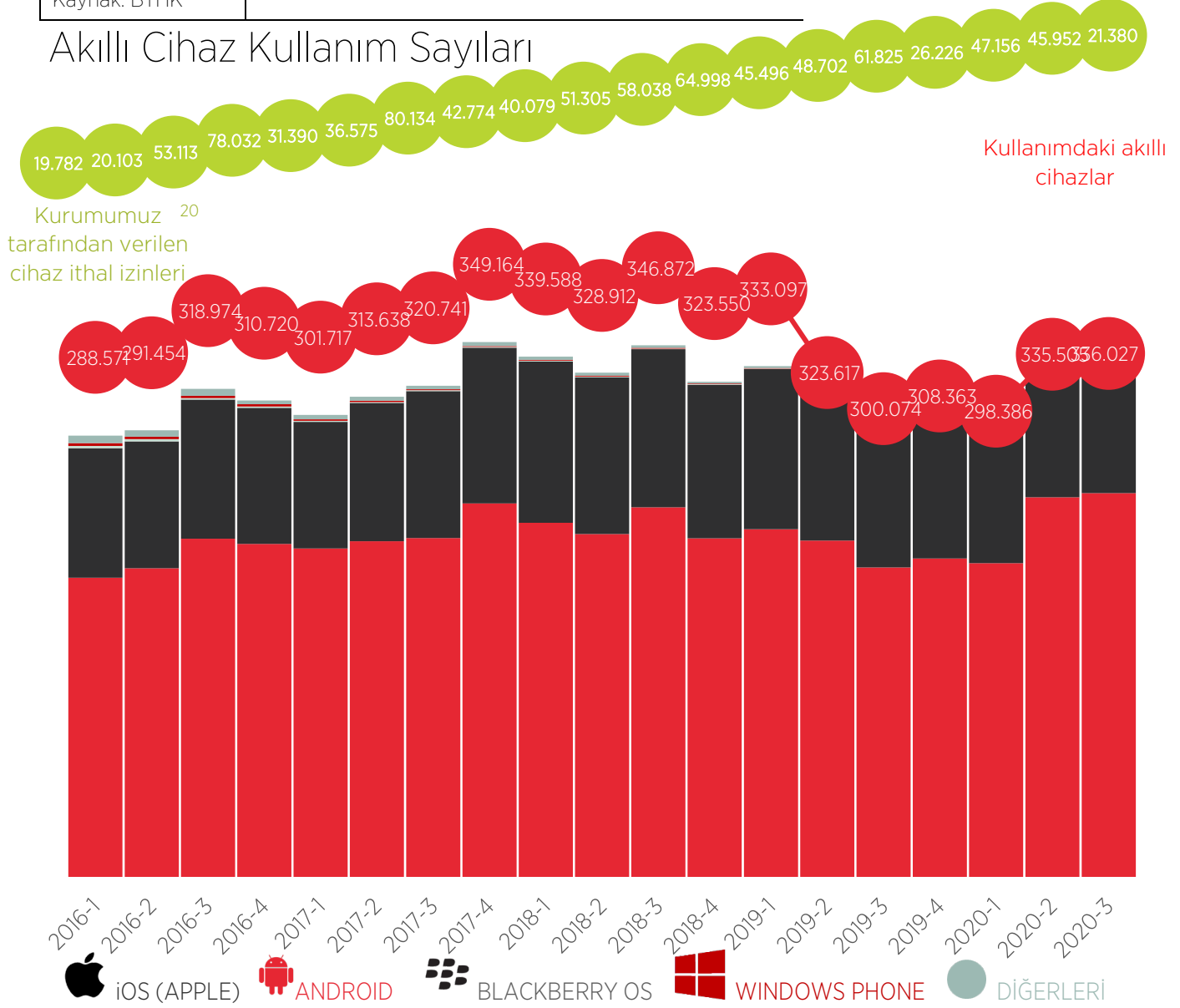
Şekil Ü

Akıllı Telefon Ve Data Kullanımı

Akıllı telefonların kullanımının yaygınlaşması ve bununla birlikte Data kullanımında gerçekleşen artış, Dünyada olduğu gibi ülkemizde de gözlemlenmektedir. Bu doğrultuda, aşağıdaki şekilde, ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından bildirilmiş olan, 2013 yılı ikinci çeyreğinden 2020 yılı üçüncü çeyreğine kadar geçen dönemde, abonelerin akıllı cihaz kullanım oranları ve cihazlarında kurulu olan işletim sistemine yer verilmektedir. (Şekil V)

Kaynak: BTHK

Akıllı Cihaz Kullanım Sayıları

Şekil V

Veriler incelendiğinde, abonelerin akıllı telefon kullanım oranında, 2013 yılının ilk çeyreğine kıyasla yaklaşık olarak %192'lik bir artış yaşandığı görülebilmektedir. Aynı şekilde, 2020 yılının üçüncü çeyreği, bir önceki çeyrekle kıyaslandığında ise, yaklaşık olarak %12'lik bir düşüşün yaşandığı gözlemlenmektedir.

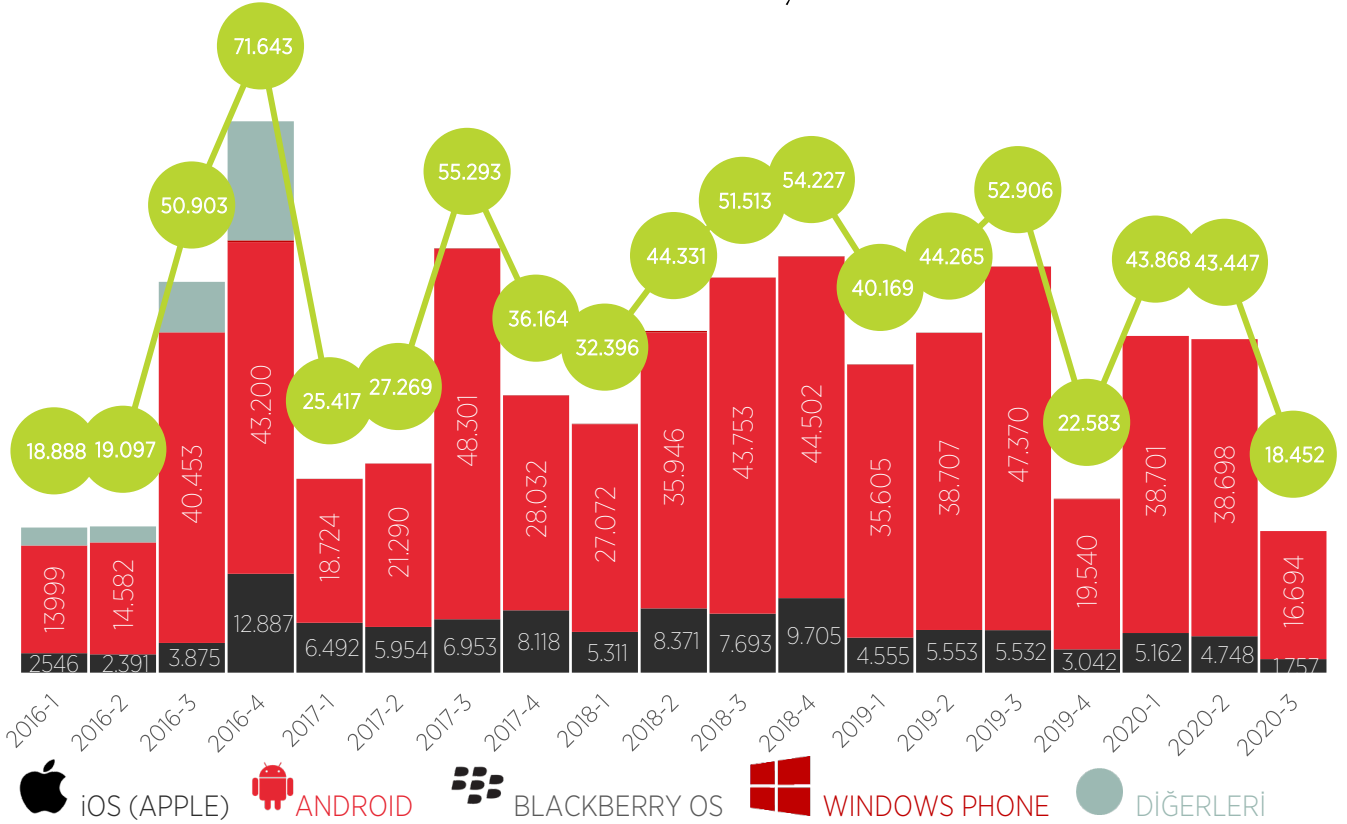
²⁰ Kurumumuz tarafından verilen toplam izin adedi akıllı ve akıllı olmayan cihazların tümünü içermektedir.

“2013 yılında 115 bin akıllı telefon ve tablet kullanıcısı bulunurken, 8 yıllık bir sürede %192’lik artışla 2020 üçüncü çeyreği itibarıyla 336 bin’e ulaşmıştır”

2014 yılı üçüncü çeyreğinden 2020 yılı üçüncü çeyrek sonuna kadar Kurum tarafından ithal izni verilen IMEI’li cihaz sayısı 1,181,406 adettir. Söz konusu cihazlar içerisinde yer alan, IMEI kullanan fakat kişisel kullanım cihazı (akıllı ve akıllı olmayan cihazlar) kategorisinde olmayan POS makinesi, araç takip cihazları gibi aygıtlar genel toplamdan düşüldüğünde, söz konusu rakamın 932,682 olduğu görülmektedir. Aşağıdaki şekilde (Şekil Y), ithal izni verilen kişisel kullanım cihazların marka ve dönemlere göre dağılımı gösterilmektedir.

Kaynak: BTHK

Kurum Tarafından İthal İzni Verilen Kişisel Kullanım Cihazları²¹

Şekil Y

²¹ IMEI kullanan fakat kişisel kullanım cihazı (akıllı ve akıllı olmayan cihazlar) kategorisinde olmayan POS makinesi, araç takip cihazları gibi aygıtlar dâhil edilmemiştir.

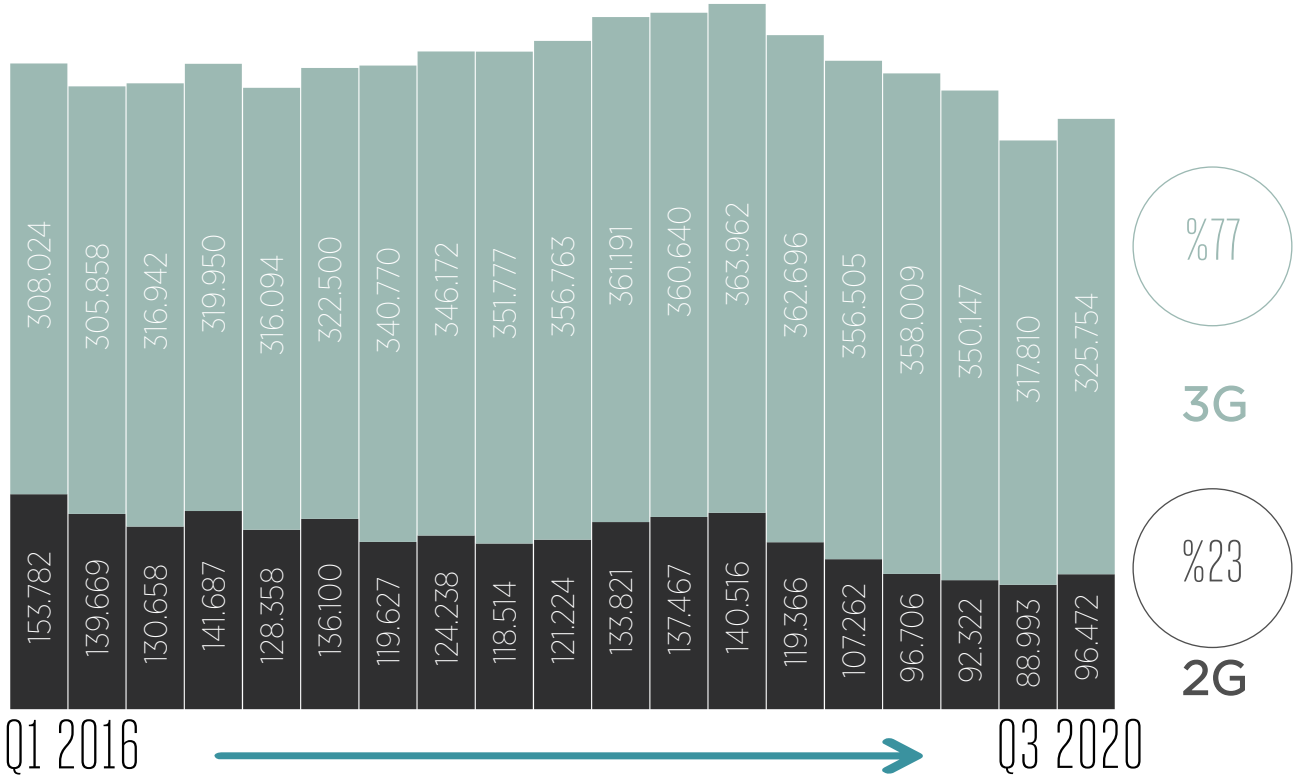
2008 yılında kullanılmaya başlanan ve bu yılın son çeyreği itibarıyla 12 yıla yakın bir süredir 3G hizmetlerini sunan mobil haberleşme sağlayıcılardan elde edilen verilere göre, mobil bilgisayardan ve cepten internet abone sayısı bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %2,5 oranında azalarak 325,754 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil Z'de mobil haberleşme sağlayıcıların 2020 üçüncü çeyrek itibarı ile abone profiline (2G ve 3G toplam) yer verilmekte ve bu sayılar, geçmiş dönemler halinde belirtilmektedir. Buna göre, üçüncü çeyrekte toplamda 96,472 aktif 2G ve 325,754 aktif 3G abonesi bulunmaktadır. Aktif 3G kullanıcıların sayısı, aktif 2G kullanıcılarının önünde seyretmektedir.

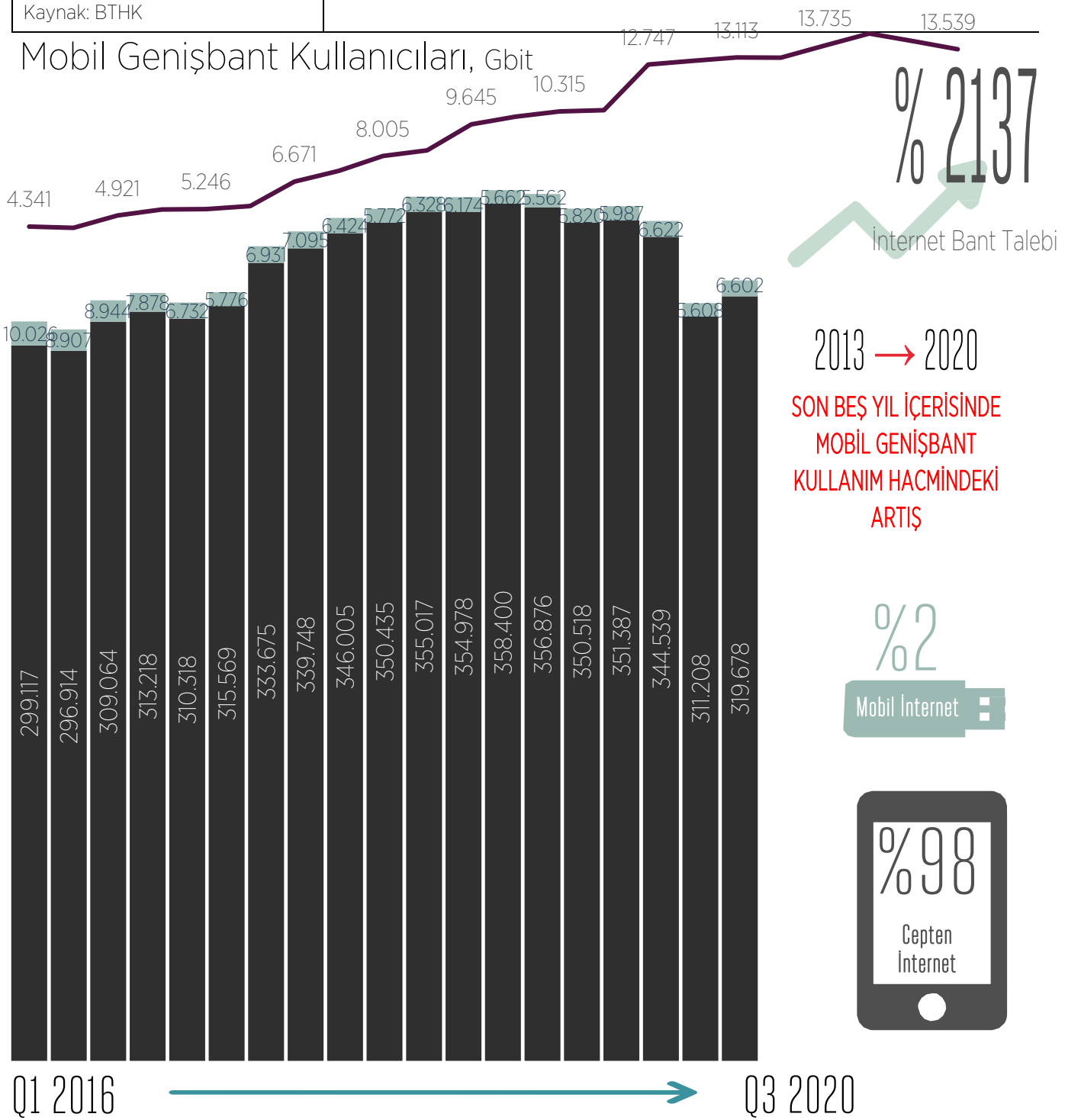
Kaynak: BTHK

Toplam Aktif Abone Sayısı (Teknoloji Bazında)

Şekil Z

Şekil AA'de 3G hizmetlerine ilişkin ek detaylı veriler yer almaktadır. 2020 yılı üçüncü çeyreğinde 3G cepten internet kullanan abone sayısı 319,678 olurken; 3G mobil bilgisayardan internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı da 6,076'de²² kalmıştır. 2020 yılı üçüncü çeyrekte toplam bant hacmi talebi ise 13,539 Gbit olarak gerçekleşmiştir.

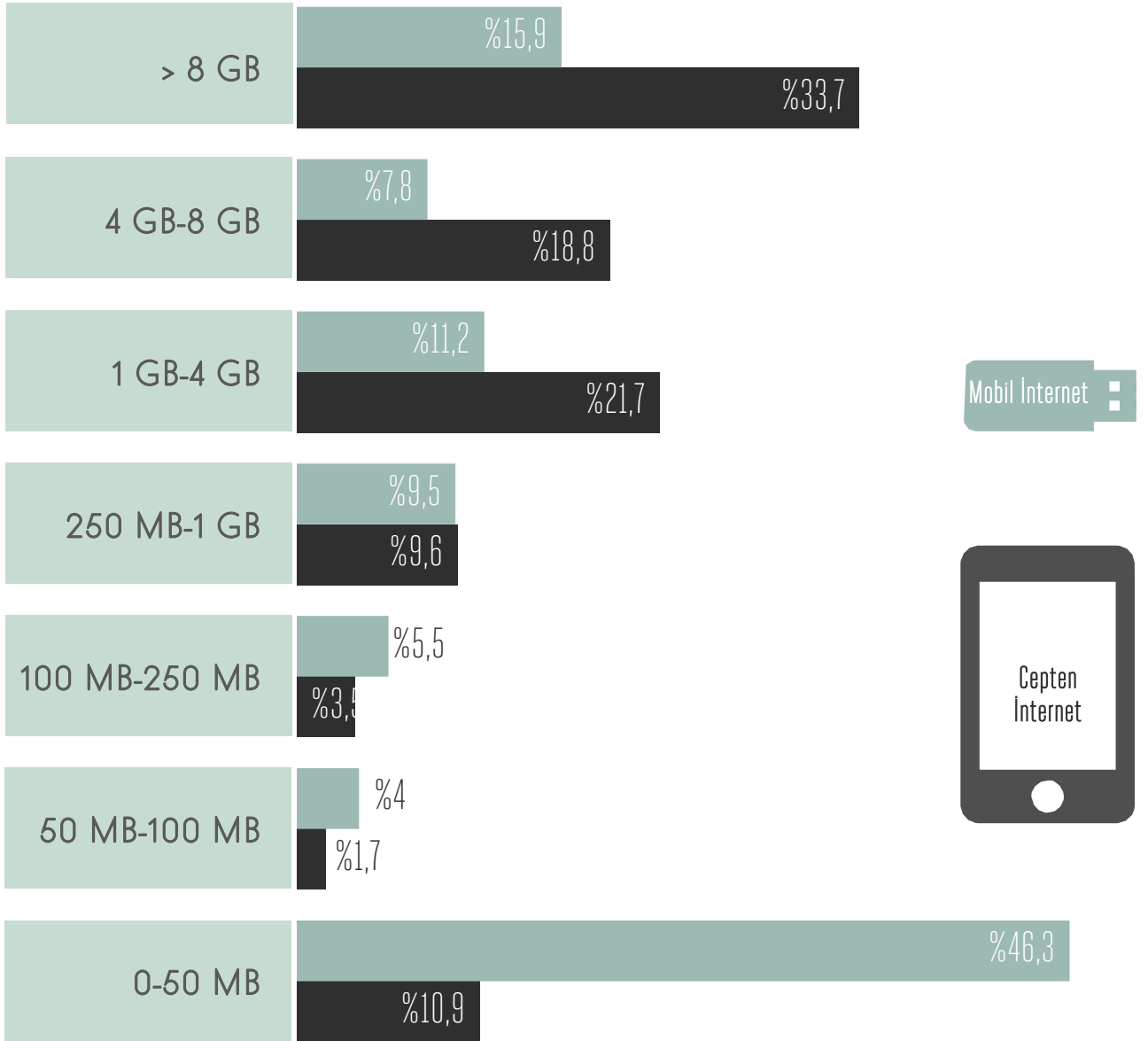
Şekil AA

²² 2014 ve 2015 hariç, faturalı hatlar için mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı, ön ödemeli için mobil internet hizmeti alan abone sayısı toplanmıştır. 2014 öncesi kullanılan cepten internet abone sayısı varsayımsal olarak hesaplanmıştır.

Cep telefonundan internet kullanımına bakılacak olursa, Şekil AB’de cepten internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Buradaki dağılıma göre aboneler tarafından en fazla tüketim %33,7’lik oran ile 8 GB ile üzeri ve %21,7 ile 1-4 GB kullanım aralıklarında yapıldığı görülmektedir. Aynı şekilde, mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı da verilmektedir. Şekil incelendiğinde 50 MB ve altı kullanımı olan abonelerin oranının yaklaşık olarak %46,3 olduğu anlaşılmaktadır. En az kullanımı gösteren 50-100 MB aralığında ise abonelerin %4’ü bulunmaktadır.

Kaynak: BTHK

Mobil Cepten Ve Bilgisayardan İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı

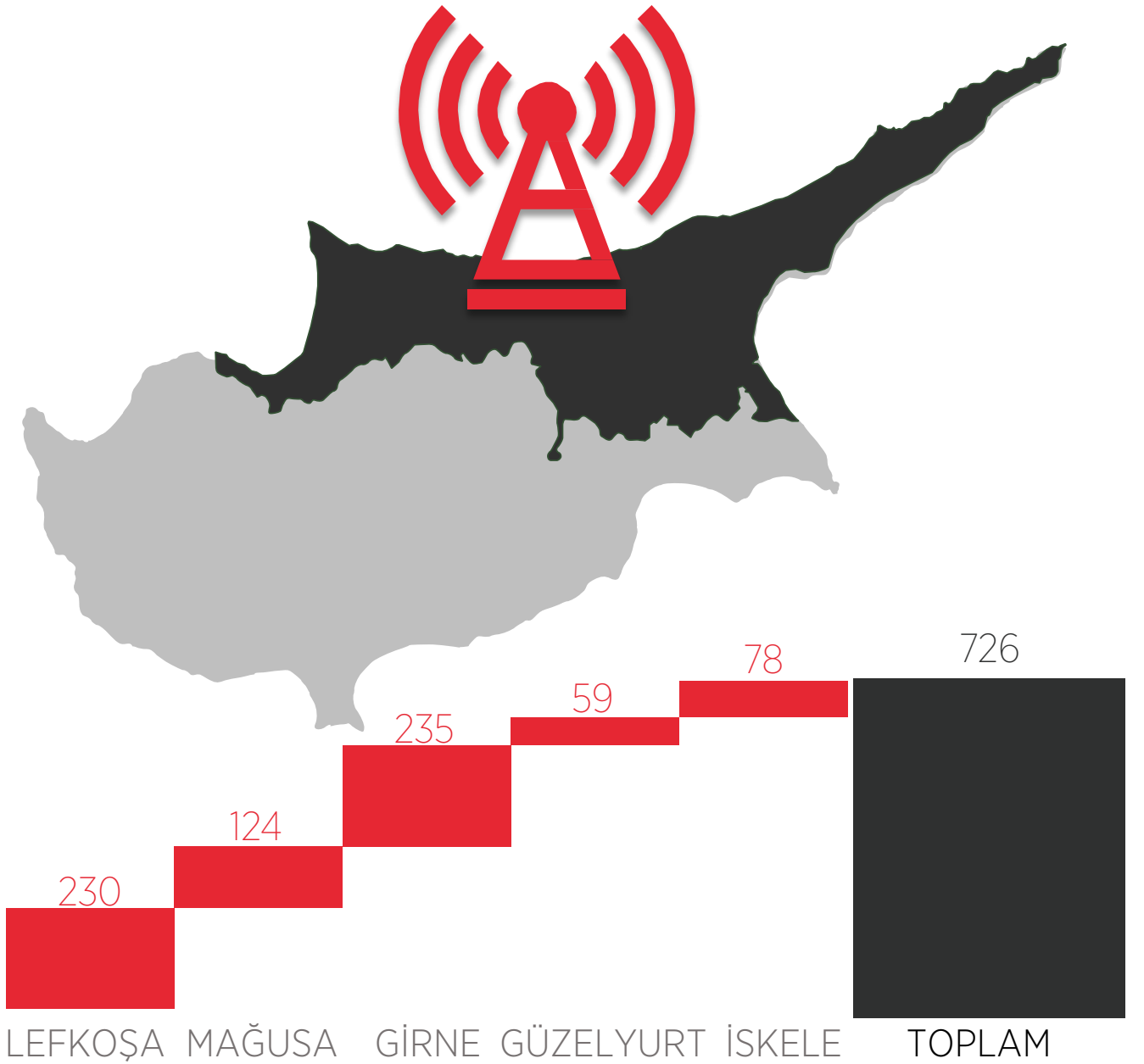
Şekil AB

İstasyon Dağılımı

Ülkemizde faaliyette bulunan mobil haberleşme sağlayıcıların kurulu bulunan istasyon sayılarına ve ilgili istasyonların ilçe bazında dağılımlarına aşağıdaki şekilde yer verilmektedir. İlgili şekilde (Şekil AC), 2020 yılı üçüncü çeyrek itibarı ile kurulu istasyonların sayıları yer almaktadır. Toplam istasyon sayısının 2013 yılının ilk çeyreğinden günümüze kadar 521'den 726'ya çıkmıştır.

Kaynak: BTHK

Baz İstasyonlarının İlçelere Göre Dağılımı, 2020 - 3. Çeyrek²³

Şekil AC

²³ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Sabit Haberleşme Sektörü

2020 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %22,1 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 82,858 kayıtlı sabit şebeke kullanıcısı bulunmaktadır. Sabit şebekede ülkemizde yetkili bulunan tek haberleşme sağlayıcı KKTC Telekomünikasyon Dairesi'dir. Aynı dönemde, Telekomünikasyon Dairesi'nin sabit telefon gelirleri yaklaşık 13,74 Milyon ₺²⁴ olarak gerçekleşmiş olup bir önceki döneme göre %25,8 oranında yükselmiştir.

2020 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla 82,858 sabit şebeke abonesi bulunan ülkemizde penetrasyon oranı bir önceki çeyreğe göre %0.1 azalmış, 2019 yılının üçüncü çeyreğine göre ise %0.2 azalarak yaklaşık %22,1²⁵ seviyesine gerilemiştir. Ülkemizin ortalama hane halkı büyüklüğünün 2.95²⁶ olduğu göz önünde bulundurulduğunda sabit telefon hizmetlerinin azalmakla birlikte halen önemli bir kesimine ulaştığını söylemek mümkündür.

Kaynak: BTHK

Sabit Abone Sayısı ve Penetrasyon, 2020 3. Çeyrek

Şekil AÇ

²⁴ Telekomünikasyon Dairesi'nin gelir verileri geriye dönük olarak güncellenmiştir.

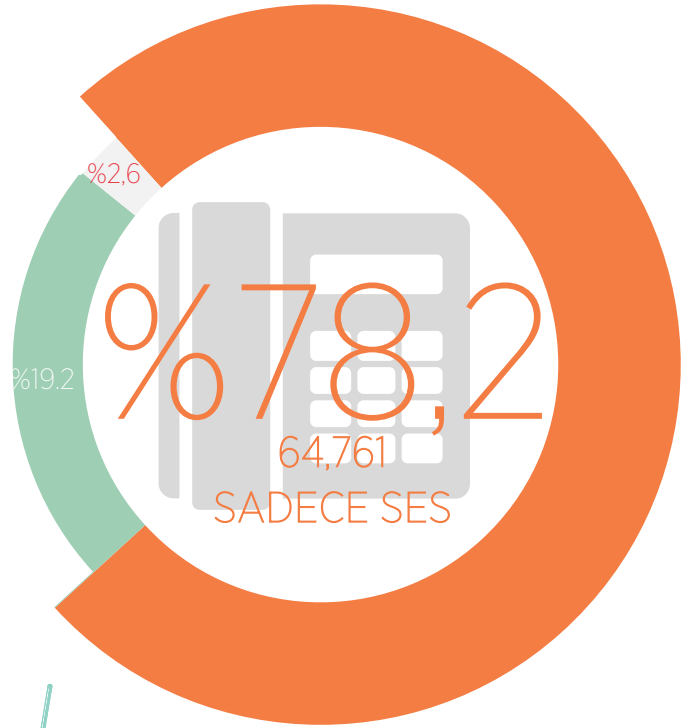
²⁵ KKTC 2011 De-facto nüfusu 294,600 olup, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin olarak nüfus DPÖ tarafından projeksiyon alınarak hesaplanmıştır. (2013 DPÖ Projeksiyonu: 306,368 & 2014 DPÖ Projeksiyonu: 320,884 & 2015 Projeksiyonu: 338,537 & 2017 Projeksiyonu: 351,965 & 2019 Projeksiyonu: 374,299)

²⁶ DPÖ Verisi - 2011 Nüfus sayımı sonuçlarına göre

Aşağıdaki Şekil AD'de sabit ses aboneliği yanında, Telekomünikasyon Dairesi'nin altyapısını sunmakta olduğu xDSL teknolojisiye dayalı hizmetlerden yararlanan aboneler görülmektedir. Burada görülebileceği üzere, 82,858 kayıtlı abonenin 15,936 tanesi ilgili hizmetlerden yararlanmakta, bu rakam da toplam ses abonelerinin yaklaşık olarak %19'una denk gelmektedir. Ön ödemeli (chip) kartlar ve data devreleri (2,161) ise kayıtlı aboneler içerisinde %2,6 paya sahiptir.

Sabit telefon hizmetlerini sunan KKTC Telekomünikasyon Dairesi (Telekomünikasyon Dairesi) ön ödemeli (chip) kartlar ile de son kullanıcılara arama hizmetleri sunmaktadır. Telekomünikasyon Dairesinin 2019 yılının dördüncü çeyreği itibarıyla sattığı toplam ön ödemeli kart adedi 315 olarak gerçekleşmiştir.

xDSL Aboneler

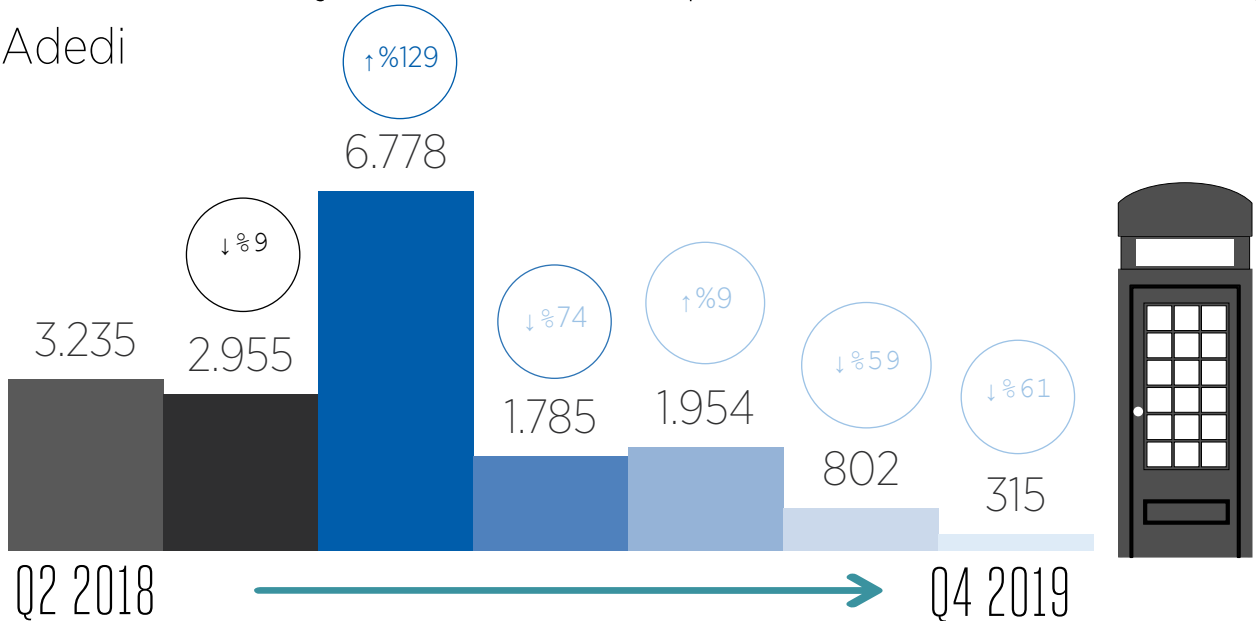
SES + xDSL – 15,936

CHIP KART + ÖZEL DEVRELER – 2,161

Şekil AD

Telekomünikasyon Dairesi'nin Toplam Ön Ödemeli Kart Satış Adedi

Şekil AE

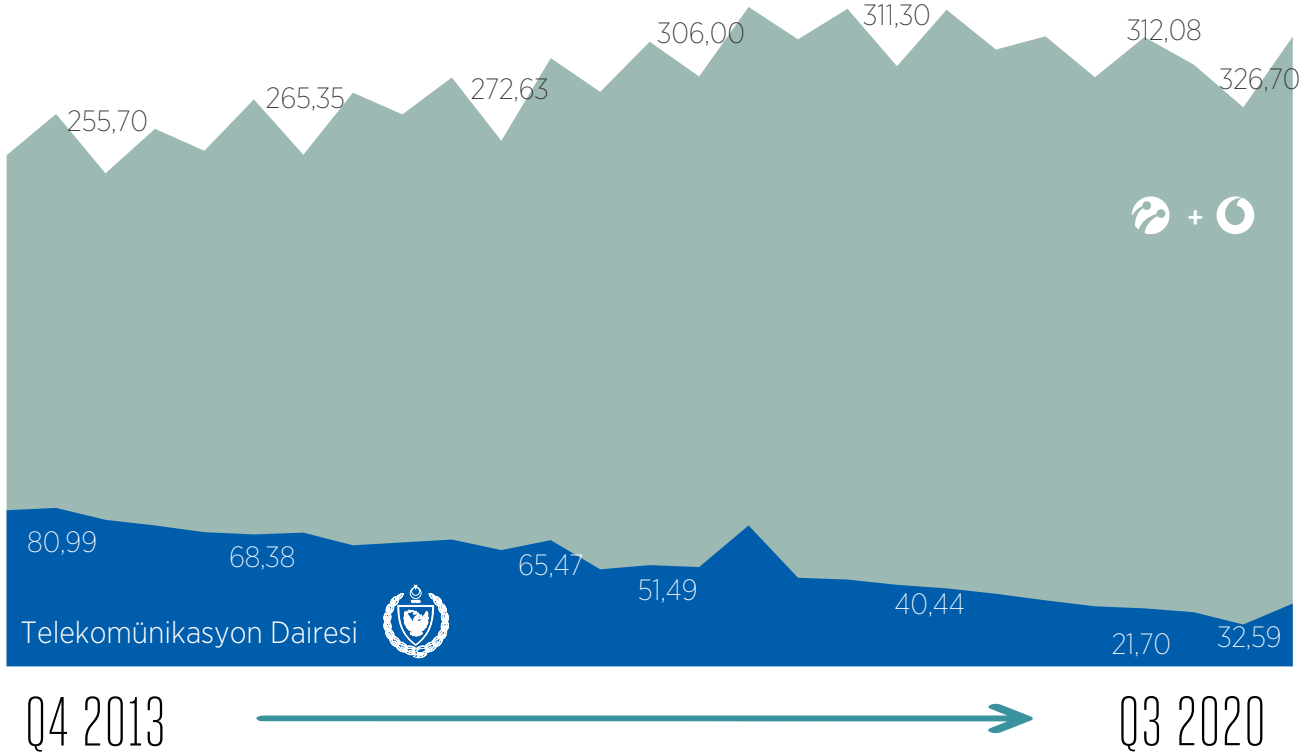
Sabit Pazarda Trafik Hacmi

2020 yılının ikinci çeyreğinde yaklaşık 21,70 Milyon dakika olan Telekomünikasyon Dairesi'nin ses trafiği, 2020 yılının üçüncü çeyreğinde 32,59 Milyon dakika olarak gerçekleştiği ve bir önceki döneme göre yaklaşık olarak %50,2 oranında arttığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %4,7 oranında arttığı görülmektedir. Sabit trafik hacmindeki bu değişim dönemler itibarıyla Şekil AF'de verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesinin Dönemlere Göre Toplam

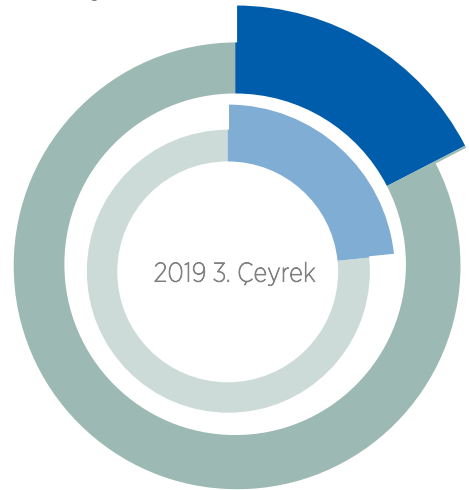
(Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafiği, Milyon Dakika

Şekil AF

2020 3. Çeyrek

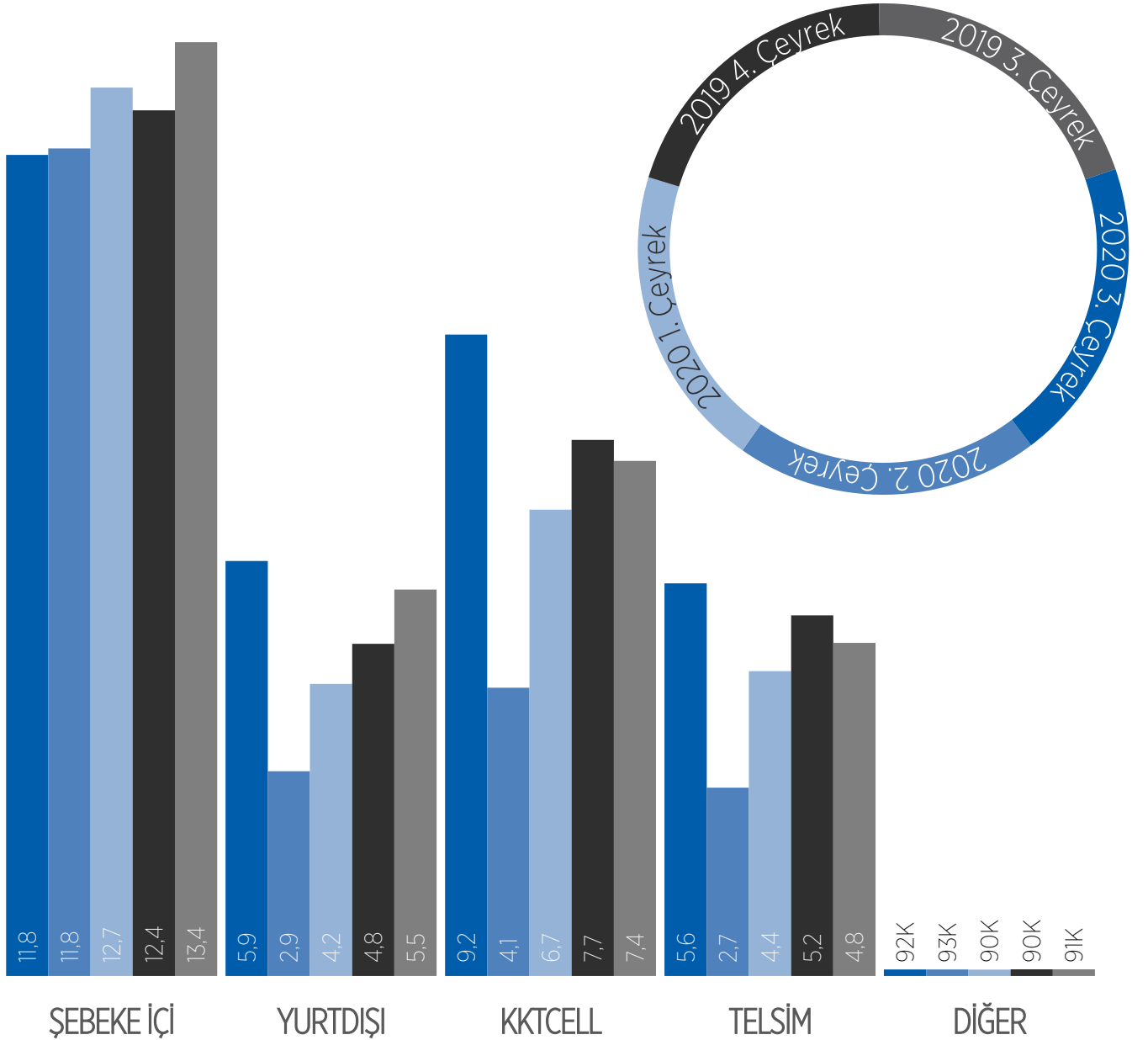
“2020 yılının üçüncü dönemine ait trafik bilgileri incelendiğinde toplam trafiğin %91’ini mobil, %9’unu ise sabit şebekede gerçekleştiği görülmektedir. Geçen yılın aynı döneminde toplam trafik dağılımı %90 mobil - %10 sabit olmuştur.”

Çeyrek dönemler itibarı ile Telekomünikasyon Dairesinin şebekesinde gerçekleşen trafik dağılımının seyrinin gösterildiği aşağıdaki Şekil AG’de, 2020 yılının ikinci döneminde %55 olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2020 yılı üçüncü çeyrek döneminde %36 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte 2020 yılının ikinci çeyreğinde toplam trafiğin %31.5’ini oluşturan mobile doğru trafik (K.K. Turkcell + Telsim) 2020 yılının üçüncü çeyreğinde %45,4 seviyesine yükselmiştir. Sabit şebekede üretilen ve alınan son 5 dönemdeki toplam trafik dağılımına aşağıda yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesi’nin Trafik Dağılımı, Giden/Originating + Gelen/Terminating Milyon Dakika, (K=Bin)

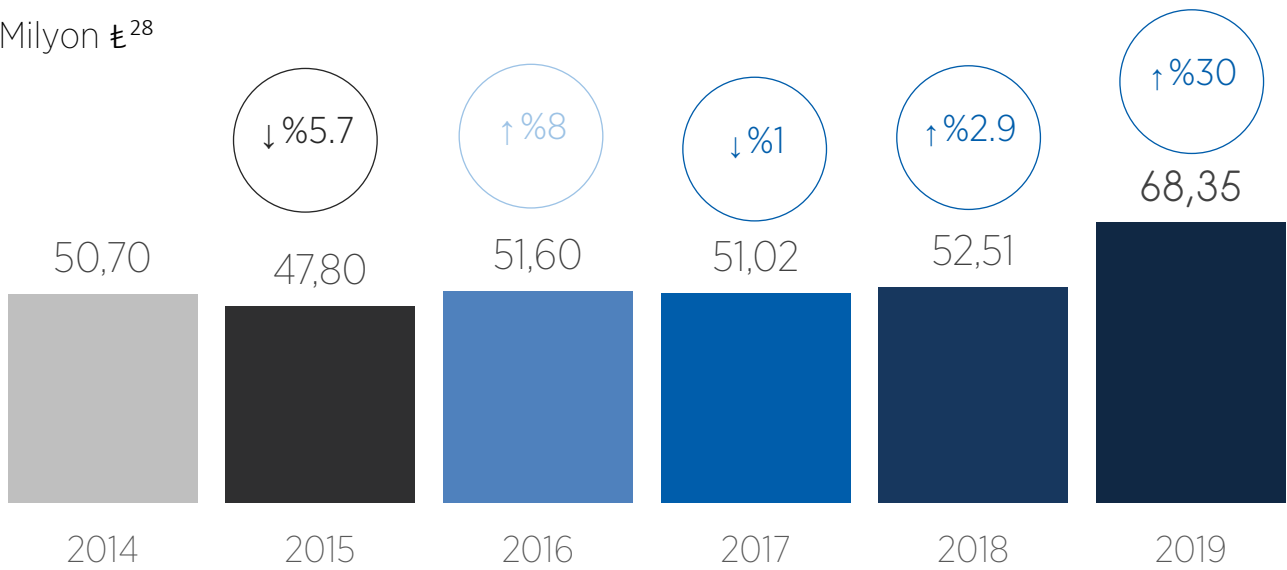
Şekil AG

Sabit Pazarda Gelirler

Aşağıdaki şekilde (Şekil AĞ) 2012 yılından 2019 yılına kadar gerçekleşen sabit telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen net satış bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. Elde olan 7 yılın verisi birbiri ile kıyaslandığında, sabit gelirler 2012 yılında 37,5 Milyon ₺ olarak gerçekleşirken, 2014 yılında bir önceki yıla göre %135 oranında artış göstererek 50,7 Milyon ₺'ye yükselmiştir. 2014 yılının sonunda sabit gelirler 2012 senesine kıyasla %35.2 oranında artmıştır²⁷. 2015 yılı sonunda sabit gelirler 47.8 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılı sonunda sabit gelirler 51.6 Milyon ₺'ye ulaşarak %8 oranında yükselmiştir. 2017 yılı sonunda sabit gelirler 51 Milyon ₺ olup %1 oranında gerilemiştir. 2018 yılı sonunda sabit gelirler 53 Milyon ₺ olup %3 oranında artmıştır. Son olarak 2019 yılı sonunda sabit gelirler 53 Milyon ₺ olup %3 oranında artmıştır.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibariyle Sabit Hizmetlerden Elde Edilen Gelir,
Milyon ₺²⁸

Şekil AĞ

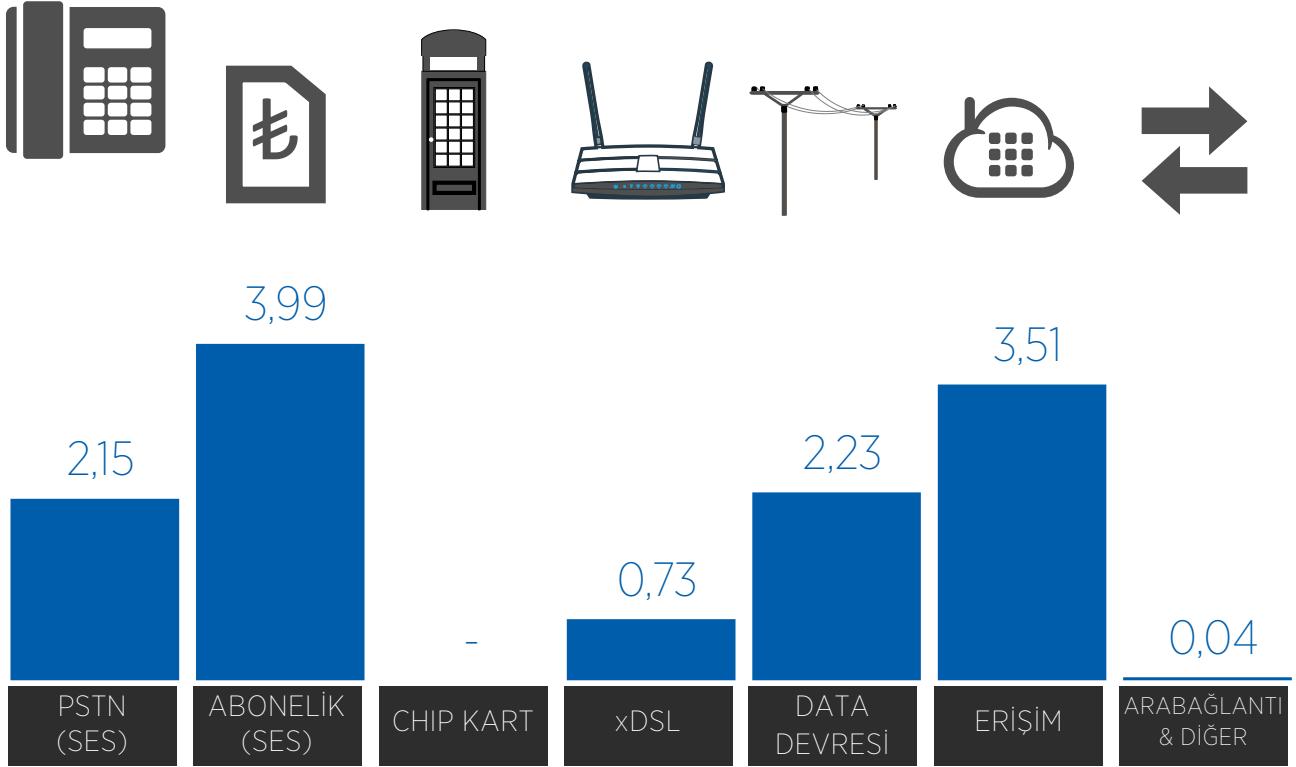
Çeyrek verilere bakıldığında, 2020 yılının üçüncü çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesinin toplam gelirleri 13,743,570 ₺ olarak gerçekleşmiş, bir önceki döneme kıyasla (10,927,070 ₺ - 2020 2. Çeyrek) %25,8 oranında artmıştır. Diğer sayfadaki Şekil AH'de sabit pazarda Telekomünikasyon Dairesi'nin son çeyrekteki net gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir.

Aynı şekilde, Telekomünikasyon Dairesi'nin son iki çeyrekteki (2020 ikinci çeyrek ve 2020 üçüncü çeyrek) gelir getiren farklı hizmetlerinin, toplam geliri üzerinde olan dağılımı yer almaktadır. Buna göre Telekomünikasyon Dairesi'nin araba bağlantı, Daire üzerinden yapılan yurtiçi ve uluslararası trafik taşıma, altyapı ve parselasyon, data devresi ve data abonelik gelirleri bir önceki döneme göre artış gösterirken, abonelik, erişim, PSTN, chip kart ve rehberlik hizmet gelirlerinin azaldığı gözlemlenmektedir.

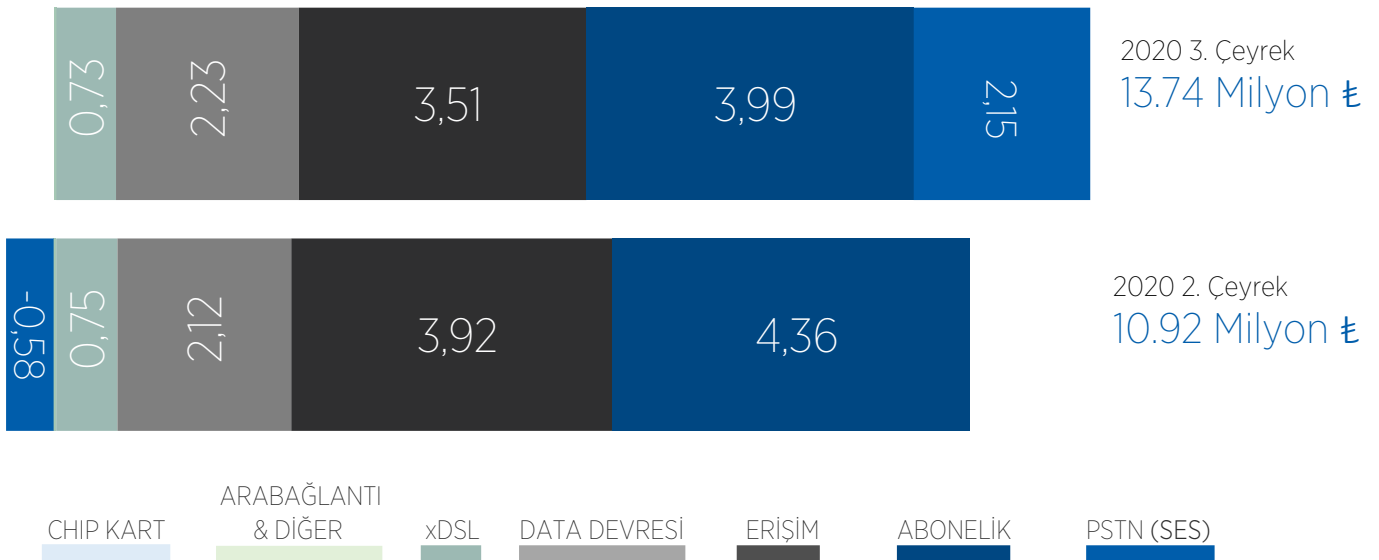
²⁷ KKTC Telekomünikasyon Dairesi tarafından Kurumumuza sunulmuş olan 2014 gelirleri güncellendiğinden, söz konusu veri bu dönemde değişmiştir.

²⁸ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Gelir Dağılımı, 2020 – 3. Çeyrek, Milyon ₺

2020 – 2. Çeyrek & 2020 – 3. Çeyrek

Şekil AH

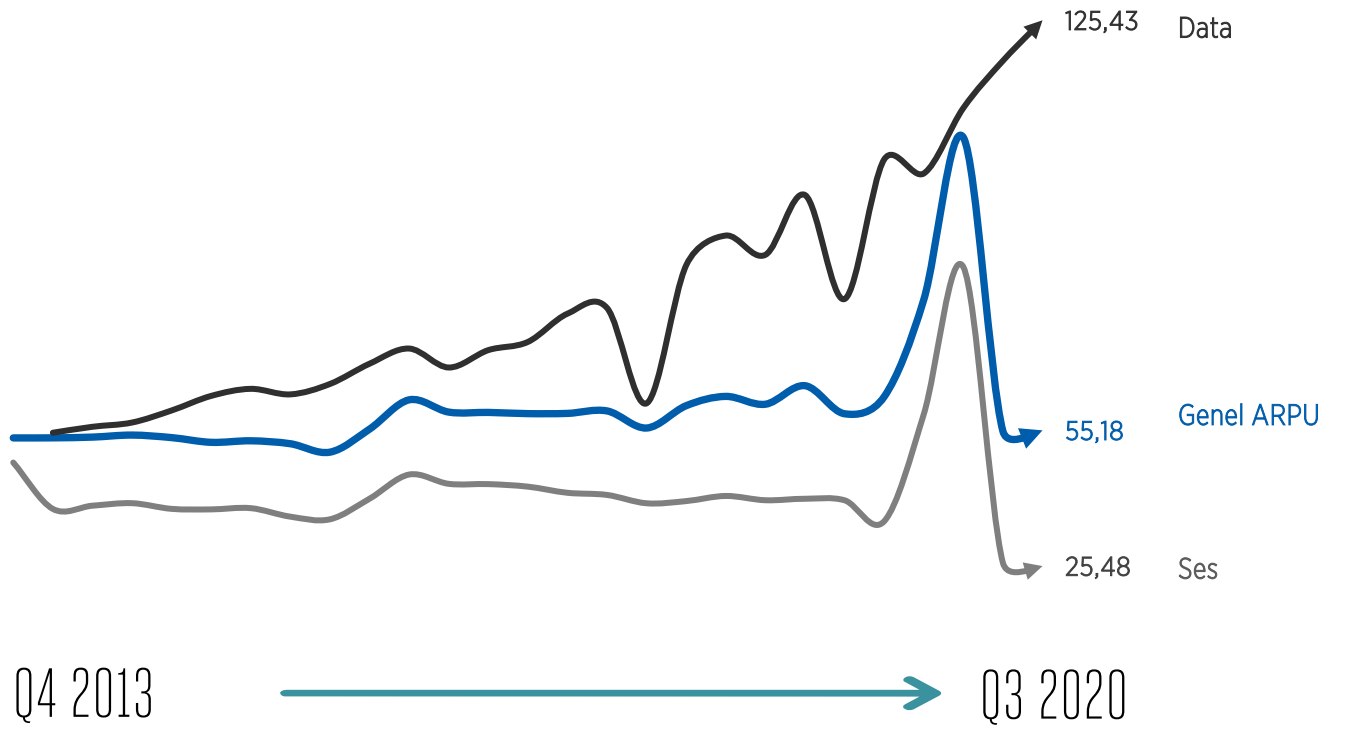
2020 ikinci çeyrekte toplam gelirden %5,3 zarar oluşturan PSTN hizmetlerinin 2020 üçüncü çeyrekte toplam gelirlerde %15,68 kar payı oluşturmuştur. 2020 ikinci çeyrekte toplam gelir içinde %40'lık bir paya sahip olan abonelik gelirlerinin, üçüncü çeyrekte toplam gelir içindeki payı %29 olmuştur. 2020 ikinci çeyrekte data devresi gelirleri, toplam sabit gelirlerin %19'u iken; aynı hizmetin payı 2020 üçüncü çeyrekte %16 oranına gerilemiştir.

Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)

Şekil A1'de Telekomünikasyon Dairesi'nin ses hizmetlerine ilişkin 2013 son çeyrekte ve 2020 yılı üçüncü çeyreğe kadar gerçekleşen aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Aylık Ortalama Gelir) değerlerine yer verilmektedir. 2020 yılı üçüncü çeyrek verilerine göre Telekomünikasyon Dairesi'nin abone başına aylık geliri 55,18 ₺²⁹ olarak gerçekleşmiştir. Ses ve Data ARPU rakamları incelendiğinde 2020 üçüncü çeyrekte Telekomünikasyon Dairesinin ses ARPU'sunun 25,48 ₺ ve Data ARPU'sunun ise 125,43 ₺ olduğu görülmektedir.³⁰

Kaynak: BTHK

SABİT ARPU, (₺/Ay)³¹

Şekil A1

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

²⁹ ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Ortalama Kayıtlı Abone Sayısı

³⁰ Ses ARPU: Toplam Ses Geliri / Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı - Data ARPU: Toplam Data Geliri / Dönem Ortalama Data Abone Sayısı

³¹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Aylık Kullanım Miktarı (MOU)

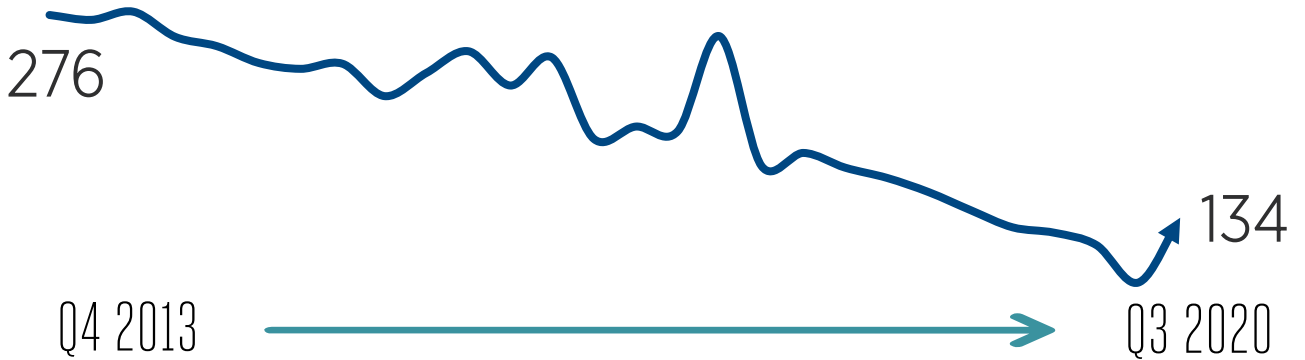
Şekil AJ'de 2013 yılı son çeyreği ve 2020 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla sabit telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage - Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2020 yılı üçüncü üç aylık döneminde 134 dakika olarak gerçekleşen sabit MoU³², bir önceki döneme (89) göre %51 oranında yükselmiştir.

Kaynak: BTHK & BTK TÜRKİYE

Kaynak: BTHK

Sabit MOU, Dakika/Ay³³

Şekil AJ

MOU MINUTES OF USAGE

MOU ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA KULLANIM

³² MOU Hesaplama Yöntemi: Toplam Dönem Trafik / Ortalama Kayıtlı Ses Hattı Sayısı

³³ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

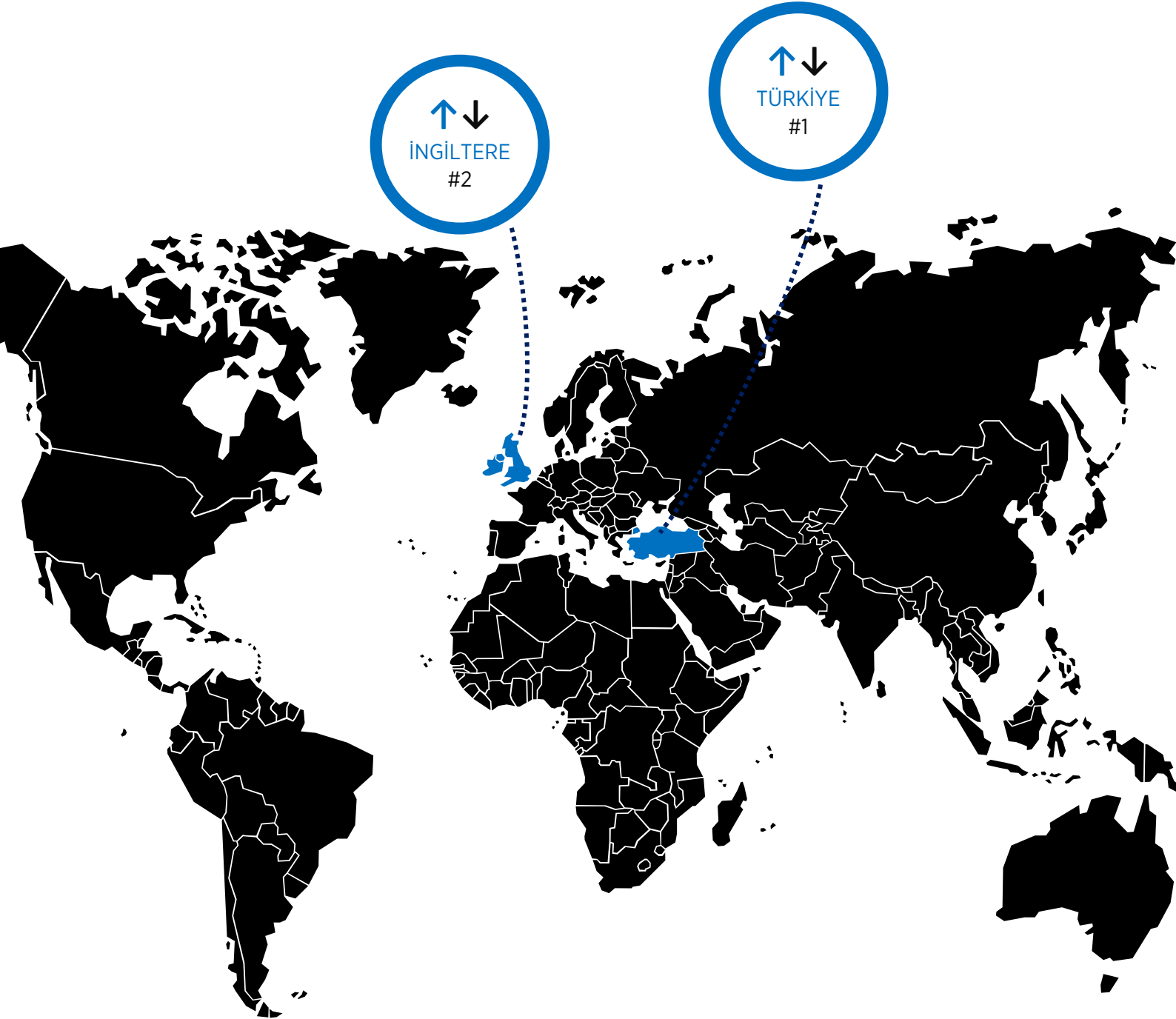
En Çok Trafik Gönderilen Ve Alınan Ülkeler

Aşağıdaki çizimde, 2020 yılı üçüncü çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesi hatlarından en fazla trafik gönderilen ve alınan ilk iki ülkeye yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Türkiye ve İngiltere olmuştur. Telekomünikasyon Dairesi hatlarına en fazla çağrı gönderen ülkelere bakıldığında ise ilk iki sırayı yine Türkiye ve İngiltere'nin aldığı görülmektedir.

↑ EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN ÜLKELER

↓ EN FAZLA TRAFİK ALINAN ÜLKELER

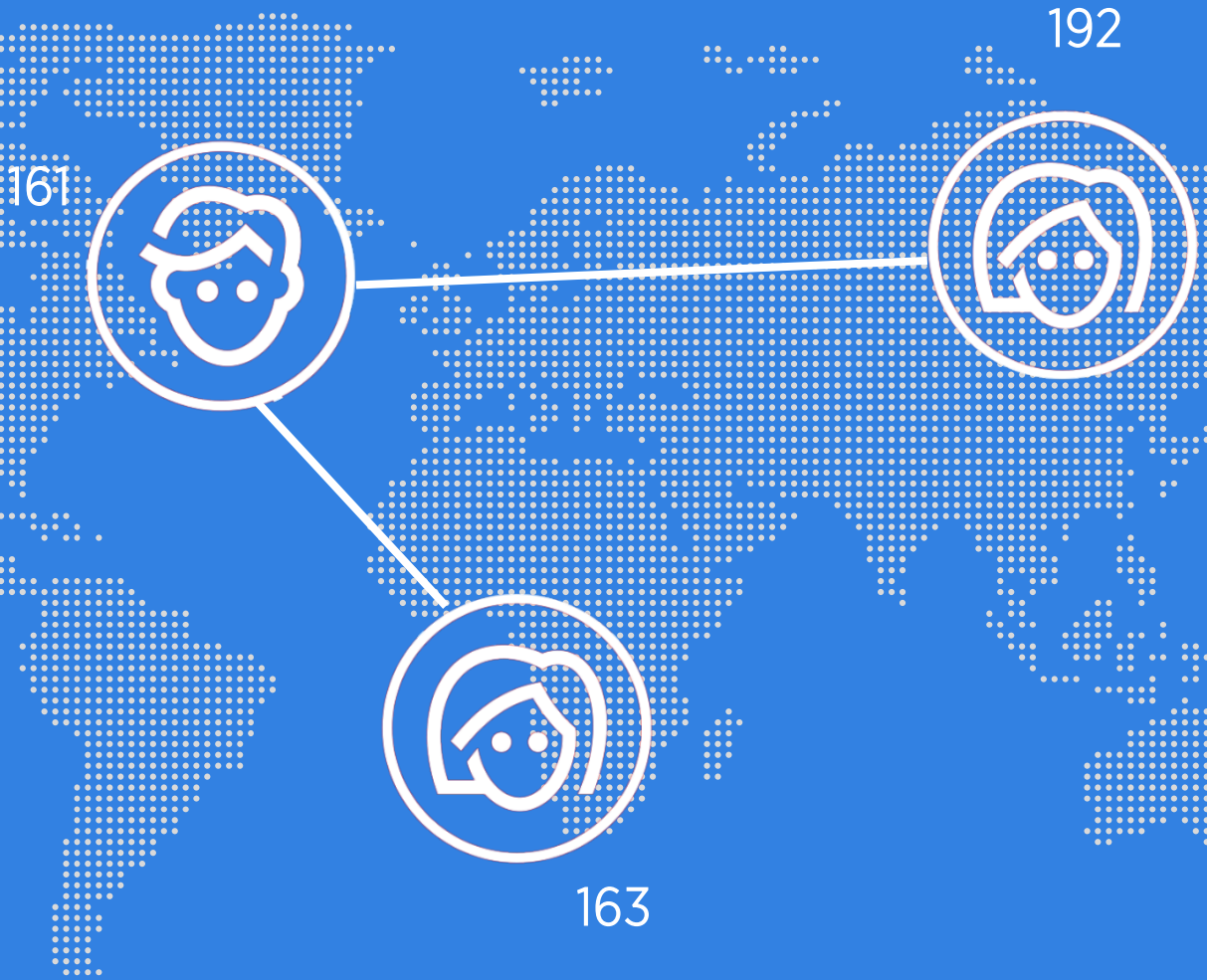

Kısa Numaralar

Şekil AK'de 2020 yılı üçüncü çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesi hatlarından en fazla aranan (arama sayısına göre) 3 kısa numara görülmektedir. Buna göre, 2020 yılının üçüncü çeyreğinde en fazla aranan kısa numaralar, 192 (Bilinmeyen numaralar), 161 (Telekomünikasyon Dairesi Arıza) ve 163 (Telekomünikasyon Dairesi Borç Sorgulama) olmuştur.

Kaynak: BTHK

En Sık Aranan Kısa Numaralar,
2020 3. Çeyrek

Şekil AK

Sabit İnternet ve Genişbant Sektörü

2020 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla sabit genişbant internet pazarında, Dünya ve Avrupa eğilimleri ile doğru orantılı olarak gerek haberleşme sağlayıcı bazında, gerekse artan kullanım miktarı bakımından artış olduğu gözlemlenmektedir. 2020'nin üçüncü çeyreğinde gerçekleşen rakamlara bakılacak olunursa, ülkemizde 35 adet yetkilendirilmiş ve aktif olan internet servis sağlayıcısı (İSS) bulunmaktadır. Aşağıdaki şekilde (Şekil AL), haberleşme sağlayıcıların yıllar itibarı ile yetkilendirme kırılımına yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yıl Bazında Yetkilendirilen İnternet Servis Sağlayıcılar

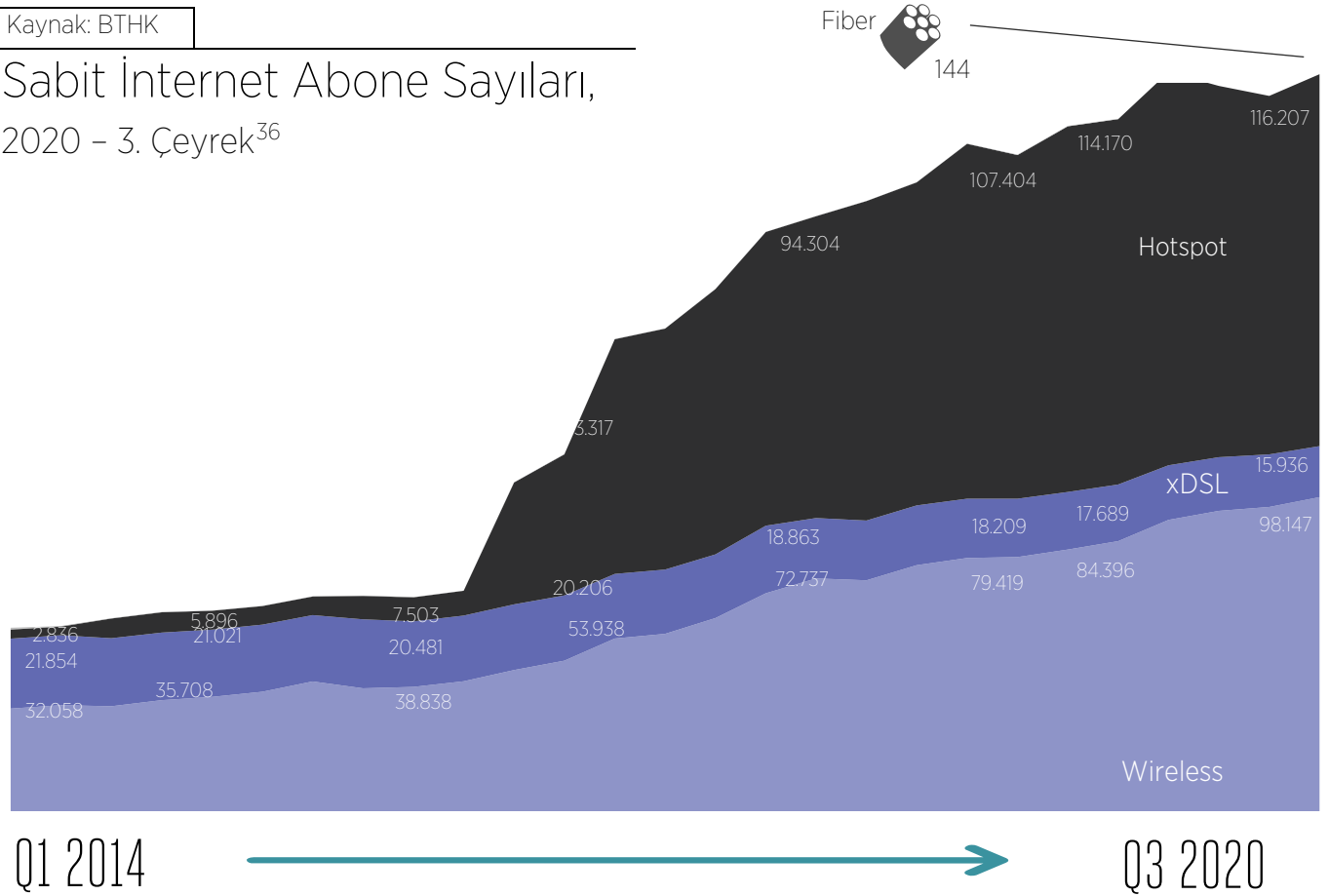
Şekil AL

Sabit İnternet Hizmet Türlerine Göre Dağılım

2020 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla ülkemizde 231,181³⁴ ³⁵ sabit genişbant internet abonesi bulunmaktadır. Bir önceki dönem ile kıyaslanacak olursa, geçtiğimiz üç aylık dönemden günümüze dek sabit genişbant abone sayısında %2,8'lik bir artış (2020 - 2. Çeyrek'te 224,826 abone) meydana geldiği görülmektedir. Sabit İnternet ve genişbant abonelerinin, kullanmakta oldukları hizmet türüne göre dağılımlarını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır. (Şekil AN)

Kaynak: BTHK

Sabit İnternet Abone Sayıları, 2020 - 3. Çeyrek³⁶

Şekil AN

TOPLAM ABONE:
231,181

Toplam abone rakamları içerisinde yer alan ve Lifecell Digital Ltd. tarafından bildirilen Hotspot abone sayısı (111,879), ilgili şirketin yan kuruluşu olan Kuzey Kıbrıs Turkcell mobil abonelerinin bir kısmına ek fayda olarak sunulmuş, dolayısı ile yalın hizmet olarak satın alınmamıştır. Bu yüzden, raporun ilerleyen kısımlarında, söz konusu haberleşme sağlayıcıya ait olan Hotspot abone rakamı, değerlendirmeye dâhil edilmeyecektir. Şekil AO'da ise 2020 yılı

üçüncü çeyrek itibarıyla sabit internet ve genişbant abonelerinin hizmet türüne göre dağılımları yer almaktadır. Buna göre, toplam sabit internet abonelerinin %96'lık oranı, hizmet türü olarak Wireless veya xDSL teknolojilerini kullanmaktadır. Detaylı bakılacak olursa, en fazla tercih edilen sabit bağlantı yöntemi, %82,3 ile Wireless olurken, ikinci sırada %13,4 ile xDSL gelmektedir. Abonelerin %3,6'sı bağlantı yöntemi olarak Hotspot'u tercih ederken, Fiber

³⁴ Toplam abone sayısı, internet servis sağlayıcılarından ve Telekomünikasyon Dairesi'nden değişik dönemlerde sunulan çoklu verilerden derlenerek tespit edilmiştir.

³⁵ Toplam abone sayısında, 2016 yılı 4. Çeyrek'te meydana gelen yüksek artış, Kuzey Kıbrıs Turkcell'in bu dönemde bildirdiği 34,238 Hotspot abonesinin yarattığı farktır.

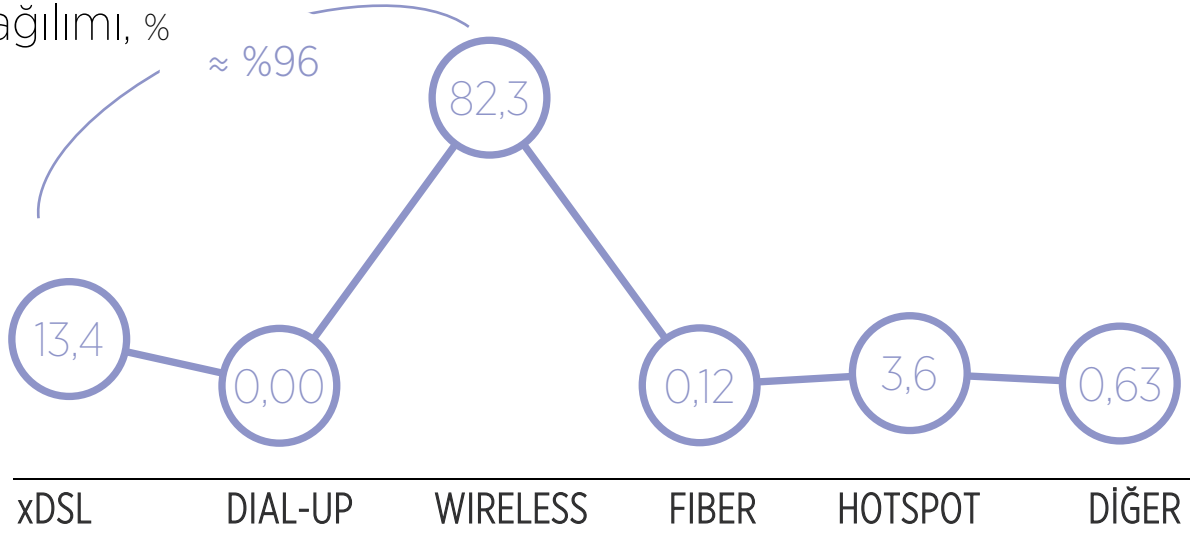
³⁶ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

kullanımı bu dönemde de sadece kurumsal müşteriler bazında sınırlı kalarak %0.1 ile en az yararlanılan genişbant hizmet türü olmuştur.

Kaynak: BTHK

Sabit İnternet Abonelerinin Hizmet Türüne Göre

Dağılımı, %

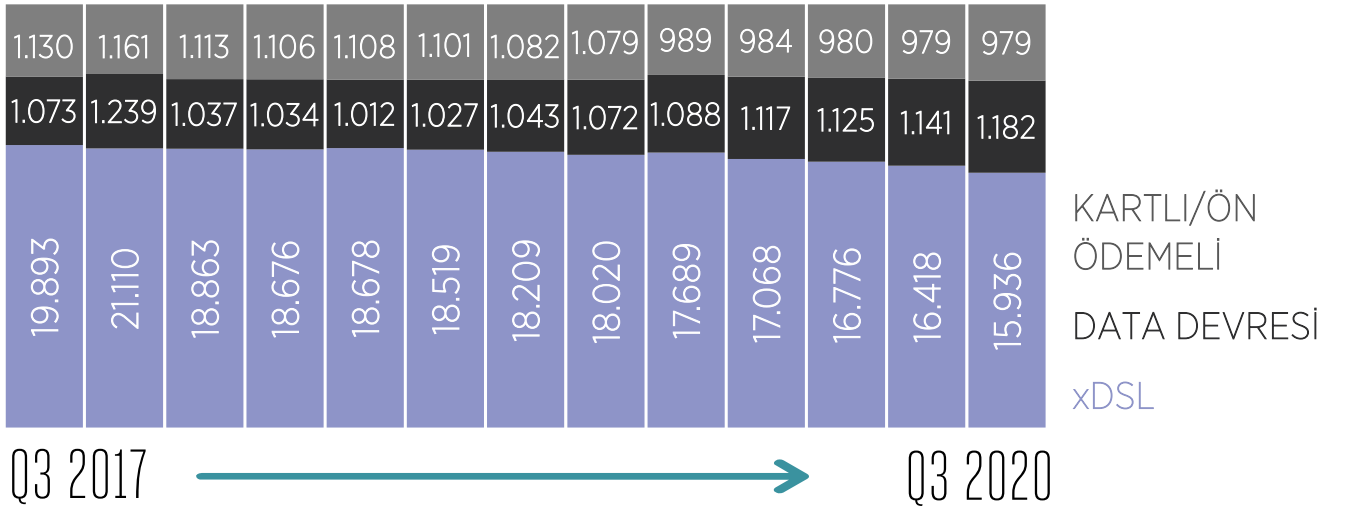

Şekil AO

Şekil AP'de xDSL abone sayılarının üçer aylık dönemler itibarıyla seyrine yer verilmektedir. 2020 yılı ikinci çeyreğinde 16,418 olan abone sayısı, 2020 yılı üçüncü çeyreğinde 15,936 olarak gerçekleşmiştir. Ülkemizde xDSL abonelerine ağırlıklı olarak ADSL az sayıda da G.SHDSL (79) teknolojileri ile hizmet sunulmaktadır. Aynı şekilde kartlı/ön ödemeli ve Data devresi aboneleri de dönemler halinde verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Toplam Data Abone Sayıları

Şekil AP

Şekil AR'de İSS'lerin abone portföyü bireysel (özel kişilik)/kurumsal (tüzel kişilik) ayrımında incelenmektedir. Toplam abonelerin yaklaşık %90'ı bireysel, %10'u ise kurumsaldır.

Kaynak: BTHK

Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı, %, 2020 - 3. Çeyrek

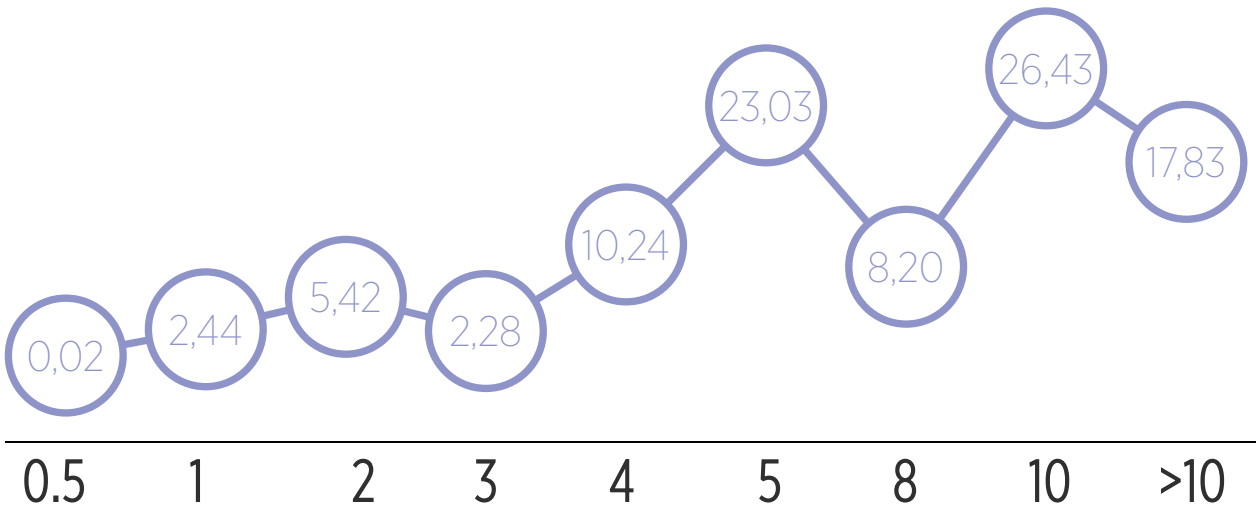
Şekil AR

Sabit İnternet Genişbant Bağlantı Hızları

Şekil AS'de sabit genişbant internet abonelerinin hızlara göre dağılımına yer verilmektedir. Buna göre 2020 yılı üçüncü çeyrekte ülkemizde sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %26.4'ü 10 Mbit/s hızı tercih ettikleri görülmektedir. Bunu, %23 ile 5 Mbit/s hızı tercih eden aboneler izlemektedir. 10 Mbit/s üzeri hızında bağlantıları tercih eden abonelerin oranı da yaklaşık %17,8 olup, 5 Mbit/s – 10 Mbit/s arası hız tercih eden abonelerin oranı yaklaşık %8,2'dir. Bu dönemde 4 Mbit/s ve altı hızları tercih edenlerin oranı %20,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Hızlara Göre Sabit Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı, Mbit/s, 2020- 3. Çeyrek

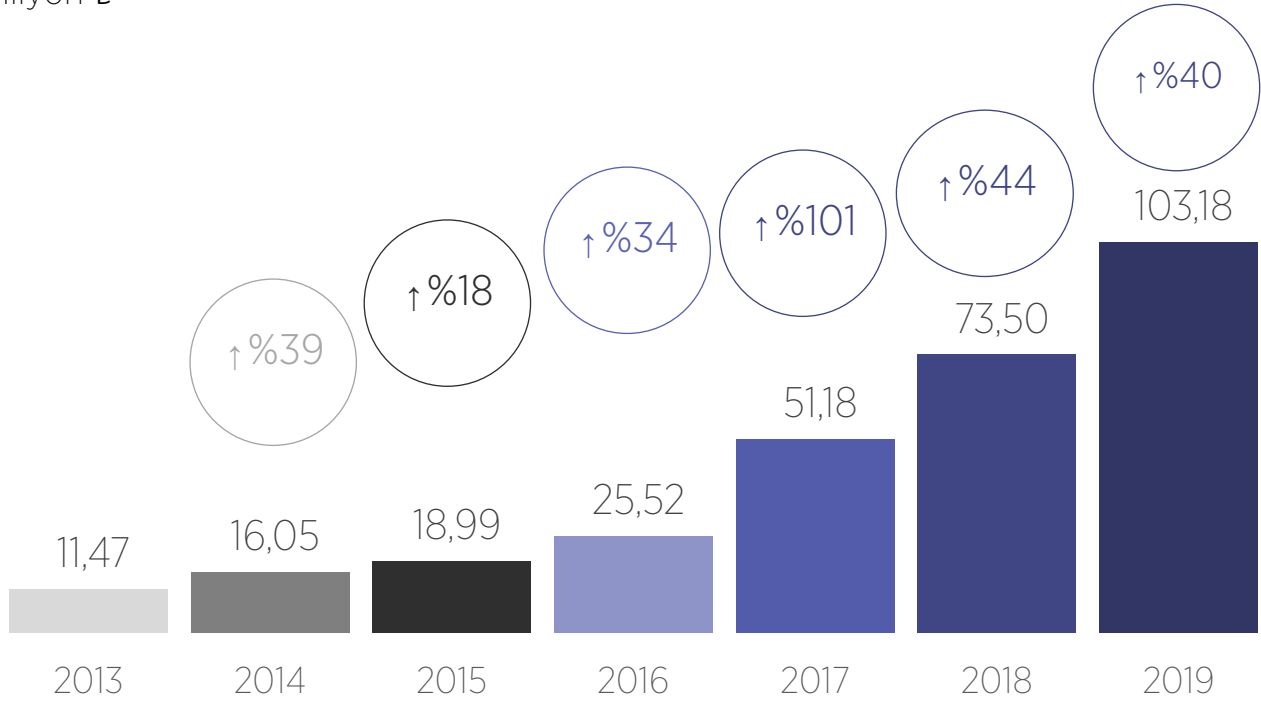
Şekil AS

Sabit Genişbant İnternet Pazarında Gelirler

Aşağıdaki şekilde (şekil AT) 2012 yılından 2018 yılına kadar gerçekleşen sabit internet ve genişbant hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. İSS'lerin 2015 yılı gelirleri bir önceki yıla (16,048,930.52 ₺) göre %18 artarak 18,991,301.19 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2016 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %34 artarak 25,524,593 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2017 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %100 artarak 51,176,167 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2018 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %44 artarak 73,503,494 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. Son olarak, 2019 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %40 artarak 103,183,196 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibarıyla Sabit İnternet Hizmetlerden Elde Edilen Gelir,
Milyon ₺

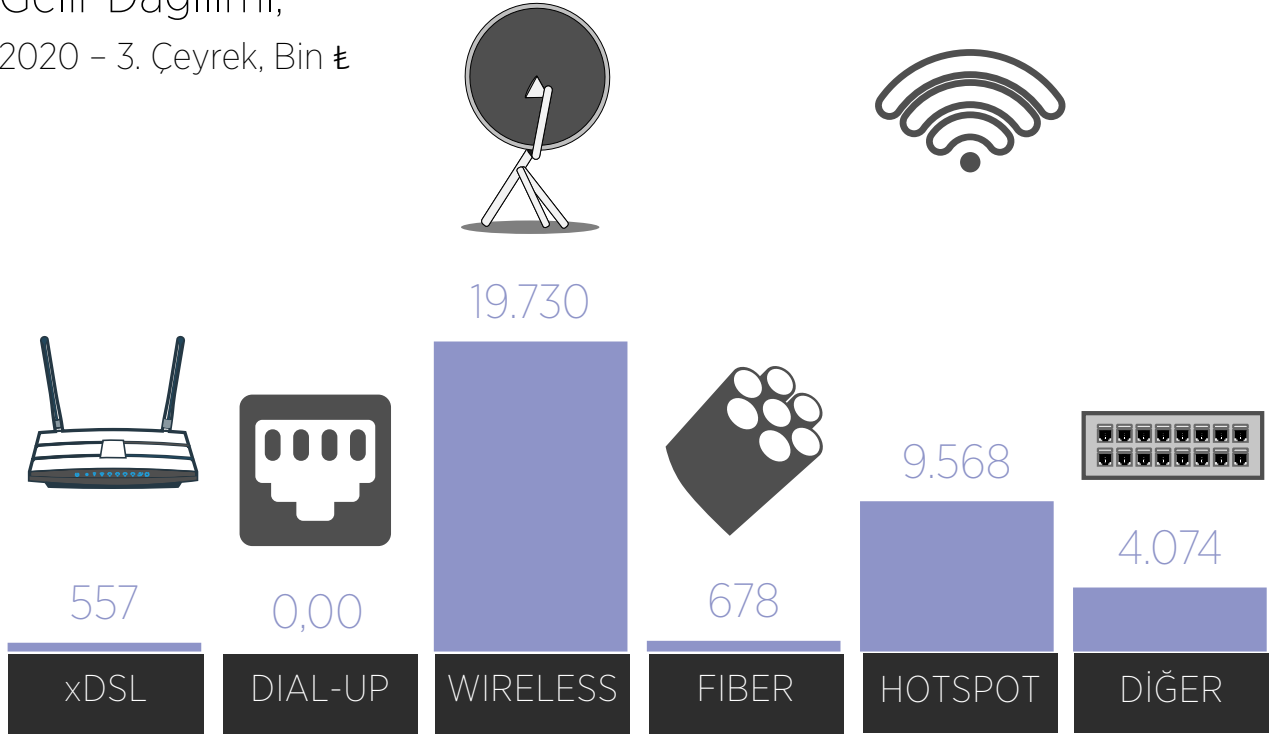

şekil AT

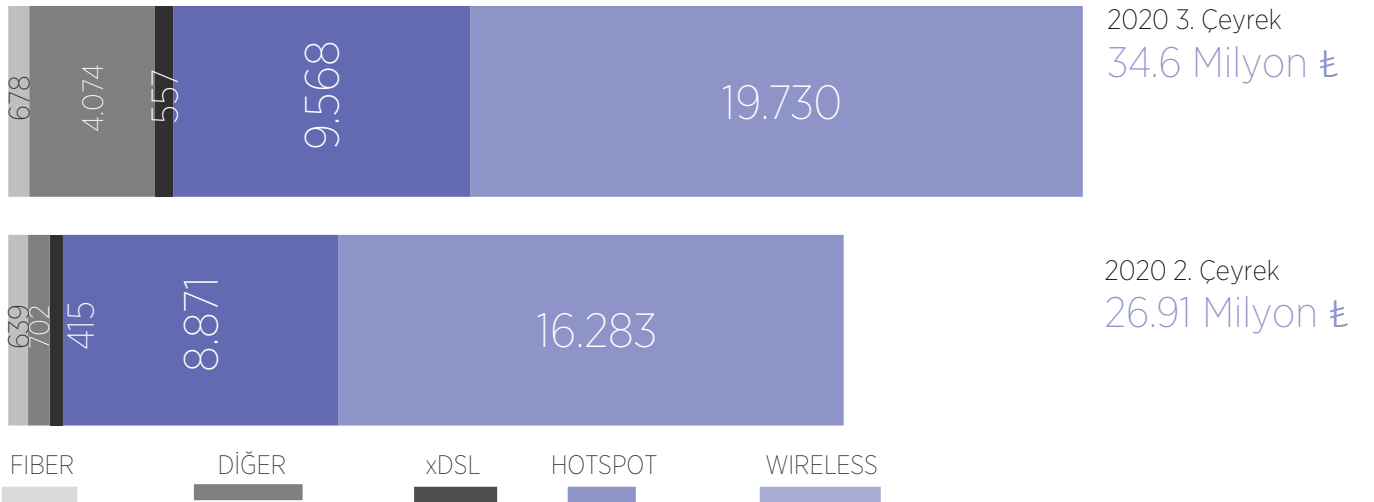
2020 yılı üçüncü çeyrekte internet servis sağılayıcılığına ilişkin toplam gelir yaklaşık 34.608.031 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2020 yılı üçüncü üç aylık dönemi incelendiğinde, internet servis sağılayıcılarının dönemsel gelirinin bir önceki döneme kıyasla (26.908.994 ₺) %28,6 oranında arttığı görülmektedir. Diğerk sayfadaki şekil AU'da sabit genişbant pazarında yer alan haberleşme sağılayıcıların son çeyrekteki net gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir.

Aynı şekilde, internet servis sağılayıcıların son iki çeyrekteki (2020 ikinci çeyrek ve 2020 üçüncü çeyrek) gelir getiren farklı hizmetlerinin, toplam geliri üzerinde olan dağılımı yer almaktadır. Buna göre xDSL, Hotspot, Wireless, Fiber ve diğerk gelirler bir önceki döneme göre yükselmiştir. Dial-up hizmetlerinden bu dönemde gelir elde edilmemiştir.

Gelir Dağılımı, 2020 – 3. Çeyrek, Bin ₺

2020 - 3. Çeyrek & 2020- 2. Çeyrek

Şekil AH

2020 ikinci çeyrekte toplam gelirlerin %61'ini oluşturan Wireless hizmetinin 2020 üçüncü çeyrekte toplam gelirlerdeki payı %57 olmuştur. 2020 ikinci çeyrekte toplam gelir içinde %1.5'lik bir paya sahip olan xDSL gelirlerinin, 2020 üçüncü çeyrekte toplam gelir içindeki payı %1.6 olmuştur.

Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)

Şekil AU'de İnternet Servis Sağlayıcıların sunduğu sabit genişbant internet hizmetlerine ilişkin 2014 yılı başından 2020 üçüncü çeyreğe kadar gerçekleşen aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Aylık Ortalama Gelir) değerlerine yer verilmektedir.

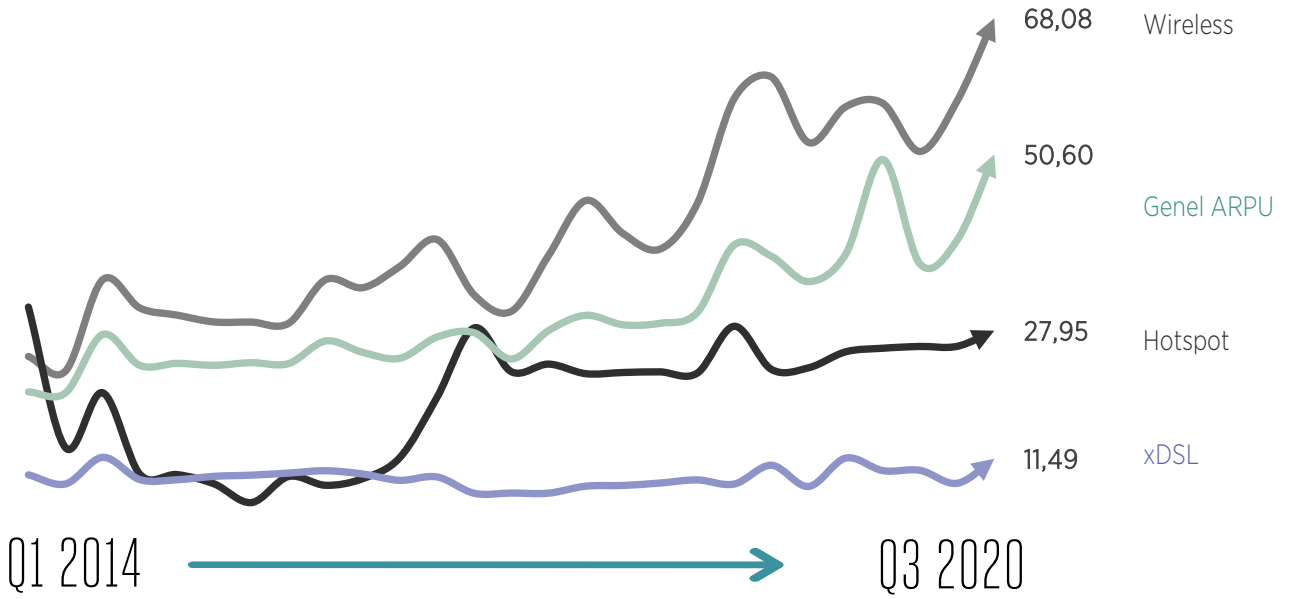
2020 yılı üçüncü çeyrek verilerine göre İSS'lerin abone başına aylık geliri 50,60 ₺³⁷ olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı üçüncü döneminde, internet servis sağlayıcılarının dönemsel ARPU oranı yaklaşık %27 artışla 50,60 ₺ olmuştur. 2020 ikinci çeyrekte aynı rakam 39,58 ₺ idi.

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant İnternet'te ARPU, (₺/Ay)³⁸

Şekil AÜ

Değişik genişbant hizmet türlerine göre, sektörün ARPU rakamları incelendiğinde 2020 üçüncü çeyrekte ortalama Wireless ARPU'sunun 68,08 ₺, Hotspot ARPU'sunun 27,95 ₺ ve son olarak xDSL ARPU'sunun 11,49 ₺ olduğu görülmektedir.

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

³⁷ ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Kayıtlı Abone Sayısı Dönem Ortalaması

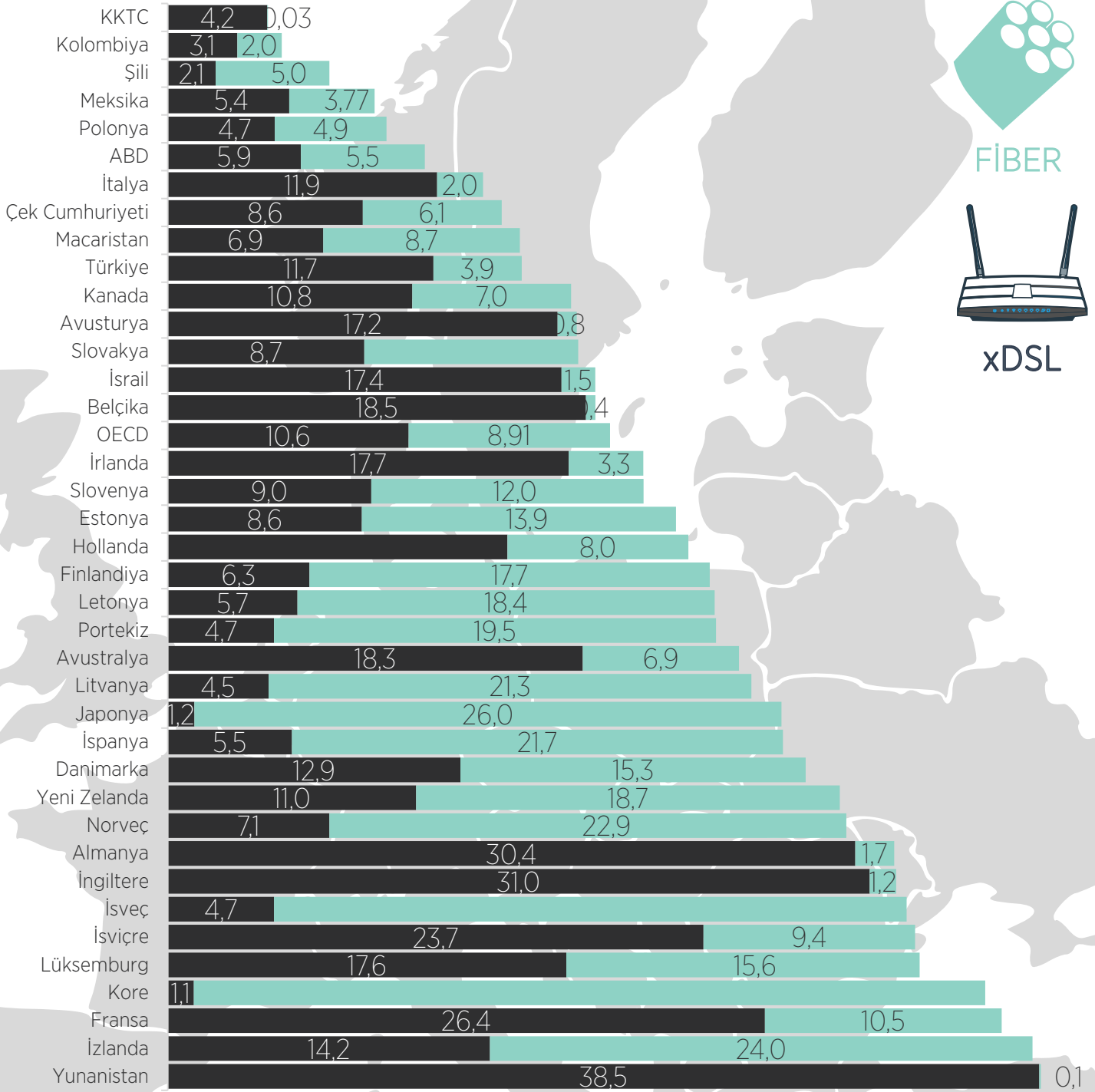
³⁸ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Şekil AU'de ülkemiz ve OECD ülkelerinde sabit genişbant internet penetrasyon oranları temel bağlantı teknolojilerine göre verilmektedir. OECD ortalama penetrasyon oranları Aralık 2019 itibarıyla DSL için %10,6 ve Fiber için %8,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ülkemizde ise Eylül 2020 itibarıyla sabit genişbant internet penetrasyon oranlarının DSL için %4,2 ve Fiber için %0,03 seviyesinde olduğu görülmektedir.³⁹

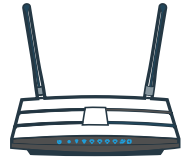
Kaynak: OECD Genişbant Portalı

OECD Ülkelerinde Sabit Genişbant İnternet Penetrasyon Oranları,

%

FİBER

xDSL

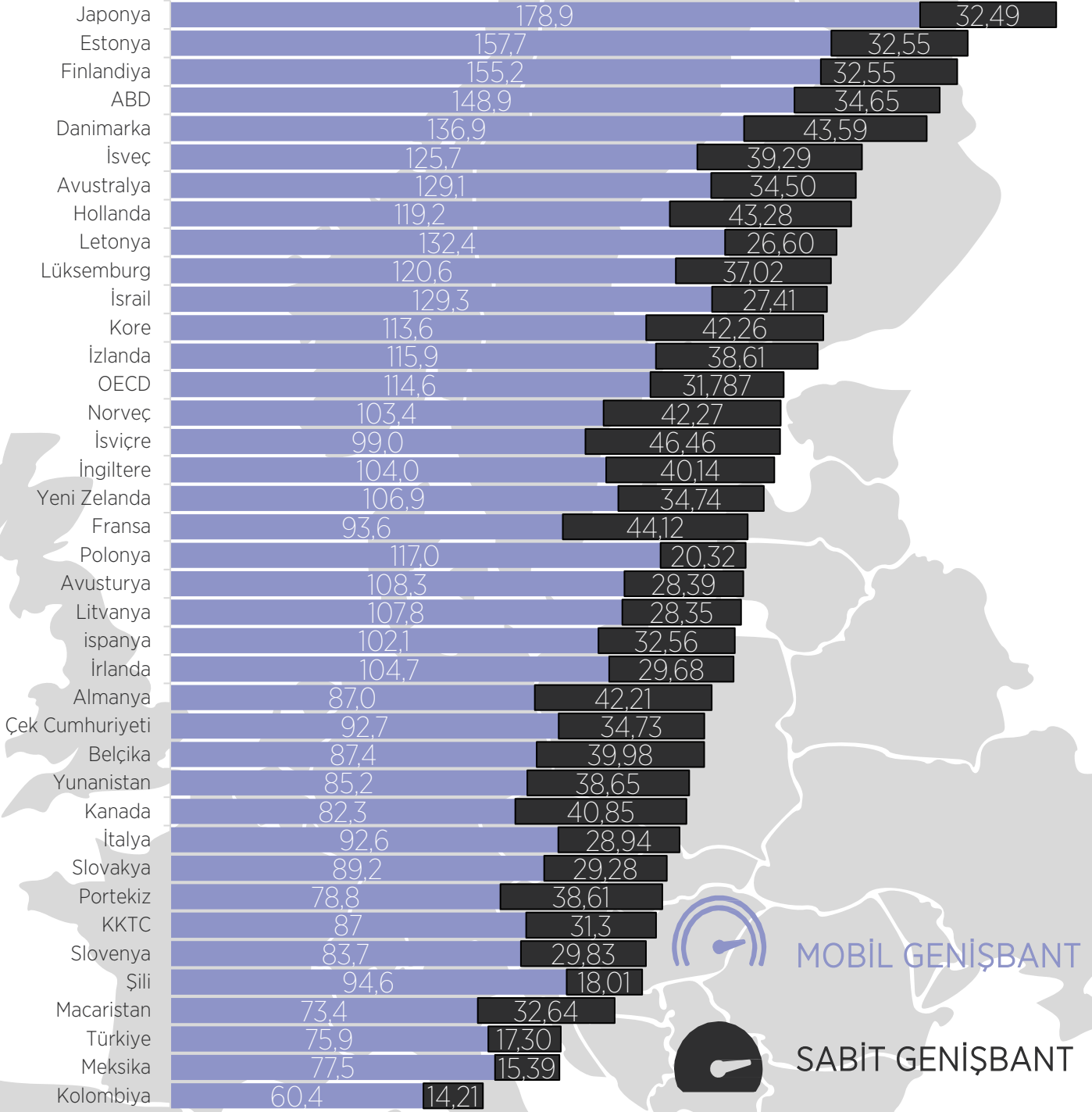
Şekil AU

³⁹ OECD ülkelerinin verileri Aralık 2019, KKTC verileri ise Eylül 2020 tarihli.

Şekil AÜ'de OECD ülkeleri ve ülkemizde nüfusa göre sabit ve mobil genişbant penetrasyon oranlarına yer verilmektedir. Ülkemizde nüfusa göre sabit genişbant penetrasyon oranı %31.3 iken OECD ülkeleri penetrasyon ortalaması %31.7'dir. Mobil genişbant penetrasyon oranı ülkemizde %87 iken OECD ortalaması %114.6'dır.⁴⁰

Kaynak: OECD Genişbant Portalı

OECD Ülkelerinde Sabit-Mobil Genişbant İnternet Yaygınlığı, %

Şekil AÜ

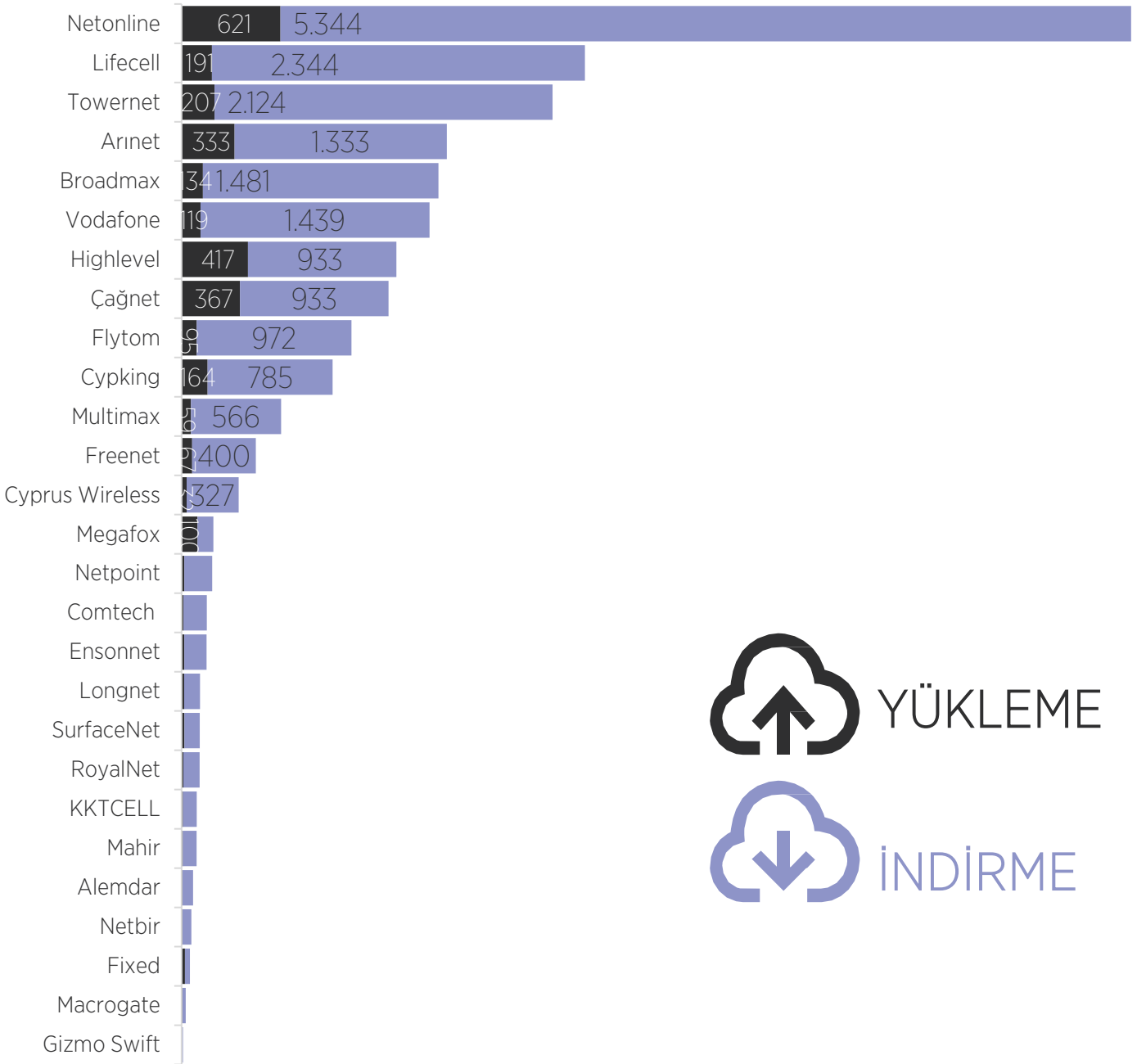
⁴⁰ OECD ülkelerinin verileri Aralık 2019, KKTC verileri ise Eylül 2020 tarihliidir.

2020 yılı üçüncü çeyreğinde toplam sabit genişbant internet kullanım (indirme ve yükleme) miktarı dönemsel olarak yaklaşık 69,527 TB olarak gerçekleşmiştir. Bu kullanımın yaklaşık %86,9'u (60,385 TB) veri indirme, %13,1'i veri yükleme (9,142) şeklinde gerçekleşmiştir. Son bir yılda gerçekleşen toplam indirme ve yükleme miktarı ise yaklaşık olarak 209,131 TB (209 Petabyte) olarak hesaplanmıştır.

Buna göre, abone başına düşen indirme 173 GB/ay ve yükleme ise 26 GB/ay olarak hesaplanmaktadır. Alttaki şekilde (Şekil AV), farklı İSS'lerin aylık toplam indirme ve yükleme hacimleri gösterilmektedir.

Kaynak: BTHK

İSS Bazında Sabit Genişbant İnternet Kullanımı, (TB/Ay)⁴¹

Şekil AV

⁴¹ 2020 3. Çeyrekte veri indirme/yükleme bildirimde bulunan İSS'ler dâhil edilmiştir.

Çağrı Taşıma Sektörü

2020 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla çağrı taşıma hizmeti sunmak amacı ile Kurum tarafından yetkilendirilmiş 5 elektronik haberleşme sağlayıcı bulunmaktadır. Kurum, 2014 yılının ilk çeyreğine dair verilerden başlayarak, 2020'nin üçüncü çeyreğine kadar gerçekleşen çağrı taşıma miktarını kayıt altına almıştır.

Sabit şebekede çağrı taşıma hizmetine genel olarak bakıldığında, 2014 yılında 28,386,929 (28.4 milyon) dakika olarak gerçekleşen toplam transit trafik miktarı, 2015 yılında bir önceki yıla kıyasla %4.2 artarak 29,566,838 (29.6 milyon) dakika, 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla %20 azalarak 23,620,934 (23.62 milyon) dakika olmuştur. Çağrı taşıma hizmeti 2017 yılı verilerine bakıldığında ise toplam transit trafik miktarının 19,245,830 (19.2 milyon) dakika olarak gerçekleştiği, bir önceki yıla göre %18.5 azalma gerçekleştiği görülmektedir. 2018 yılında toplam transit trafik miktarının 17,608,479 dakika olarak gerçekleştiği, bir önceki yıla göre %8.5 azalma gerçekleştiği görülmektedir. 2019 yılı toplam transit dakika miktarı 6,734,276⁴² dakika olarak gerçekleşmiştir. Alttaki şekilde (Şekil AY), haberleşme sağlayıcıların günümüze dek gerçekleşen trafik taşıma verilerine yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yurtdışından Taşınan Trafik (Geliş Yönüne Göre), Dakika

K=Bin & M=Milyon

Şekil AY

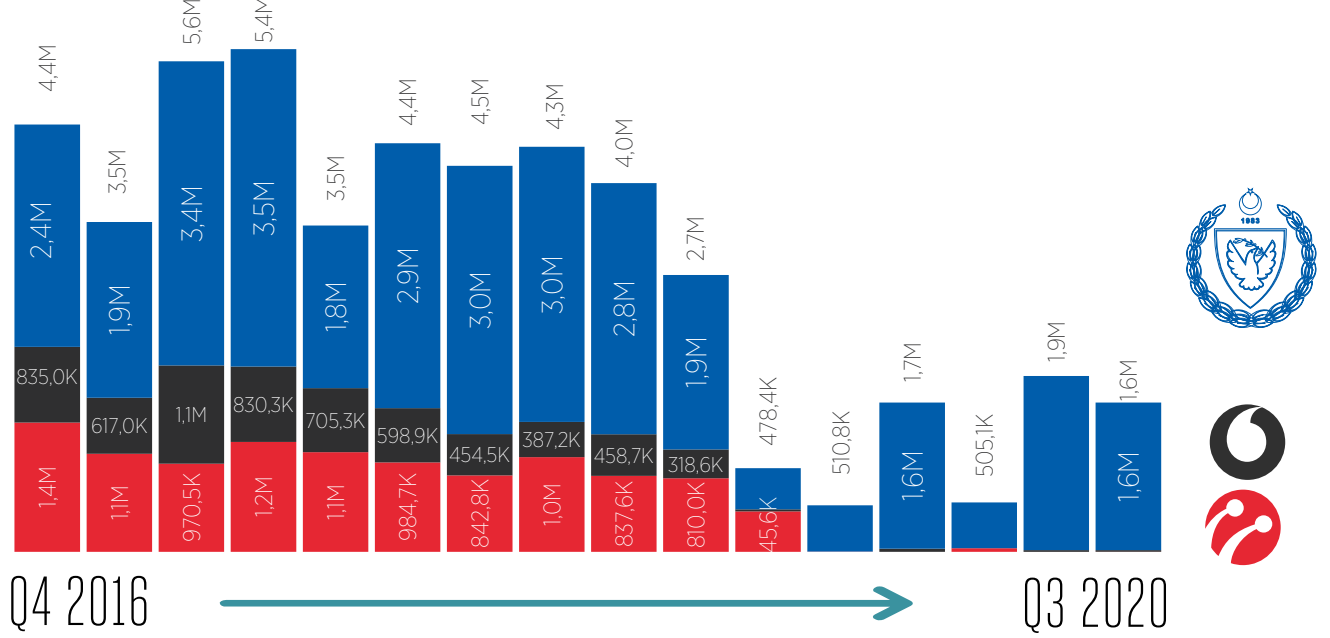
⁴² 2019 2. - 4. Döneminde KKTC Telekomünikasyon Dairesi faturalama yapamadığından ötürü bazı işletmeciler veri verememiştir.

Altındaki diğer şekilde ise (Şekil AZ), aynı dakika trafiği, taşınan dakikaların sonlandırıldığı haberleşme sağlayıcıya göre belirtilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yurtdışından Taşınan Trafik (Sonlanışa Göre), Dakika

K=Bin & M=Milyon

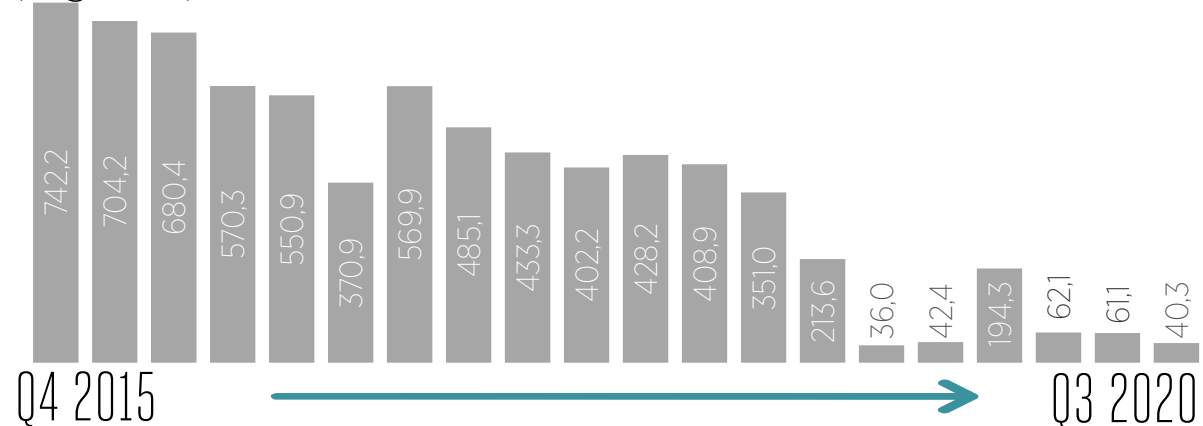
Şekil AZ

Çağrı Taşıma Pazarında Gelirler

Aşağıdaki şekilde (Şekil BA) 2015 birinci çeyreğinden günümüze kadar gerçekleşen çağrı taşıma hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine çeyrek dönemler bazında yer verilmektedir. Çağrı taşıma gelirleri, 2015 yılında 2.93 Milyon ₺ olarak gerçekleşirken, 2016 yılı için aynı rakam 2.51 Milyon ₺ olmuştur. Haberleşme sağlayıcıların 2017 yılı gelirleri bir önceki döneme göre %25 azalarak 1.86 Milyon ₺ seviyesine gerilemiştir. 2018 toplam geliri 1.59 Milyon ₺ olmuştur. 2019 yılı gelirleri bir önceki döneme göre %69 azalarak 486 bin ₺ gelir elde edilmiştir.

Kaynak: BTHK

Çağrı Taşıma Hizmetinden Elde Edilen Gelir, Bin ₺

Şekil AZ

Kaynak: BTHK

Mobil Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %

	2016-2	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3
K.K. Turkcell																		
Ön Ödemeli	%18.7	%20.1	%20.8	%19.1	%19.4	%18.5	%17.6	%18.4	%19.2	%17.6	%23.2	%23.7	%33	%30	%27.8	%24.1	%14.9	%28.1
Faturalı	%2.2	%2.1	%2.3	%1.8	%1.8	%2	%1.4	%1.7	%1.9	%1.8	%1.9	%1.5	%1.7	%2.3	%1.5	%1.4	%1.7	%1.9
TELSİM																		
Ön Ödemeli	%15.7	%19	%35.9	%22.1	%23.4	%23.1	%19.1	%20	%21.2	%22	%20.1	%21.6	%22.8	%20.6	%21.3	%23.8	%25.2	%25.8
Faturalı	%4.2	%4	%2.5	%2.6	%2.7	%3	%2.2	%2.3	%2.3	%2.9	%2.2	%2.3	%2	%2.7	%1.8	%1.3	%2.9	%2.4

Tablo 3

Kaynak: BTHK

Mobil ARPU, (₺/Ay)

	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3
K.K. Turkcell																	
GENEL ARPU	27.59	25.42	23.55	25.17	24.96	25.32	24.09	26.08	24.95	23.80	25.38	26.98	30.47	37.50	29.36	28.29	31.05
Ön Ödemeli	21.29	22.93	21.96	23.59	21.31	25.35	24.80	25.38	19.94	21.40	20.85	25.25	30.83	38.12	29.59	30.80	33.07
Faturalı	31.72	29.79	27.31	30.49	32.29	29.07	32.26	32.74	36.61	33.20	34.53	39.09	43.39	47.45	44.70	41.68	50.88
Ses	20.31	20.42	18.28	19.11	17.60	18.77	17.98	18.13	15.45	16.05	15.98	18.17	19.77	23.30	20.35	21.05	23.61
Data	16.39	15.20	14.57	14.82	13.99	14.87	14.42	15.15	14.98	12.80	16.11	15.80	19.78	23.45	20.04	20.92	21.27
TELSİM																	
GENEL ARPU	27.78	28.67	27.61	29.45	30.13	31.03	29.84	30.60	34.18	31.49	31.90	37.53	38.65	44.95	44.29	34.70	38.35
Ön Ödemeli	18.62	23.27	21.15	22.18	20.37	26.24	25.63	25.72	24.33	28.39	23.88	24.60	24.64	25.77	26.15	27.12	31.56
Faturalı	30.11	30.13	29.97	31.62	32.57	31.32	30.76	30.24	31.14	29.65	31.56	32.62	34.96	34.91	34.68	36.77	38.41
Ses	25.44	25.36	21.56	22.21	23.20	24.27	23.76	23.00	23.85	33.31	33.64	35.90	37.95	39.81	40.40	42.38	48.47
Data	11.06	14.01	18.32	20.26	19.14	20.27	19.73	20.33	19.60	10.92	11.02	10.94	10.85	11.51	11.84	12.46	13.82

Tablo 4

Detaylı Tablolar

Mobil ARPM, (₺/Ay)

	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3
K.K. Turkcell																
GENEL ARPM	0.09	0.08	0.08	0.08	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.08	0.09	0.09	0.08	0.09	0.09
Ön Ödemeli	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10	0.10	0.11
Faturalı	0.10	0.09	0.08	0.09	0.09	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.08	0.09	0.09	0.08	0.09
TELSİM																
GENEL ARPM	0.11	0.10	0.09	0.10	0.10	0.11	0.10	0.11	0.14	0.15	0.16	0.17	0.17	0.17	0.18	0.18
Ön Ödemeli	0.10	0.07	0.06	0.07	0.07	0.09	0.08	0.10	0.13	0.13	0.12	0.16	0.13	0.12	0.12	0.15
Faturalı	0.12	0.11	0.11	0.12	0.12	0.12	0.11	0.12	0.15	0.16	0.17	0.18	0.18	0.19	0.19	0.18

Tablo 5

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında MoU Değerleri, Dk./Ay

	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3
K.K. Turkcell																
GENEL MoU	239	226	246	239	258	252	254	225	242	226	243	233	254	254	253	267
Ön Ödemeli	203	197	207	189	218	218	198	167	163	157	171	160	151	155	160	188
Faturalı	287	288	292	289	295	303	302	338	329	329	332	335	290	291	316	294
TELSİM																
GENEL MoU	216	237	222	225	238	222	236	220	238	228	231	227	239	232	251	272
Ön Ödemeli	130	147	166	163	194	162	164	136	165	147	144	117	133	132	139	154
Faturalı	297	312	309	307	320	310	326	315	324	302	318	314	319	305	316	344

Tablo 6

Mobil Baz İstasyon Sayıları

	2016-3	2016-4	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3
K.K. Turkcell																	
Lefkoşa	96	96	96	99	99	99	102	102	107	109	112	112	115	114	116	116	117
Gazi Mağusa	71	71	72	71	72	72	72	72	72	72	72	72	73	73	74	74	74
Girne	100	101	103	107	107	110	110	110	113	119	121	121	123	123	123	125	126
Güzelyurt	26	26	26	26	26	26	26	26	27	27	27	27	27	28	28	28	28
İskele	36	36	36	36	36	38	38	38	38	39	39	39	39	39	39	41	41
TELSİM																	
Lefkoşa	96	97	98	98	98	100	101	101	101	102	104	104	107	110	111	113	113
Gazi Mağusa	46	47	50	50	43	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Girne	90	92	94	94	67	97	97	98	99	101	102	101	102	104	107	107	109
Güzelyurt	26	27	28	28	21	28	28	29	30	30	30	30	30	30	30	30	31
İskele	34	34	34	34	32	34	35	37	37	37	37	37	37	37	37	37	37

Tablo 7

Sabit Haberleşme Gelirleri, ₺

	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3
PSTN Gelirleri (Ses)	4.727.847	4.192.277	3.908.217	3.660.454	3.721.197	3.663.435	4.834.531	5.571.551	14.714.697	-88.224	-	2154.368
Abonelik Gelirleri (Ses)	3.051.510	3.606.771	3.611.695	3.624.645	3.625.263	3.610.088	3.921.725	4.094.285	4.066.892	4.031.851	4.361.649	3.992.332
GSM Arabağlantı Gelirleri	98.377	20.283	21.408	20.780	22.333	17.331	20.360	24.224	34.922	20.288	30.826	36.207
Trafik Tasıma	365.176		47.167	49.687	19.896	46.743	37.568	81.222	45.995	31.860	66.369	84.886
Chip Kart Gelirleri	751.570	16.431	15.084	13.777	31.604	8.322	9.110	3.741	1.470	323	-	-
Rehberlik Hizmetleri Gelirleri	13.849	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altyapı ve Parselasyon Gelirleri	229.826	663.620	450.395	504.732	686.295	584.971	879.359	671.857	1.027.251	401.213	253.907	981.456
Diğer Gelirler	13.200	3.800	5.400	3.050	21.150	1.500	2.250	500	1.000	250		2.000
xDSL Abone	984.810	860.745	852.180	851.115	843.540	829.695	821.190	806.190	778.245	764.790	748.365	725.415
Data Devresi (Özel Devreler)	834.959	1.276.396	1.373.986	1.351.305	1.468.353	1.646.195	1.685.374	1.720.829	2.014.861	2.128.694	2.120.154	2.229.491
Abonelik Gelirleri (Data)	21.426	103.735	39.999	30.786	25.750	62.295	40.500	6.750	23.500	5.250	7.000	26.500
Erşim Gelirleri	1.327.006	2.638.001	2.692.125	2.465.979	3.067.407	3.197.241	3.154.891	2.933.466	3.265.291	3.563.948	3.918.493	3.510.915
TOPLAM	12.419.559	13.382.060	13.017.655	12.576.309	13.532.790	13.667.814	15.406.858	15.914.614	25.974.124	10.860.243	10.927.070	13.743.570

Tablo 8

Kaynak: BTHK

Sabit ARPU, (₺/Ay)

	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3
GENEL ARPU	47.13	47.18	47.69	44.16	48.78	50.69	49.07	52.90	47.10	50.62	70.65	104.20	43.49	43.68	55.18
Ses	32.05	30.78	30.33	28.61	29.07	30.12	29.24	29.54	29.23	24.89	46.99	77.43	16.29	15.64	25.48
Data	61.95	67.78	68.95	49.26	77.80	83.93	79.94	92.30	70.81	99.65	96.75	110.28	120.03	128.40	125.43

Tablo 9

Kaynak: BTHK

Sabit Haberleşme Sağlayıcı MoU Değeri, Dk./Ay

	2017-1	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3
MoU	189	198	195	261	171	180	169	162	152	140	137	124	115	89	134

Tablo 10

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant İnternet Abone Sayıları

	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3
xDSL	20,045	19,893	21,100	18,863	18,676	18,678	18,519	18,209	18,020	17,689	17,068	16,776	16,418	15,936
Dialup	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0	0	0
Wireless	55,438	60,324	68,105	72,737	72,120	76,887	79,112	79,419	81,727	84,396	90,997	93,842	95,064	98,147
Fiber	59	59	66	68	69	71	72	108	109	115	121	123	132	144
Hotspot	75,301	82,900	91,749	94,304	99,832	100,899	110,877	107,404	114,261	114,170	122,872	115,992	112,042	116,207

Tablo 11

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant ARPU, (₺/Ay)

	2017-2	2017-3	2017-4	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3
GENEL ARPU	24,30	27,95	29,92	28,70	28,89	30,26	38,97	37,51	34,24	37,78	49,93	36,51	39,58	50,60
xDSL	7,09	7,07	7,97	8,06	8,37	8,77	8,24	10,66	7,93	11,58	9,96	10,00	8,34	11,49
Wireless	30,43	37,60	44,66	40,44	38,42	44,23	57,79	60,53	52,12	56,71	57,15	50,97	57,46	68,08
Hotspot	22,67	23,65	22,42	22,57	22,65	22,48	28,51	22,97	23,17	25,23	25,69	25,92	25,93	27,95

Tablo 12

Elektronik Haberleşme Sağlayıcılar

HABERLEŞME SAĞLAYICI ADI	KISALTMA
MOBİL HABERLEŞME	
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM
SABİT HABERLEŞME	
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILIĞI	
Airmax Communicaton Ltd.	AIRMAX
Alemdar Networks Ltd.	ALEMDAR
Analiz Computer (Cesim Ltd.)	ANALİZ
Arinet Security & Internet Consultancy Ltd.	ARINET
Broadmax İletişim Ltd.	BROADMAX
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Cypking Network & Communication Ltd.	CYPKING
Cyprus Wireless Solutions Ltd.	CYPRUS WIRELESS SOLUTIONS
Çağnet Communication Ltd.	ÇAĞNET
Enson Net Ltd.	ENSON NET
Freenet İletişim Ltd.	FREENET
Fixnet Broadband Ltd.	FIXNET
Flytom Networks Ltd.	FLYTOM NETWORKS
Gizmoswift Internet Ltd.	GIZMOSWIFT
Gold Surf Internet Ltd.	GOLDSURF INTERNET
High Level Software Ltd.	HIGH LEVEL SOFTWARE
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Lifecell Digital Ltd.	LIFECELL
Longnet İletişim Ltd.	LONGNET
Macrogate Net Solutions Şirketi Ltd.	MACROGATE
Mahir & Sons Ltd. (Kıbrıs NET Internet)	MAHİR BİLGİSAYAR

Megafox İletişim Ltd.	MEGAFOX
Mobisis İletişim Ltd.	MOBİSİS
Multimax İletişim Ltd.	MULTIMAX
Netonline Bilişim Şirketi Ltd.	NETONLINE
Netpoint Networks Ltd.	NETPOINT NETWORKS
Özel Güvenlik Sistemleri Ltd. (Netbir İnternet)	ÖZEL GÜVENLİK
Royalnet Networks Ltd.	ROYALNET
Skyworld Networks Ltd.	SKYWORLD
Surface Net Ltd.	SURFACE NET
Towernet İletişim Ltd.	TOWERNET
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
Xrealnet İnternet Ltd.	XREALNET
ÇAĞRI TAŞIMA	
Polyphone Communications Ltd.	POLYPHONE
MMT Telekom Ltd.	MMT
Netonline Ltd.	NETONLINE
Flytom Networks Ltd.	FLYTOM NETWORKS
Trio Telekom Ltd.	TRIO
ALTYAPI İŞLETMECİLİĞİ	
Arinet Security & İnternet Consultancy Ltd.	ARINET
Broadmax İletişim Ltd.	BROADMAX
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Lifecell Digital Ltd.	LIFECCELL
Netonline Ltd.	NETONLINE
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM

İletişim bilgileri;

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu

Adres: Osmanpaşa Caddesi,
Ferah Yağcıoğlu Apt. Kat 2 Daire 1
Köşklüçiftlik, Lefkoşa, K.K.T.C.

T +90 392 600 9000

F +90 392 227 9635

W <http://www.bthk.org>

E info@bthk.org

ISO 27001:2013 CERTIFIED

Bilgi Güvenliği Y.S.
TS EN ISO/IEC 17021-1
AB-0134-YS

bthk.org